

IV

*(Informacje)*INFORMACJE INSTYTUCJI, ORGANÓW I JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH
UNII EUROPEJSKIEJ

KOMISJA EUROPEJSKA

KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I TRYBUNAŁU OBRACHUN-
KOWEGO

Skonsolidowane sprawozdanie roczne Unii Europejskiej za rok 2013

(2014/C 403/01)

SPIS TREŚCI

	Strona
OŚWIADCZENIE KSIĘGOWEGO DOŁĄCZONE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA ROCZNEGO	2
BUDŻET UE: OD SPORZĄDZENIA DO ABSOLUTORIUM	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ORAZ NOTY WYJAŚNIAJĄCE*	8
BILANS	9
SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI	10
RACHUNEK PRZEPIWÓW PIENIĘŻNYCH	11
ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO	12
INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	13
ZAGREGOWANE SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU ORAZ INFORMACJE DODATKOWE	90

OŚWIADCZENIE KSIĘGOWEGO DOŁĄCZONE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA ROCZNEGO

Skonsolidowane sprawozdanie roczne Unii Europejskiej za 2013 r. sporządzono na podstawie informacji przedstawionych przez instytucje i organy na mocy art. 148 ust. 2 rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Unii Europejskiej. Niniejszym oświadczam, że sprawozdanie to zostało sporządzone zgodnie z tytułem IX tego rozporządzenia finansowego oraz z zasadami, regułami i metodami rachunkowości określonymi w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Księgowi tych instytucji i organów przekazali mi wszystkie informacje niezbędne w celu sporządzenia sprawozdania finansowego prezentującego aktywa i pasywa Unii Europejskiej oraz wykonanie budżetu, jak również potwierdzili ich wiarygodność.

Niniejszym poświadczam, że w oparciu o wyżej wymienione informacje oraz kontrole, które uznałem za niezbędne przed podpisaniem sprawozdania finansowego Komisji Europejskiej, mam wystarczającą pewność, że sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia sytuację finansową, wyniki operacji oraz przepływy pieniężne Unii Europejskiej we wszystkich istotnych aspektach.

[podpisano]

Manfred KRAFF

Księgowy Komisji

24 lipca 2014 r.

BUDŻET UE: OD SPORZĄDZENIA DO ABSOLUTORIUM

Skonsolidowane sprawozdanie roczne Unii Europejskiej (UE) zawiera informacje na temat działalności instytucji, agencji i innych organów UE z punktu widzenia rachunkowości budżetowej i memoriałowej. Nie obejmuje ono sprawozdań rocznych państw członkowskich.

1. BUDŻET ROCZNY

Z budżetu UE finansowany jest szereg strategii politycznych i programów w całej UE. Zgodnie z priorytetami określonymi przez Parlament Europejski i Radę w wieloletnich ramach finansowych (WRF) Komisja Europejska (zwana dalej „Komisją”) realizuje konkretne programy, działania i projekty. Mogą one obejmować wspieranie projektów edukacyjnych na rzecz mobilności uczniów lub studentów i nauczycieli, wsparcie dla rolników, wsparcie inwestycji produkcyjnych przyczyniających się do tworzenia lub utrzymania miejsc pracy, pomoc rozwojową, projekty ukierunkowane na poprawę środowiska pracy dla pracowników w UE lub wzmocnienie kontroli na granicach zewnętrznych.

Ponad 90 % środków budżetowych UE przypada na finansowanie takich strategii politycznych i działań UE. Bezpośrednie powiązanie między budżetem rocznym i strategiami politycznymi UE jest zapewnione dzięki budżetowi zadaniowemu (ABB). Nomenklatura budżetu zadaniowego pozwala na jednoznaczną identyfikację obszarów polityki UE oraz łącznych kwot zasobów przydzielonych na te obszary.

Obszary polityki podzielone są na około 200 zadań, przy czym ponad 110 z nich obejmuje pozycje operacyjne, które w nomenklaturze budżetowej stanowią poszczególne rozdziały budżetu. Te obszary polityki mają zasadniczo charakter operacyjny, ponieważ główne zadania realizowane w ich ramach mają przynieść korzyści osobom trzecim, odpowiednio w ich zakresie działalności. Natomiast pozostałe obszary polityki, jak na przykład „Koordynacja i doradztwo prawne” czy „Budżet”, nie mają charakteru operacyjnego i zapewniają właściwe funkcjonowanie Komisji. Struktura zadaniowa zapewnia wspólne ramy koncepcyjne dla ustalania priorytetów, planowania, budżetowania, monitorowania i sprawozdawczości, przy czym przede wszystkim ma ona zwiększać gospodarność, wydajność i efektywność wykorzystywania zasobów.

Budżet sporządza Komisja, po czym Parlament i Rada zatwierdzają go zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 314 Traktatu o funkcjonowaniu UE (TFUE), co zwykle ma miejsce w połowie grudnia.

2. W JAKI SPOSÓB FINANSOWANA JEST UE?

UE dysponuje dwoma podstawowymi rodzajami finansowania: dochodami z tytułu zasobów własnych i dochodami różnymi.

2.1. Dochody z tytułu zasobów własnych

Dochody z tytułu zasobów własnych przysługują UE automatycznie, co umożliwia jej finansowanie swojego budżetu bez konieczności podejmowania przez władze państw członkowskich jakichkolwiek dodatkowych decyzji. Całkowita kwota zasobów własnych niezbędna do sfinansowania budżetu jest obliczona na podstawie łącznej kwoty wydatków pomniejszonej o dochody różne. Całkowita kwota zasobów własnych nie może przekroczyć 1,23 % dochodu narodowego brutto (DNB) całej UE. Zasoby własne można podzielić na tradycyjne zasoby własne, zasoby własne oparte na podatku od wartości dodanej (VAT) oraz zasoby oparte na dochodzie narodowym brutto (DNB).

2.2. Dochody różne

Dochody różne wynikające z działań UE stanowią na ogół mniej niż 10 % łącznej kwoty dochodów. Pochodzą one przykładowo z otrzymanych grzywien za naruszenie zasad konkurencji oraz nakazów odzyskania środków wystawionych dłużnikom prywatnym i publicznym w związku z zarządzaniem projektami UE. Do tej kategorii zaliczają się także kary pieniężne nałożone przez Trybunał Sprawiedliwości na państwa członkowskie, które nie zastosowały się do danego wyroku. Do każdego niespłaconego w terminie długu dolicza się odsetki za zwłokę. W przypadku gdy długi osób trzecich, innych niż państwa członkowskie, pozostają niespłacone, Rada i Komisja mogą przyjąć decyzje nakładające obowiązek zapłaty, które podlegają bezpośredniemu wykonaniu zgodnie z przepisami z zakresu postępowania cywilnego obowiązującymi na terytorium państwa, w którym decyzje te mają zostać wykonane. Dochodzeniem należności od zalegających ze spłatami dłużników zajmuje się Służba Prawna Komisji z pomocą zewnętrznych firm prawniczych.

3. W JAKI SPOSÓB ZARZĄDZANE I WYDAWANE SĄ ŚRODKI BUDŻETOWE UE

3.1. Podstawowe wydatki operacyjne

Wydatki operacyjne UE obejmują różne działy ram finansowych oraz przyjmują różne formy, w zależności od sposobu wypłacania środków pieniężnych i zarządzania nimi. Na potrzeby sprawozdania za 2013 r. Komisja klasyfikuje swoje wydatki następująco:

Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane: gdy budżet jest wykonywany bezpośrednio przez służby Komisji.

Pośrednie zarządzanie scentralizowane: gdy Komisja powierza zadania związane z wykonaniem budżetu organom przewidzianym prawem UE lub prawem krajowym, takim jak agencje UE.

Zarządzanie zdecentralizowane: gdy Komisja powierza określone zadania w zakresie wykonania budżetu państwom trzecim.

Zarządzanie dzielone: w ramach tej metody zarządzania realizację zadań w zakresie wykonania budżetu powierza się państwom członkowskim. Większość wydatków objęta jest właśnie tą metodą, która dotyczy takich dziedzin, jak wydatki rolne i działania strukturalne.

Zarządzanie wspólne: w ramach tej metody Komisja powierza określone zadania w zakresie wykonania budżetu organizacjom międzynarodowym.

Artykuł 58 nowego rozporządzenia finansowego, na mocy którego przewidziano częściową zmianę metod wykonywania budżetu, stosuje się jedynie od dnia 1 stycznia 2014 r.

3.2. Różne podmioty działań finansowych w Komisji

Kolegium komisarzy ponosi zbiorową odpowiedzialność polityczną, jednak w praktyce nie wykonuje samodzielnie przyznanych mu uprawnień w zakresie wykonania budżetu. Każdego roku kolegium powierza zadania związane z wykonaniem budżetu poszczególnym urzędnikom, którzy odpowiadają przed kolegium komisarzy oraz podlegają przepisom rozporządzenia finansowego i regulaminu pracowniczego. Odnośni pracownicy, z reguły dyrektorzy generalni i szefowie służb, pełnią funkcję tzw. delegowanych urzędników zatwierdzających. Oni z kolei mogą przekazać zadania związane z wykonaniem budżetu tzw. subdelegowanym urzędnikom zatwierdzającym.

Kompetencje **urzędników zatwierdzających** obejmują cały proces zarządzania, poczynając od określenia, co należy zrobić, aby zrealizować cele polityki ustalone przez daną instytucję, aż po zarządzanie podjętymi działaniami pod względem operacyjnym i budżetowym, w tym przyjmowanie zobowiązań prawnych, monitorowanie wykonania, dokonywanie płatności, a w razie konieczności także odzyskiwanie środków. W każdej ze służb zapewnia się należyte zarządzanie finansami oraz właściwą rozliczalność poprzez oddzielenie kontroli zarządzania (za którą odpowiedzialni są urzędnicy zatwierdzający) od audytu wewnętrznego i zgodności z jasnymi normami kontroli wewnętrznej (opartymi na normach międzynarodowych), kontroli *ex ante* i *ex post*, niezależnych audytów wewnętrznych na podstawie ocen ryzyka oraz regularnych sprawozdań z prowadzonych działań sporządzanych dla poszczególnych komisarzy.

Każdy urzędnik zatwierdzający ma obowiązek przygotowania rocznego sprawozdania z działalności dotyczącego działań wchodzących w zakres jego kompetencji. W rocznym sprawozdaniu z działalności urzędnik zatwierdzający przedstawia wyniki realizacji celów politycznych oraz informuje o wystarczającej jego zdaniem pewności co do tego, że środki przeznaczone na działalność opisaną w sporządzonym przez niego sprawozdaniu zostały wykorzystane zgodnie z ich przeznaczeniem oraz zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami oraz że obowiązujące procedury kontroli dają niezbędną gwarancję zgodności z prawem i prawidłowości operacji leżących u podstaw rozliczeń. Na podstawie art. 66 rozporządzenia finansowego Komisja przyjmuje sprawozdanie podsumowujące odnoszące się do rocznych sprawozdań z działalności, uwzględniając również ogólną opinię audytora wewnętrznego i przejmuje tym samym na siebie ogólną odpowiedzialność polityczną za zarządzanie budżetem UE zgodnie z art. 317 TFUE. Wspomniane sprawozdanie oraz roczne sprawozdania z działalności dostępne są na stronie: http://ec.europa.eu/atwork/planning-and-preparing/synthesis-report/index_pl.htm.

Księgowy wykonuje polecenia zapłaty i nakazy odzyskania środków sporządzone przez urzędników zatwierdzających oraz odpowiada za zarządzanie zasobami finansowymi, ustanawianie zasad i metod rachunkowości, zatwierdzanie systemów księgowych, prowadzenie ksiąg oraz sporządzanie sprawozdań rocznych odnośnej instytucji. Ponadto księgowy ma obowiązek podpisania sprawozdania rocznego, poświadczając przy tym, że przedstawia ono rzetelnie sytuację finansową, wyniki operacji oraz przepływy pieniężne we wszystkich istotnych aspektach.

3.3. Zaciąganie zobowiązań w celu uruchomienia środków z budżetu UE

Zaciągnięcie zobowiązania prawnego (w formie np. umowy o udzielenie zamówienia lub umowy o udzielenie dotacji) wobec osoby trzeciej możliwe jest pod warunkiem, że w rocznym budżecie przewidziano pozycję, w oparciu o którą przedmiotowe działanie może zostać zrealizowane. W takiej pozycji w budżecie muszą być także zapisane środki wystarczające na pokrycie odnośnych wydatków. Jeżeli te warunki są spełnione, wymagane środki muszą zostać zarezerwowane w budżecie w drodze zobowiązania budżetowego ujętego w systemie rachunkowości; dopiero wtedy można zaciągnąć zobowiązanie prawne. Środki z budżetu UE mogą zostać wydane dopiero wtedy, gdy urzędnik zatwierdzający przyjmie odpowiednie zobowiązanie budżetowe.

Po zatwierdzeniu zobowiązanie budżetowe ujmowane jest w systemie rachunkowości budżetowej, a środki są odpowiednio wykorzystywane. Nie ma to jednak wpływu na sprawozdanie finansowe (lub księgę główną), jako że nie poniesiono jeszcze żadnych kosztów.

3.4. Dokonywanie płatności

3.4.1. Zasady ogólne

Płatności mogą zostać dokonane dopiero po zatwierdzeniu zobowiązania budżetowego przez urzędnika zatwierdzającego zajmującego się daną operacją. Kiedy płatność zostaje zatwierdzona w systemie rachunkowości, na kolejnym etapie należy dokonać przelewu na rachunek beneficjenta. Komisja dokonuje blisko 1,9 miliona płatności rocznie. Komisja uczestniczy w systemie SWIFT (Stowarzyszenie Międzynarodowej Teletransmisji Danych Finansowych).

3.4.2. Zaliczkowanie, zestawienia poniesionych wydatków oraz kwalifikowalność wydatków

Zaliczkowanie jest formą płatności z wyprzedzeniem na rzecz beneficjenta, mającą na celu zapewnienie jego płynności finansowej. Może być ono rozбите na szereg płatności dokonywanych w okresie wskazanym w danym zobowiązaniu prawnym. Finansowanie z góry lub zaliczka mogą być wykorzystane albo na realizację celów, na które były przeznaczone, w okresie wskazanym w zobowiązaniu prawnym, albo podlegają zwrotowi – jeżeli beneficjent nie poniesie kosztów kwalifikowalnych, ma on obowiązek zwrócenia UE przyznanej zaliczki. Tym samym dokonane płatności zaliczkowe nie stanowią ostatecznego kosztu, dopóki nie zostaną spełnione odnośne warunki. W związku z tym w bilansie UE wykazuje się je po stronie aktywów w momencie dokonania płatności początkowej. Kwotę zaliczkowania ujętą jako aktywa zmniejsza się (całkowicie lub częściowo) o zatwierdzone koszty kwalifikowalne i zwrócone kwoty.

Po upływie pewnego czasu od dokonania płatności zaliczkowej do właściwego organu UE wpływa zestawienie poniesionych wydatków, w którym beneficjent poświadcza, w jaki sposób wykorzystał kwotę płatności zaliczkowej zgodnie ze zobowiązaniem prawnym. Zestawienia poniesionych wydatków przesyłane są w różnych terminach w ciągu roku, w zależności od rodzaju finansowanego działania oraz warunków, i nie zawsze wpływają one na koniec roku.

Kryteria kwalifikowalności określone są w aktach podstawowych, w zaproszeniach do składania ofert, innych materiałach informacyjnych przeznaczonych dla beneficjentów dotacji lub we właściwych klauzulach wpisanych do umów o udzielenie dotacji lub decyzji o udzieleniu dotacji. Po dokonaniu analizy koszty kwalifikowalne ujmowane są jako koszty, a beneficjent zostaje poinformowany o ewentualnych kwotach niekwalifikowalnych.

4. OCHRONA BUDŻETU UE: KOREKTY FINANSOWE I ODZYSKANIE ŚRODKÓW

Rozporządzenie finansowe i inne właściwe prawodawstwo, zwłaszcza dotyczące polityki rolnej i polityki spójności, uprawnia do kontrolowania wydatków nawet wiele lat po ich dokonaniu. W przypadku wykrycia błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych podejmuje się kroki w celu odzyskania środków lub stosuje się korekty finansowe. Wykrycie błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych i ich korygowanie są ostatnimi etapami funkcjonowania systemów kontroli i mają zasadnicze znaczenie dla wykazania należytego zarządzania finansami.

W przypadku dotacji kwalifikowalność wydatków finansowanych z budżetu jest weryfikowana przez właściwe służby UE lub – w przypadku zarządzania dzielonego – przez państwa członkowskie, na podstawie dokumentów potwierdzających określonych w stosownych przepisach lub warunkach dotyczących poszczególnych dotacji. W celu optymalizacji stosunku kosztów systemów kontroli do korzyści z nich wynikających, weryfikacja dokumentów potwierdzających dotyczących ostatecznych roszczeń w ramach bezpośredniego zarządzania scentralizowanego jest bardziej szczegółowa niż dokumentów dotyczących roszczeń okresowych, i tym samym pozwala na wykrycie błędów w płatnościach okresowych, które koryguje się poprzez korektę płatności końcowej. Ponadto UE lub państwo członkowskie mają obowiązek sprawdzić rzetelność dokumentów potwierdzających w ramach kontroli w siedzibie strony występującej z roszczeniem podczas realizacji finansowanych działań lub po ich zakończeniu (*ex post*). W obowiązującym prawodawstwie przewidziano różne procedury stosowane w odniesieniu do błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych wykrytych przez Komisję i państwa członkowskie – szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w informacji dodatkowej 6 do sprawozdania finansowego.

5. OPERACJE ZACIĄGANIA I UDZIELANIA POŻYCZEK

UE jest uprawniona przepisami aktów podstawowych przyjętych na podstawie Traktatu UE do przyjmowania programów pożyczkowych w celu zgromadzenia zasobów finansowych niezbędnych do udzielenia wsparcia finansowego państwom członkowskim oraz państwom trzecim. Komisja, działając w imieniu UE, obsługuje obecnie trzy główne programy: europejski mechanizm stabilizacji finansowej (EFSM), pomoc dla bilansów płatniczych oraz pomoc makrofinansową, w ramach których może udzielać pożyczek i finansować je poprzez emitowanie instrumentów dłużnych na rynkach kapitałowych lub za pośrednictwem instytucji finansowych. Ponieważ środki pozyskuje się w ramach operacji wzajemnych (*ang. back-to-back*), nie mają one bezpośredniego wpływu na budżet UE, ale z prawnego punktu widzenia obsługa długu związanego z zaciągniętymi pożyczkami stanowi zobowiązanie UE.

6. SPRAWOZDAWCZOŚĆ FINANSOWA

Sprawozdanie roczne UE obejmuje dwie oddzielne, choć powiązane ze sobą części:

- a) sprawozdanie finansowe; oraz
- b) sprawozdanie z wykonania budżetu, które zawiera szczegółowy zapis wykonania budżetu.

Sprawozdanie roczne jest przyjmowane przez Komisję, przedkładane Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (zwanemu dalej „Trybunałem”) w celu przeprowadzenia przez niego kontroli, a następnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie w celu udzielenia przez te instytucje absolutorium.

Oprócz wspomnianych powyżej sprawozdań rocznych sporządza się także miesięczne sprawozdania z wykonania budżetu.

6.1. Sprawozdanie finansowe

Do obowiązków księgowego Komisji należy przygotowanie sprawozdania finansowego UE oraz zadbanie o to, aby rzetelnie przedstawiało ono sytuację finansową, wyniki operacji oraz przepływy pieniężne UE we wszystkich istotnych aspektach. Sprawozdanie to sporządza się zgodnie z zasadami rachunkowości UE, które bazują na międzynarodowych standardach rachunkowości dla sektora publicznego (IPSAS). Więcej informacji na ten temat znajduje się w informacji dodatkowej 1 do sprawozdania finansowego.

6.2. Sprawozdanie budżetowe

Do obowiązków księgowego Komisji należy przygotowanie miesięcznych i rocznych sprawozdań z wykonania budżetu. Budżet Komisji jako jedyny zawiera środki administracyjne i środki operacyjne. Pozostałe instytucje mają jedynie środki administracyjne. Ponadto w budżecie występują dwa rodzaje środków: środki niezróżnicowane i środki zróżnicowane. Środki niezróżnicowane są wykorzystywane na finansowanie operacji rocznych (zgodnych z zasadą jednoroczności). Środki zróżnicowane zostały wprowadzone w celu pogodzenia zasady jednoroczności z koniecznością zarządzania działaniami wieloletnimi. Mają one finansować przede wszystkim działania wieloletnie. Środki zróżnicowane dzielą się na środki na zobowiązania i środki na płatności:

- **środki na zobowiązania:** pokrywają łączny koszt zobowiązań prawnych zaciągniętych na bieżący rok budżetowy w odniesieniu do działań realizowanych przez kilka lat. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na roczne raty na kilka lat,
- **środki na płatności:** pokrywają wydatki wynikające ze zobowiązań zaciągniętych w bieżącym roku budżetowym lub w ubiegłych latach budżetowych.

W wyniku wprowadzenia środków zróżnicowanych powstaje luka między zaciągniętymi zobowiązaniami a zrealizowanymi płatnościami. Luka ta, odpowiadająca zobowiązaniom pozostającym do spłaty, odnosi się do okresu między zaciągnięciem zobowiązań a realizacją odpowiadających im płatności. Określa się ją skrótem RAL (fr. Reste à Liquider).

7. KONTROLA I ABSOLUTORIUM

7.1. Kontrola

Sprawozdanie roczne i zarządzanie zasobami UE kontrolowane są przez Trybunał, zewnętrzny organ kontroli, który sporządza sprawozdanie roczne dla Parlamentu Europejskiego i Rady. Głównym zadaniem Trybunału jest przeprowadzanie zewnętrznego, niezależnego badania sprawozdania rocznego UE. W ramach swojej działalności Trybunał Obrachunkowy sporządza:

- 1) roczne sprawozdanie dotyczące działań finansowanych z budżetu ogólnego, przedstawiając w nim swoje uwagi na temat sprawozdania rocznego i operacji leżących u podstaw rozliczeń;
- 2) opinię, opartą na wynikach swoich kontroli i zawartą w rocznym sprawozdaniu w postaci poświadczenia wiarygodności, dotyczącą: (i) wiarygodności rozliczeń; oraz (ii) legalności i prawidłowości operacji leżących u podstaw rozliczeń, obejmujących zarówno dochody pochodzące od podatników, jak i płatności na rzecz beneficjentów końcowych;
- 3) specjalne sprawozdania zawierające wyniki kontroli obejmujących określone obszary.

7.2. Absolutorium

Ostatnim etapem cyklu budżetowego jest udzielenie absolutorium z wykonania budżetu za dany rok budżetowy. W UE organem udzielającym absolutorium jest Parlament Europejski. Oznacza to, że po badaniu i ostatecznym zatwierdzeniu sprawozdania rocznego Rada wydaje zalecenie, a następnie Parlament Europejski podejmuje decyzję w sprawie udzielenia Komisji i innym organom UE absolutorium z wykonania budżetu UE za dany rok budżetowy. Decyzja ta podejmowana jest po dokonaniu przeglądu sprawozdania rocznego, na podstawie rocznego sprawozdania oceniającego Komisji oraz rocznego sprawozdania Trybunału i odpowiedzi Komisji, a także pytań i wniosków o udzielenie dodatkowych informacji skierowanych następnie do Komisji.

Absolutorium odzwierciedla polityczny aspekt zewnętrznej kontroli wykonania budżetu i stanowi decyzję, którą Parlament Europejski, działając na zalecenie Rady, „zwalnia” Komisję (oraz inne organy UE) z odpowiedzialności za zarządzanie danym budżetem, ogłaszając zakończenie tego budżetu. Procedura udzielenia absolutorium może zakończyć się na trzy sposoby: udzieleniem, przesunięciem terminu udzielenia lub odmową udzielenia absolutorium. Nieodłączną część corocznej procedury udzielania absolutorium z wykonania budżetu w Parlamencie Europejskim stanowią przesłuchania komisarzy, którzy odpowiadają na pytania członków Komisji Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego dotyczące obszarów polityki, za które są odpowiedzialni. Ostateczne sprawozdanie dotyczące absolutorium wraz z wnioskami o podjęcie określonych działań, skierowanymi do Komisji, przyjmuje się na posiedzeniu plenarnym. Zalecenie Rady dotyczące absolutorium przyjmuje Rada Ecofin. Zarówno sprawozdanie Parlamentu Europejskiego dotyczące absolutorium, jak i zalecenia Rady w tej sprawie są przedmiotem corocznego sprawozdania z działań następczych, w którym Komisja przedstawia w zarysie konkretne działania, jakie podjęła w celu wykonania wniosków Parlamentu Europejskiego i zaleceń Rady.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ORAZ NOTY WYJAŚNIAJĄCE ⁽¹⁾

SPIS TREŚCI

	Strona
BILANS	9
SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI	10
RACHUNEK PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH	11
ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO	12
INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	13
1. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	13
2. INFORMACJE DODATKOWE DO BILANSU	24
3. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI	48
4. INFORMACJE DODATKOWE DO RACHUNKU PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH	61
5. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ INNE ISTOTNE POZYCJE	61
6. OCHRONA BUDŻETU UE	65
7. MECHANIZMY WSPARCIA FINANSOWEGO	71
8. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	77
9. UJAWNIE NIE INFORMACJI NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH	83
10. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM	85
11. ZAKRES KONSOLIDACJI	85

⁽¹⁾ Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do mln EUR może się wydawać, że niektóre dane finansowe w poniższych tabelach nie sumują się.

BILANS

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
AKTYWA TRWAŁE			
Wartości niematerialne i prawne	2.1	237	188
Rzeczowe aktywa trwałe	2.2	6 104	5 978
Inwestycje rozliczane zgodnie z metodą praw własności	2.3	349	392
Aktywa finansowe	2.4	59 844	62 311
Należności i należności ściągane	2.5	498	564
Zaliczkowanie	2.6	38 072	44 505
		105 104	113 938
AKTYWA OBROTOWE			
Zapasy	2.7	128	138
Aktywa finansowe	2.8	5 571	1 981
Należności i należności ściągane	2.9	13 182	14 039
Zaliczkowanie	2.10	21 367	13 238
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2.11	9 510	10 674
		49 758	40 070
AKTYWA OGÓŁEM		154 862	154 008
ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE			
Świadczenia emerytalno- rentowe oraz inne świadczenia pracownicze	2.12	(46 818)	(42 503)
Rezerwy	2.13	(1 323)	(1 258)
Zobowiązania finansowe	2.14	(54 153)	(57 232)
Inne zobowiązania	2.15	(2 216)	(2 527)
		(104 510)	(103 520)
ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE			
Rezerwy	2.16	(545)	(806)
Zobowiązania finansowe	2.17	(3 065)	(15)
Zobowiązania	2.18	(92 594)	(90 083)
		(96 204)	(90 904)
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM		(200 714)	(194 424)
AKTYWA NETTO			
Kapitały rezerwowe	2.19	4 073	4 061
Kwoty, do wniesienia których należy wezwać państwa członkowskie ⁽¹⁾	2.20	(49 925)	(44 477)
AKTYWA NETTO		(45 852)	(40 416)

⁽¹⁾ W dniu 20 listopada 2013 r. Parlament Europejski przyjął budżet, który zapewnia zapłatę zobowiązań krótkoterminowych UE z zasobów własnych, które zostaną pobrane lub do pokrycia których wezwie się państwa członkowskie w 2014 r. Ponadto zgodnie z art. 83 regulaminu pracowniczego (rozporządzenie Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 z dnia 29 lutego 1968 r. z późn. zm.) państwa członkowskie wspólnie gwarantują wypłacanie świadczeń emerytalnych i rentowych.

SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	2013	2012
PRZYCHODY OPERACYJNE			
Przychody z tytułu zasobów własnych i wkładów	3.1	141 241	130 919
Pozostałe przychody operacyjne	3.2	8 414	6 826
		149 655	137 745
KOSZTY OPERACYJNE			
Koszty administracyjne	3.3	(9 269)	(9 320)
Koszty operacyjne	3.4	(138 571)	(124 633)
		(147 840)	(133 953)
NADWYŻKA Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Przychody finansowe	3.5	2 038	2 157
Koszty finansowe	3.6	(2 045)	(1 942)
Zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych oraz innych świadczeń pracowniczych		(5 565)	(8 846)
Udział w deficycie netto wspólnych przedsiębiorstw i jednostek stowarzyszonych	3.7	(608)	(490)
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK		(4 365)	(5 329)

RACHUNEK PRZEPLYWÓW PIENIĘŻNYCH

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	2013	2012
Wynik ekonomiczny za rok		(4 365)	(5 329)
Działalność operacyjna	4.2		
Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych		48	39
Amortyzacja		401	405
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu pożyczek		20	(16 062)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności i należności ściągalnych		923	(4 837)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zaliczkowania		(1 695)	(2 013)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów		10	(44)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rezerw		(196)	299
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań finansowych		(29)	16 017
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu innych zobowiązań		(311)	468
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań		2 511	(1 390)
Nadwyżka budżetowa za poprzedni rok ujęta jako przychód niepieniężny		(1 023)	(1 497)
Pozostałe przepływy niepieniężne		(50)	260
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno-rentowych oraz innych świadczeń pracowniczych		4 315	7 668
Działalność inwestycyjna	4.3		
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(624)	(1 390)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu inwestycji rozliczanych zgodnie z metodą praw własności		43	(18)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		(1 142)	(837)
PRZEPLYWY PIENIĘŻNE NETTO		(1 164)	(8 261)
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		(1 164)	(8 261)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek roku	2.11	10 674	18 935
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec roku	2.11	9 510	10 674

ZESTAWIENIE ZMIAN W AKTYWACH NETTO

(mln EUR)

	Kapitały rezerwowe (A)		Kwoty, do których wniesienia należy wezwać państwa członkowskie (B)		Aktywa netto =(A)+(B)
	Kapitał rezerwowy według wartości godziwej	Inne kapitały rezerwowe	Skumulowana nadwyżka/(deficyt)	Wynik ekonomiczny za rok	
STAN NA DZIEŃ 31.12.2011 r.	(108)	3 716	(35 669)	(1 789)	(33 850)
Zmiany stanu kapitału rezerwowego Funduszu Gwarancyjnego	—	168	(168)	—	0
Zmiany wartości godziwej	258	—	—	—	258
Inne	—	21	(19)	—	2
Alokacja wyniku ekonomicznego za 2011 r.	—	6	(1 795)	1 789	0
Wynik budżetowy za 2011 r. przypisany państwom członkowskim	—	—	(1 497)	—	(1 497)
Wynik ekonomiczny za rok	—	—	—	(5 329)	(5 329)
STAN NA DZIEŃ 31.12.2012 r.	150	3 911	(39 148)	(5 329)	(40 416)
Zmiany stanu kapitału rezerwowego Funduszu Gwarancyjnego	—	46	(46)	—	0
Zmiany wartości godziwej	(51)	—	—	—	(51)
Inne	—	12	(9)	—	3
Alokacja wyniku ekonomicznego za 2012 r.	—	5	(5 334)	5 329	0
Wynik budżetowy za 2012 r. przypisany państwom członkowskim	—	—	(1 023)	—	(1 023)
Wynik ekonomiczny za rok	—	—	—	(4 365)	(4 365)
STAN NA DZIEŃ 31.12.2013 r.	99	3 974	(45 560)	(4 365)	(45 852)

INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

1.1. PODSTAWA PRAWNA I ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Księgi rachunkowe UE prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽¹⁾, zwanym dalej „rozporządzeniem finansowym”, oraz zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 1268/2012 ⁽²⁾ w sprawie zasad stosowania ww. rozporządzenia finansowego.

Zgodnie z art. 143 rozporządzenia finansowego UE sporządza swoje sprawozdanie finansowe w oparciu o system rachunkowości memoriałowej bazujący na międzynarodowych standardach rachunkowości dla sektora publicznego (IPSAS). Wspomniane zasady rachunkowości przyjęte przez księgowego Komisji muszą być stosowane przez wszystkie instytucje i organy UE objęte konsolidacją, co pozwala na wprowadzenie jednolitych zasad rachunkowości oraz wyceny i prezentacji sprawozdań w celu harmonizacji procesu sporządzania sprawozdań finansowych i konsolidacji. Konta prowadzone są w euro w układzie roku kalendarzowego.

1.2. ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Celem sprawozdania finansowego jest dostarczenie przydatnych dla szerokiego kręgu odbiorców informacji o sytuacji finansowej, wynikach i przepływach pieniężnych danego podmiotu. W przypadku UE, będącej podmiotem sektora publicznego, bardziej konkretnym celem jest dostarczenie informacji przydatnych w procesie decyzyjnym oraz wykazanie, że podmiot rozlicza się z powierzonych mu środków. Niniejszy dokument został sporządzony w oparciu o wyżej wymienione cele.

Ogólne założenia (lub zasady rachunkowości), których należy przestrzegać przy sporządzaniu sprawozdania finansowego, są określone w regule rachunkowości UE nr 2 i są identyczne z zasadami opisanymi w Międzynarodowym standardzie rachunkowości dla sektora publicznego (IPSAS) nr 1, i obejmują: rzetelną prezentację, zasadę memoriału, założenie kontynuowania działalności, ciągłość prezentacji, agregowanie, kompensowanie i porównywalność informacji. Zgodnie z art. 144 rozporządzenia finansowego sprawozdania finansowe powinny charakteryzować się właściwością, rzetelnością, zrozumiałością i porównywalnością.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z wyżej wymienionymi regułami i zasadami wiąże się z koniecznością dokonania przez kierownictwo szacunków, które mają wpływ na kwoty wykazywane w niektórych pozycjach bilansu i sprawozdania z finansowych wyników działalności, a także związane z nimi pozycje aktywów i zobowiązań warunkowych.

1.3. KONSOLIDACJA

Zakres konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe UE obejmuje wszystkie znaczące jednostki kontrolowane (tj. instytucje UE (w tym Komisję) i agencje UE), jednostki stowarzyszone i wspólne przedsiębiorstwa, tj. 52 jednostki kontrolowane, 5 wspólnych przedsiębiorstw i 4 jednostki stowarzyszone. Pełna lista jednostek objętych konsolidacją znajduje się w informacji dodatkowej 11.1 do sprawozdania UE. W porównaniu z 2012 r. zakres konsolidacji poszerzono o 1 jednostkę kontrolowaną (agencję). Wpływ poszerzenia zakresu konsolidacji na skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie jest istotny.

Jednostki kontrolowane

Decyzja o objęciu jednostki konsolidacją opiera się na koncepcji kontroli. Jednostki kontrolowane to wszystkie jednostki, o których polityce finansowej i operacyjnej bezpośrednio lub pośrednio decyduje UE, aby móc czerpać korzyści z ich działalności. Wykonywanie tego typu uprawnień musi być możliwe na bieżąco. Jednostki kontrolowane są w pełni objęte konsolidacją. Konsolidacja rozpoczyna się od samego początku objęcia kontroli, a kończy się z momentem zakończenia sprawowania kontroli.

⁽¹⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 362 z 31.12.2012, s. 1.

Najpowszechniejszymi wskaźnikami sprawowania kontroli w ramach UE są: utworzenie jednostki na mocy traktatów ustanawiających lub prawa wtórne, finansowanie jednostki z budżetu ogólnego, posiadanie praw głosu w organach zarządzających, przeprowadzanie kontroli przez Trybunał i udzielanie absolverium przez Parlament Europejski. Oczywiście jest, że dla każdej jednostki należy dokonać oceny, aby móc zdecydować, czy co najmniej jedno z wyżej wymienionych kryteriów jest wystarczające do stwierdzenia faktu sprawowania kontroli.

Zgodnie z tym podejściem uznaje się, że instytucje (poza Europejskim Bankiem Centralnym – EBC) oraz agencje UE (poza agencjami wchodzącymi w skład dawnego drugiego filara) są pod wyłączną kontrolą UE, a zatem są objęte konsolidacją. Za jednostkę kontrolowaną uznaje się również Europejską Wspólnotę Węgla i Stali (EWWiS) w likwidacji.

Wszystkie istotne transakcje i salda pomiędzy jednostkami kontrolowanymi przez UE podlegają wyeliminowaniu, a niezrealizowane zyski i straty z transakcji pomiędzy jednostkami nie są istotne, więc nie zostały wyeliminowane.

Wspólne przedsiębiorstwa

Wspólne przedsiębiorstwo jest wynikiem ustaleń umownych, na mocy których UE i jedna lub więcej stron („wspólnicy przedsięwzięcia”) podejmują działalność gospodarczą podlegającą wspólnej kontroli. Wspólna kontrola to określony w umowie podział bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad działalnością z możliwością świadczeń.

Udziały we wspólnych przedsiębiorstwach wykazywane są zgodnie z metodą praw własności i są początkowo ujmowane według kosztu. Udział UE w wynikach wspólnie kontrolowanych jednostek jest ujmowany w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności, a jej udział w zmianach stanu kapitału rezerwowego jest ujmowany w kapitale rezerwowym. Wartość księgową wspólnego przedsiębiorstwa w sprawozdaniu finansowym w dniu bilansowym jest równa kosztowi początkowemu wraz ze wszystkimi zmianami (dalsze wkłady, udział w wynikach ekonomicznych i zmianach stanu kapitału rezerwowego, utraty wartości oraz dywidendy).

Niezrealizowane zyski i straty z transakcji pomiędzy UE a jej wspólnie kontrolowanymi jednostkami nie są znaczące, w związku z czym nie zostały wyeliminowane. Zasady rachunkowości stosowane przez wspólne przedsiębiorstwa mogą różnić się od zasad przyjętych przez UE dla tych samych transakcji i zdarzeń w podobnych okolicznościach.

Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to jednostki, na które UE bezpośrednio lub pośrednio wywiera znaczący wpływ, lecz nie ma nad nimi kontroli. Przyjmuje się, że znaczący wpływ występuje wtedy, gdy UE posiada bezpośrednio lub pośrednio przynajmniej 20 % praw głosu.

Udział finansowy w jednostkach stowarzyszonych wykazywany jest zgodnie z metodą praw własności i jest początkowo ujmowany według kosztu. Udział UE w wynikach jednostek stowarzyszonych jest ujmowany w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności, a jej udział w zmianach stanu kapitału rezerwowego jest ujmowany w kapitale rezerwowym. Wartość księgową jednostki stowarzyszonej w sprawozdaniu finansowym w dniu bilansowym jest równa kosztowi początkowemu wraz ze wszystkimi zmianami (dalsze wkłady, udział w wynikach ekonomicznych i zmianach stanu kapitału rezerwowego, utraty wartości oraz dywidendy). Otrzymane wypłaty od jednostek stowarzyszonych obniżają wartość bilansową aktywów. Niezrealizowane zyski i straty z transakcji pomiędzy UE a jej jednostkami stowarzyszonymi nie są znaczące, w związku z czym nie zostały wyeliminowane.

Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone mogą różnić się od zasad przyjętych przez UE dla tych samych transakcji i zdarzeń w podobnych okolicznościach. W przypadku gdy UE posiada przynajmniej 20 % funduszu kapitału inwestycyjnego, stara się nie wywierać znaczącego wpływu. Takie fundusze traktuje się zatem jako instrumenty finansowe i klasyfikuje jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Jednostki nieobjęte konsolidacją, których środkami zarządza Komisja

Środkami programu ubezpieczeń zdrowotnych dla pracowników UE, Europejskiego Funduszu Rozwoju oraz funduszu gwarancyjnego dla uczestników zarządza w ich imieniu Komisja, jednak z uwagi na to, że jednostki te nie są kontrolowane przez UE, nie są one też ujęte w jej skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym – bardziej szczegółowe informacje na temat odpowiednich kwot znajdują się w informacji dodatkowej 11.2 do sprawozdania UE.

1.4. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1.4.1. *Waluta i zasady przeliczania*

Waluta funkcjonalna i sprawozdawcza

Sprawozdanie finansowe prezentowane jest w mln euro, przy czym euro jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą UE.

Transakcje i salda

Transakcje w walutach obcych przelicza się na euro według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Dodatkowo i ujemne różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz z przeliczenia na koniec roku kursów wymiany pieniężnych składników aktywów i zobowiązań denominowanych w walutach obcych ujmują się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Inne metody przeliczania stosuje się w przypadku rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, które zachowują wartość w euro, według kursu na dzień zakupu.

Stan na koniec roku pieniężnych składników aktywów i zobowiązań denominowanych w walutach obcych przelicza się na euro według kursu obowiązującego na dzień 31 grudnia:

Kurs wymiany EUR

Waluta	31.12.2013	31.12.2012
BGN	1,9558	1,9558
CZK	27,4270	25,1510
DKK	7,4593	7,4610
GBP	0,8337	0,8161
HRK	7,6265	7,5575
HUF	297,0400	292,3000
LVL	0,7028	0,6977
LTL	3,4528	3,4528
PLN	4,1543	4,0740
RON	4,4710	4,4445
SEK	8,8591	8,5820
CHF	1,2276	1,2072
JPY	144,7200	113,6100
USD	1,3791	1,3194

Zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych rynku pieniężnego denominowanych w walucie obcej i zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, które powiązane są z różnicami wynikającymi z przeliczenia walut, ujmują się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Różnice wynikające z przeliczenia walut dotyczące niepieniężnych składników aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy ujmowane są w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Różnice wynikające z przeliczenia walut dotyczące niepieniężnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży wykazywane są w kapitale rezerwowym według wartości godziwej.

1.4.2. *Wykorzystanie szacunków*

Zgodnie z IPSAS i ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym muszą opierać się na szacunkach i założeniach kierownictwa, których podstawą są możliwie jak najbardziej wiarygodne dostępne informacje. Istotne szacunki dotyczą m.in.: kwot na świadczenia pracownicze, rezerw, ryzyka finansowego związanego z zapasami i należnościami, naliczonych przychodów i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów, aktywów i zobowiązań warunkowych oraz stopnia utraty wartości w przypadku wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych. Rzeczywiste wyniki mogą nie pokrywać się z tymi szacunkami. Zmiany w zakresie szacunków znajdują odzwierciedlenie w okresie, w którym stają się one wiadome.

1.5. BILANS

1.5.1. Wartości niematerialne i prawne

Zakupione licencje na oprogramowanie komputerowe wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie i straty z tytułu trwałej utraty wartości. Te aktywa amortyzuje się metodą liniową przez szacowany okres ich użytkowania. Szacowany okres użytkowania tych aktywów odpowiada ich okresowi ekonomicznej użyteczności lub okresowi użyteczności określonego w drodze umowy. Wartości niematerialne i prawne powstałe w wyniku procesów wewnętrznych są kapitalizowane, gdy spełnione są odpowiednie kryteria określone w zasadach rachunkowości UE. Koszty, które można kapitalizować, obejmują wszystkie koszty, które da się bezpośrednio przyporządkować i które są niezbędne do opracowania, wytworzenia i przygotowania danego składnika aktywów, aby mógł on funkcjonować w sposób zgodny z zamierzeniami kierownictwa. Koszty powiązane z działalnością naukowo-badawczą, koszty prac rozwojowych oraz koszty utrzymania, których nie można kapitalizować, ujmują się jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

1.5.2. Rzeczowe aktywa trwałe

Wszystkie rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie i straty z tytułu trwałej utraty wartości. Koszt historyczny obejmuje wydatki, które da się bezpośrednio przyporządkować do nabycia lub budowy składnika aktywów.

Późniejsze koszty są uwzględniane w wartości bilansowej składnika aktywów lub ujmowane jako odrębny składnik aktywów, jedynie gdy jest prawdopodobne, że przyszłe korzyści ekonomiczne lub świadczenia związane z danym składnikiem aktywów wpłyną do UE oraz pod warunkiem, że możliwa jest wiarygodna wycena kosztu tego składnika aktywów. Koszty związane z naprawą i utrzymaniem wykazywane są w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w okresie obrachunkowym, w którym zostały poniesione.

Grunty i dzieła sztuki nie podlegają amortyzacji, jako że uznaje się, że mają one nieokreślony okres użytkowania. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji, ponieważ aktywa te nie są jeszcze dostępne do użytku. Inne składniki aktywów amortyzowane są metodą liniową w celu alokacji ich kosztu do ich wartości końcowej przez szacunkowy okres ich użytkowania w następujący sposób:

Aktywa	Stawka amortyzacji metodą liniową
Budynki	4 %
Urządzenia, maszyny i narzędzia	10 % do 25 %
Meble	10 % do 25 %
Wyposażenie i instalacje	10 % do 33 %
Pojazdy	25 %
Sprzęt komputerowy	25 %
Inne rzeczowe aktywa trwałe	10 % do 33 %

Zyski i straty ze sprzedaży ustala się, porównując wpływy, pomniejszone o koszty sprzedaży, z wartością bilansową sprzedanego składnika aktywów i ujmując się je w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Leasing

Leasing rzeczowych aktywów trwałych, w przypadku którego zasadniczo całe ryzyko oraz wszystkie korzyści związane z własnością przypadają na UE, uznaje się za leasing finansowy. Leasing finansowy kapitalizuje się w kwocie równej wartości godziwej przedmiotu leasingu, ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, lub w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej. Każdą opłatę leasingową wykazuje się w podziale na zobowiązanie i koszty finansowe, aby uzyskać stałą stopę procentową od nieuregulowanego salda zobowiązań finansowych. Zobowiązania z tytułu opłat leasingowych bez uwzględnienia kosztów finansowych ujmują się w innych zobowiązaniach (długo- i krótkoterminowych). Odsetki od kosztów finansowych ujmują się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności przez okres leasingu, tak aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do nieuregulowanego salda zobowiązania w każdym z okresów. Aktywa posiadane na podstawie leasingu finansowego amortyzuje się przez okres użytkowania składnika aktywów lub przez okres leasingu, w zależności od tego, który z nich jest krótszy.

Leasing, w przypadku którego leasingodawca zachowuje znaczącą część ryzyka i korzyści związanych z własnością, jest leasingiem operacyjnym. W przypadku leasingu operacyjnego opłaty wykazuje się metodą liniową w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności przez okres leasingu.

1.5.3. *Utrata wartości aktywów niefinansowych*

Aktywa o nieokreślonym okresie użytkowania nie są amortyzowane i są corocznie kontrolowane pod kątem utraty wartości. Amortyzowane składniki aktywów są analizowane pod kątem utraty wartości, gdy zdarzenia lub zmiana okoliczności wskazują, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Stratę z tytułu trwałej utraty wartości ujmuje się w kwocie, o którą wartość bilansowa składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna to wartość godziwa składnika aktywów pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa.

Wartości końcowe i okresy użytkowania wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych poddawane są przeglądowi i w razie konieczności korygowane, co najmniej raz do roku. Wartość bilansowa składnika aktywów jest natychmiast odpisywana do jego wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego szacunkowa wartość odzyskiwalna. Jeżeli przyczyny utraty wartości ujętej w poprzednich latach nie mają już zastosowania, odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są odpowiednio odwracane.

1.5.4. *Inwestycje*

Udziały w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstwach

Udziały w jednostkach stowarzyszonych i we wspólnych przedsiębiorstwach wykazywane są metodą praw własności. Koszty kapitału własnego są korygowane w taki sposób, aby odzwierciedlały udział zmniejszeń lub zwiększeń aktywów netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsiębiorstw, które da się przyporządkować UE po początkowym ujęciu. Jeżeli występują oznaki utraty wartości, w razie konieczności dokonuje się odpisu do niższej wartości odzyskiwalnej. Wartość odzyskiwalną określa się zgodnie z zasadami opisanymi w informacji dodatkowej 1.5.3. Jeżeli przyczyny utraty wartości przestają mieć zastosowanie w późniejszym terminie, odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości odwraca się do wartości bilansowej, jaka zostałaby określona, gdyby nie dokonano żadnego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Inwestycje w funduszach *venture capital*

Inwestycje w funduszach *venture capital* klasyfikuje się jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (zob. 1.5.5), a zatem wykazuje się je w wartości godziwej z zyskami i stratami wynikającymi ze zmian wartości godziwej (wraz z różnicami wynikającymi z przeliczenia walut) ujętymi w kapitale rezerwowym według wartości godziwej.

Jako że inwestycjom w fundusze *venture capital* nie można przypisać wartości wynikającej z notowania na aktywnym rynku, wycenia się je w rozbiciu na poszczególne pozycje po koszcie lub według wartości aktywów netto (biorąc za podstawę wyceny niższą z obydwu wartości). Niezrealizowane zyski z wyceny według wartości godziwej ujmuje się w kapitale rezerwowym, a niezrealizowane straty ocenia się pod kątem utraty wartości w celu ustalenia, czy należy je ująć jako odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności czy jako zmiany stanu kapitału rezerwowego według wartości godziwej.

1.5.5. *Aktywa finansowe*

Klasyfikacja

UE dzieli swoje aktywa finansowe na następujące kategorie: aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy; pożyczki i należności; inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności; oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Klasyfikacja instrumentów finansowych ustalana jest w momencie początkowego ujęcia i podlega ponownej wycenie na każdy dzień bilansowy.

(i) *Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy*

Składnik aktywów zalicza się do tej kategorii, jeżeli został nabyty zasadniczo w celu sprzedaży w perspektywie krótkoterminowej lub jeżeli został do niej zaklasyfikowany przez UE. W kategorii tej ujmuje się również instrumenty pochodne. Należące do tej kategorii aktywa uznaje się za aktywa obrotowe, jeżeli ich realizacja przewidziana jest w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. W ciągu ostatniego roku budżetowego UE nie utrzymywała żadnych aktywów finansowych zaliczających się do tej kategorii.

(ii) *Pożyczki i należności*

Pożyczki i należności to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, ze stałymi lub ustalonymi płatnościami, nienotowane na aktywnym rynku. Powstają one, gdy UE przekazuje środki pieniężne, towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi i nie ma zamiaru wprowadzać należności do obrotu. Wykazuje się je w aktywach trwałych, z wyjątkiem składników, których termin zapadalności przypada w terminie 12 miesięcy od dnia bilansowego.

(iii) *Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności*

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, ze stałymi lub ustalonymi płatnościami i stałymi terminami zapadalności, które UE ma zamiar i może utrzymywać do terminu zapadalności. W ciągu ostatniego roku budżetowego UE nie utrzymywała żadnych inwestycji zaliczających się do tej kategorii.

(iv) *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały przypisane do niniejszej kategorii lub które nie zaliczają się do żadnej z pozostałych kategorii. Klasyfikuje się je jako aktywa obrotowe lub trwałe, w zależności od terminu, w którym UE planuje je zbyć i który zwykle odpowiada rezydualnemu terminowi zapadalności na dzień bilansowy. Inwestycje w jednostkach nieobjętych konsolidacją oraz inne inwestycje kapitałowe (np. operacje w oparciu o kapitał podwyższonego ryzyka) nieujmowane metodą praw własności również klasyfikuje się jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Początkowe ujęcie i wycena

Zakup i sprzedaż aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży, ujmuje się na dzień transakcji, czyli dzień, w którym UE zobowiązała się kupić lub sprzedać składnik aktywów. Pożyczki ujmuje się w dniu przekazania środków pieniężnych pożyczkobiorcom. Instrumenty finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej. W przypadku wszystkich aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy koszty transakcji dodaje się do wartości godziwej przy początkowym ujęciu. Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy ujmuje się początkowo w wartości godziwej, a koszty transakcji ujmuje się jako koszty w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

W początkowym ujęciu wartość godziwa składnika aktywów finansowych odpowiada zwykle cenie transakcji (tj. wartości godziwej otrzymanej zapłaty). Jednakże wartość godziwą udzielonej pożyczki długoterminowej, która jest nieoprocentowana lub oprocentowana poniżej rynkowych stóp procentowych, ustala się jako wartość bieżącą wszystkich przyszłych wpływów środków pieniężnych dyskontowanych w oparciu o obowiązującą rynkową stopę procentową dla podobnego instrumentu o podobnym ratingu kredytowym.

Pożyczki udzielone z pożyczonych środków wycenia się w ich kwocie nominalnej, którą uznaje się za wartość godziwą pożyczki. Istnieją ku temu następujące powody:

- „Otoczenie rynkowe” pożyczek UE jest bardzo specyficzne i różni się od rynku kapitałowego, na którym emitowane są obligacje komercyjne lub skarbowe. Pożyczkodawcy na rynku kapitałowym mają bowiem możliwość wyboru alternatywnych inwestycji, co znajduje swoje odzwierciedlenie w cenach rynkowych. UE jest jednak pozbawiona tej możliwości, jako że nie może ona inwestować środków na rynkach kapitałowych; pożyczka ona środki tylko po to, by udzielić pożyczek o takiej samej stopie procentowej. Oznacza to, że w przypadku pożyczonych środków UE nie ma innej możliwości udzielania pożyczek ani inwestowania tych środków. Dlatego też nie istnieją koszty alternatywne i tym samym nie ma podstawy do porównania ze stopami rynkowymi. W rzeczywistości pożyczki udzielane przez UE same w sobie stanowią rynek. Zasadniczo, jako że nie można zastosować opcji kosztu alternatywnego, cena rynkowa nie oddaje rzetelnie istoty operacji udzielania pożyczek przez UE. W związku z tym nie jest właściwe ustalanie wartości godziwej pożyczek UE w odniesieniu do obligacji komercyjnych i skarbowych.
- Ponadto, jako że nie istnieje aktywny rynek ani podobne transakcje, z którymi można by porównać operacje udzielania pożyczek przez UE, stopa procentowa stosowana przez UE do ustalenia wartości godziwej pożyczek udzielanych w ramach europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej (EFSM), pożyczek na wsparcie bilansu płatniczego oraz innych takich pożyczek, powinna być równa pobieranej stopie procentowej.
- Co więcej, w przypadku tych pożyczek, między pożyczkami udzielonymi i zaciągniętymi występują efekty równoważące z uwagi na ich charakter wzajemny. Stąd też efektywna stopa procentowa dla pożyczki udzielonej równa się efektywnej stopie procentowej powiązanych pożyczek zaciągniętych. Poniesione przez UE koszty transakcji, którymi następnie obciąża się beneficjenta pożyczki, są bezpośrednio ujmowane w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Instrumenty finansowe usuwa się z ksiąg w przypadku wygaśnięcia lub przeniesienia praw do otrzymywania wpływów pieniężnych z inwestycji oraz w przypadku gdy UE przeniosła zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z własnością.

Późniejsza wycena

- (i) Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy są następnie wykazywane w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany ich wartości godziwej ujmują się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w okresie, w którym powstały.
- (ii) Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności ujmują się po zamortyzowanym koszcie w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej. W przypadku pożyczek udzielonych z pożyczonych środków ta sama efektywna stopa procentowa stosowana jest do udzielonych i zaciągniętych pożyczek, gdyż pożyczki te mają cechy operacji wzajemnych (back-to-back), a różnice między warunkami i wysokościami kwot pożyczek udzielonych i zaciągniętych nie są istotne. Poniesione przez UE koszty transakcji, którymi następnie obciąża się beneficjenta pożyczki, są bezpośrednio ujmowane w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.
- (iii) Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności – obecnie UE nie posiada żadnych inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności.
- (iv) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wykazuje się następnie w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające z ich zmiany wartości godziwej ujmują się w kapitale rezerwowym według wartości godziwej. W przypadku sprzedaży lub utraty wartości takich aktywów, skumulowane korekty wartości godziwej ujęte uprzednio w kapitale rezerwowym według wartości godziwej ujmują się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Odsetki od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obliczone w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej ujmują się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Dywidendy od instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmują się po stwierdzeniu prawa UE do otrzymania płatności.

Wartość godziwą inwestycji notowanych na aktywnych rynkach ustala się w oparciu o bieżące oferowane ceny zakupu. W przypadku składników aktywów finansowych, dla których nie ma aktywnego rynku (i w przypadku nienotowanych papierów wartościowych), UE określa wartość godziwą w oparciu o metody wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawnych transakcji na warunkach rynkowych, odniesienie do innych analogicznych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

W przypadku gdy nie można w wiarygodny sposób wycenić wartości godziwej inwestycji w instrumenty kapitałowe, które nie są notowane na aktywnym rynku, inwestycje te wycenia się po koszcie pomniejszonym o straty z tytułu trwałej utraty wartości.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy UE ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych. Utrata wartości danego składnika aktywów finansowych następuje tylko i wyłącznie wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody trwałej utraty wartości w związku z jednym lub większą liczbą zdarzeń, które miały miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów, oraz gdy zdarzenie (lub zdarzenia) będące przyczyną straty ma(-ją) wpływ na szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne związane z danym składnikiem aktywów finansowych, który to wpływ można w wiarygodny sposób oszacować. Dokonywany jest wówczas odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

a) Aktywa wykazywane po zamortyzowanym koszcie

Jeżeli istnieją obiektywne dowody straty z tytułu trwałej utraty wartości pożyczek i należności lub inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wykazywanych po zamortyzowanym koszcie, kwotę straty wycenia się jako różnicę między wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych, które nie zostały poniesione), dyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla składnika aktywów finansowych. Wartość bilansowa składnika aktywów jest zmniejszana, a kwota straty ujmowana jest w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Jeżeli pożyczka lub inwestycja utrzymywana do terminu zapadalności ma zmienne oprocentowanie, w celu wyceny straty z tytułu trwałej utraty wartości przyjmuje się stopę dyskontową odpowiadającą bieżącej efektywnej stopie procentowej określonej w umowie. Wartość bieżącą szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zabezpieczonego składnika aktywów finansowych oblicza się na podstawie przepływów pieniężnych, które mogą wynikać z zajęcia, pomniejszonych o koszty uzyskania i sprzedaży zabezpieczenia, bez względu na prawdopodobieństwo zajęcia. Jeżeli w kolejnym okresie kwota straty z tytułu trwałej utraty wartości ulegnie zmniejszeniu oraz jeżeli zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem mającym miejsce po ujęciu utraty wartości, uprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości odwraca się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

b) Aktywa wykazywane w wartości godziwej

W przypadku inwestycji kapitałowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, podczas ustalania, czy nie nastąpiła utrata wartości papierów wartościowych, należy wziąć pod uwagę istotny lub trwały (dłużej trwający) spadek wartości godziwej papierów wartościowych poniżej ich kosztu. Jeżeli istnieją tego rodzaju dowody dla aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączną kwotę straty – ustaloną jako różnica między kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów finansowych ujęte uprzednio w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności – usuwa się z kapitału rezerwowego i ujmuje w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych ujęte w odpowiednim sprawozdaniu z finansowych wyników działalności nie są odwracane w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Jeżeli w kolejnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego zaklasyfikowanego jako składnik aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wzrośnie i jeżeli wzrost ten w obiektywny sposób można powiązać ze zdarzeniem mającym miejsce po ujęciu odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości odwraca się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

1.5.6. Zapasy

Zapasy wycenia się według kosztu lub według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Koszt ustala się z zastosowaniem metody FIFO („pierwsze weszło, pierwsze wyszło”). Koszt wyrobów gotowych i produkcji w toku obejmuje koszty surowców, robocizny bezpośredniej, inne koszty, które da się bezpośrednio przyporządkować, oraz powiązane pośrednie koszty produkcji (przy normalnej zdolności produkcyjnej). Możliwa do uzyskania wartość netto stanowi szacunkową cenę sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej pomniejszoną o koszty realizacji i koszty sprzedaży. Zapasy utrzymywane w celu dystrybucji nieodpłatnej lub za stawkę nominalną wycenia się według kosztu lub aktualnego kosztu odtworzenia, w zależności od tego, która z tych wartości jest niższa. Aktualny koszt odtworzenia stanowi koszt, który UE musiałaby ponieść, aby nabyć składnik aktywów na dzień sprawozdawczy.

1.5.7. Kwoty płatności zaliczkowych

Zaliczkowanie jest formą płatności z wyprzedzeniem na rzecz beneficjenta, mającą na celu zapewnienie jego płynności finansowej. Może być ono rozбите na szereg płatności w okresie wskazanym w danej umowie w sprawie zaliczkowania. Płatność lub zaliczka podlega zwrotowi lub musi zostać wykorzystana na cele, na które była przeznaczona, w okresie wskazanym w umowie. Beneficjent, który nie poniesie kosztów kwalifikowalnych, zobowiązany jest do zwrotu UE przyznanej zaliczki. Kwotę płatności zaliczkowych zmniejsza się (całkowicie lub częściowo) o zatwierdzone koszty kwalifikowalne (które ujmuje się jako koszty) i zwrócone kwoty.

Nierozliczone na koniec roku kwoty płatności zaliczkowych wycenia się według pierwotnej wypłaconej kwoty pomniejszonej o: kwoty zwrócone, kwoty kwalifikowalne ujęte w księgach jako koszty, szacunkowe kwoty kwalifikowalne nierozliczone na koniec roku oraz obniżenia wartości.

Odsetki od płatności zaliczkowych ujmuje się w chwili ich uzyskania zgodnie z przepisami odnośnej umowy. Szacunek przychodu z tytułu naliczonych odsetek dokonywany jest na koniec roku w oparciu o najbardziej wiarygodne dane, a następnie uwzględniany jest w bilansie.

1.5.8. Należności

Należności wykazuje się w kwocie początkowej pomniejszonej o odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości. Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że UE nie będzie w stanie pobrać wszystkich należnych kwot zgodnie z pierwotnymi warunkami. Kwota odpisu aktualizującego stanowi różnicę między wartością bilansową składnika aktywów a jego wartością odzyskiwalną. Kwota odpisu ujmowana jest w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Na podstawie doświadczeń z ubiegłych lat dokonuje się również ogólnego odpisu aktualizującego wartość w odniesieniu do nierozliczonych nakazów odzyskania środków nieobjętych jeszcze żadnym określonym odpisem. W informacji dodatkowej 1.5.14 poniżej przedstawiono bardziej szczegółowe informacje dotyczące ujęcia naliczonych przychodów na koniec roku.

1.5.9. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty o ograniczonej możliwości dysponowania

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty to instrumenty finansowe, które klasyfikuje się jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. Obejmują one środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe wysoce płynne inwestycje o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy.

1.5.10. Świadczenia emerytalno-rentowe oraz inne świadczenia pracownicze

Zobowiązania emerytalno-rentowe

Programy emerytalno-rentowe UE to programy określonych świadczeń. Pracownicy wnoszą z wynagrodzenia jedną trzecią spodziewanego kosztu tych świadczeń, jednak zobowiązanie nie jest finansowane kapitałowo. Zobowiązanie ujęte w bilansie w odniesieniu do programów określonych świadczeń emerytalno-rentowych jest wartością bieżącą zobowiązań z tytułu określonych świadczeń na dzień bilansowy. Zobowiązania z tytułu określonych świadczeń obliczają aktuariusze w oparciu o metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń określa się, dyskontując szacunkowe przyszłe wypływy środków pieniężnych w oparciu o stopy procentowe obligacji państwowych denominowanych w walucie, w której zostaną wypłacone świadczenia, i których termin zapadalności jest zbliżony do terminu realizacji powiązanych zobowiązań emerytalno-rentowych.

Zyski i straty aktuarialne wynikające z korekt założeń aktuarialnych i zmian założeń aktuarialnych ujmuje się bezzwłocznie w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności. Koszty przeszłego zatrudnienia ujmuje się bezzwłocznie w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności, chyba że zmiany w programie emerytalno-rentowym uzależnione są od utrzymania zatrudnienia pracowników przez określony czas (okres nabywania uprawnień). W takim przypadku koszty przeszłego zatrudnienia amortyzuje się metodą liniową przez okres nabywania uprawnień.

Świadczenia chorobowe po okresie zatrudnienia

UE zapewnia swoim pracownikom świadczenia opieki zdrowotnej poprzez zwrot kosztów leczenia. Stworzono odrębny fundusz na potrzeby bieżącego zarządzania tymi świadczeniami. Z systemu korzystają obecni pracownicy, emeryci i renciści, wdowy lub wdowcy oraz uprawnieni do ubezpieczenia członkowie ich rodzin. Świadczenia przyznane osobom nieaktywnym zawodowo (emerytom, rencistom, sierotom itp.) uznaje się za „świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia”. Z uwagi na charakter tych świadczeń niezbędne jest dokonanie obliczeń aktuarialnych. Zobowiązania ujęte w bilansie ustala się w podobny sposób jak zobowiązania emerytalne i rentowe (zob. powyżej).

1.5.11. Rezerwy

Rezerwy ujmuje się, gdy UE związana jest prawnym lub zwyczajowo oczekiwanym zobowiązaniem wobec osób trzecich w wyniku przeszłych zdarzeń, gdy istnieje większe prawdopodobieństwo, że w celu realizacji zobowiązania konieczny będzie wypływ środków, niż że nie będzie to konieczne, oraz gdy kwotę można wiarygodnie oszacować. Nie ujmuje się rezerw na przyszłe straty operacyjne. Kwotę rezerwy ustala się poprzez najlepsze możliwe oszacowanie spodziewanych wydatków, które będą konieczne w celu realizacji bieżącego zobowiązania na dzień sprawozdawczy. W przypadkach, w których rezerwa odnosi się do zbioru wielu pozycji, przy szacunkowym określaniu kwoty zobowiązania uwzględnia się wszystkie możliwe wyniki oraz odpowiadające im prawdopodobieństwa (metoda „oczekiwanej wartości”).

1.5.12. Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy lub zobowiązania finansowe ujmowane po zamortyzowanym koszcie (zaciągnięte pożyczki). Zaciągnięte pożyczki obejmują pożyczki od instytucji kredytowych i zobowiązania potwierdzone certyfikatami. Zaciągnięte pożyczki ujmuje się początkowo w wartości godziwej, czyli w wysokości wpływów z tytułu uzyskania pożyczki (wartości godziwej otrzymanej zapłaty) po odliczeniu poniesionych kosztów transakcji, a następnie wykazuje się je po zamortyzowanym koszcie w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej; wszelkie różnice pomiędzy wpływami (po odliczeniu kosztów transakcji) a wartością wykupu ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w okresie pożyczkowym w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej.

Wykazuje się je jako zobowiązania długoterminowe, z wyjątkiem składników, których termin wymagalności przypada w terminie krótszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego. W przypadku pożyczek udzielonych z pożyczonych środków metody efektywnej stopy procentowej nie można stosować do udzielonych i zaciągniętych pożyczek ze względu na zasadę istotności. Poniesione przez UE koszty transakcji, którymi następnie obciąża się beneficjenta pożyczki, są bezpośrednio ujmowane w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności.

Zobowiązania finansowe zaklasyfikowane jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują instrumenty pochodne, o ile ich wartość godziwa jest ujemna. Są księgowane w taki sam sposób jak aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy; zob. informacja dodatkowa 1.5.5. W ciągu ostatniego roku budżetowego UE nie utrzymywała żadnych zobowiązań finansowych zaliczających się do tej kategorii.

1.5.13. **Zobowiązania**

Znacząca kwota zobowiązań UE nie jest związana z zakupem towarów lub usług, ale obejmuje niezapłacone kwoty roszczeń z tytułu zestawień poniesionych wydatków od beneficjentów dotacji lub innych form finansowania przez UE. Są one ujmowane jako zobowiązania w kwocie roszczenia w momencie otrzymania zestawienia poniesionych wydatków. Po weryfikacji i zatwierdzeniu kosztów kwalifikowalnych zobowiązania wycenia się w wysokości zatwierdzonej i kwalifikowalnej kwoty.

Zobowiązania z tytułu zakupu towarów i usług ujmowane są w momencie otrzymania faktury w wysokości kwoty początkowej, a powiązane koszty ujmowane są w momencie realizacji i akceptacji dostaw i usług przez UE.

1.5.14. **Rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów**

Zgodnie z zasadami rachunkowości UE transakcje i zdarzenia ujmuje się w sprawozdaniu finansowym w okresie, do którego się odnoszą. Na koniec okresu obrachunkowego bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów są ujmowane w oparciu o szacowaną kwotę zobowiązań do przeniesienia przypadających na dany okres. Obliczenia biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów dokonuje się zgodnie z wydanymi przez Komisję szczegółowymi wytycznymi operacyjnymi i praktycznymi, które mają gwarantować, że sprawozdanie finansowe przedstawia prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji.

Również przychody ujmuje się w okresie, do którego się odnoszą. Na koniec roku, w przypadku gdy faktura nie została jeszcze wystawiona, a usługa lub dostawa została zrealizowana przez UE lub w przypadku istnienia porozumienia umownego (tj. poprzez odniesienie do Traktatu), w sprawozdaniu finansowym ujmuje się naliczone przychody.

Ponadto na koniec roku, w przypadku gdy faktura została wystawiona, ale usługi lub dostawy nie zostały jeszcze zrealizowane, przychody uznaje się za przychody przyszłych okresów i ujmuje w kolejnym okresie obrachunkowym.

1.6. **SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI**

1.6.1. **Przychody**

Przychody o charakterze podatków i opłat

Przychody te stanowią większość przychodów UE i obejmują głównie podatki pośrednie i bezpośrednie oraz zasoby własne. Poza podatkami UE może również otrzymywać płatności od innych osób, w postaci np. ceł, grzywien i darowizn.

Zasoby własne oparte na DNB oraz zasoby własne oparte na VAT

Przychody ujmuje się za okres, za który Komisja wysyła do państw członkowskich wezwanie do zapłaty należnych składek. Wykazywane są w wysokości „kwoty, do której wniesienia wezwano”. Ponieważ zasoby oparte na VAT i DNB bazują na szacunkach za dany rok budżetowy, można wprowadzać do nich zmiany do czasu podania ostatecznych danych przez państwa członkowskie. Wpływ zmian w zakresie wartości szacunkowych uwzględnia się przy ustalaniu nadwyżki lub deficytu netto za okres, w którym nastąpiła zmiana.

Tradycyjne zasoby własne

Należności i powiązane przychody ujmuje się w chwili otrzymania właściwego miesięcznego sprawozdania z rachunku „A” (obejmującego pobrane cła oraz należne zabezpieczone i niekwestionowane kwoty) od państw członkowskich. Na dzień sprawozdawczy przychody pobrane przez państwa członkowskie za dany okres, lecz niewypłacone jeszcze Komisji, szacuje się i ujmuje jako naliczone przychody. Kwartalne sprawozdania z rachunku „B” (obejmującego cła niepobrane i niezabezpieczone, jak również kwoty zabezpieczone zakwestionowane przez dłużnika) otrzymane od państw członkowskich ujmuje się jako przychody pomniejszone o koszty poboru, do których zatrzymania uprawnione są państwa członkowskie (25 %). Ponadto ujmuje się zmniejszenie wartości w wysokości szacunkowych środków, które mogą nie zostać odzyskane.

Grzywny

Przychód z tytułu grzywien ujmuje się po podjęciu przez UE decyzji o nałożeniu grzywny i oficjalnym powiadomieniu o takiej decyzji jej adresata. W razie wątpliwości co do wypłacalności przedsiębiorstwa ujmuje się zmniejszenie wartości należnej kwoty. Po podjęciu decyzji o nałożeniu grzywny, od daty powiadomienia dłużnicy mają dwa miesiące na:

- zaakceptowanie decyzji – wówczas zobowiązani są do uiszczenia grzywny we wskazanym terminie, a kwota zostaje ostatecznie pobrana przez UE,
- lub odrzucenie decyzji – wówczas składają skargę na mocy prawa UE.

Jednak, nawet w wypadku złożenia skargi, kwota główna grzywny musi zostać zapłacona we wskazanym terminie trzech miesięcy, ponieważ skarga nie ma skutku zawieszającego (art. 278 Traktatu UE) lub – w pewnych okolicznościach i za zgodą księgowego Komisji – można zamiast tego przedłożyć gwarancję bankową na odnośną kwotę.

Jeżeli przedsiębiorstwo zaskarży decyzję i dokona tymczasowej zapłaty grzywny, kwotę ujmuje się jako zobowiązanie warunkowe. Jednak ponieważ skarga na decyzję UE nie ma skutku zawieszającego, otrzymane środki pieniężne wykorzystywane są w celu rozliczenia należności. Jeśli zamiast płatności otrzymana zostanie gwarancja, grzywna pozostaje należnością. Jeśli wydaje się prawdopodobne, że Sąd może nie wydać wyroku korzystnego dla UE, wówczas konieczne jest ujęcie rezerwy na pokrycie związanego z tym ryzyka. W przypadku gdy przedłożona została gwarancja, nieuregulowane należności należy odpowiednio umorzyć. Uzyskane przez Komisję skumulowane odsetki z rachunków bankowych, na których zdeponowane były płatności, ujmuje się jako przychody i odpowiednio zwiększa wszelkie zobowiązania warunkowe.

Od 2010 r. Komisja zarządza wszystkimi tymczasowo zainkasowanymi grzywnami za pomocą specjalnie w tym celu utworzonego funduszu (BUFI), inwestując dostępne środki w instrumenty finansowe zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży.

Przychody pozapodatkowe

Przychody ze sprzedaży towarów i usług ujmuje się, gdy znaczące ryzyko oraz korzyści wynikające z własności towarów zostają przeniesione na kupującego. Przychody związane ze świadczeniem usług ujmuje się poprzez odniesienie do etapu realizacji transakcji na dzień sprawozdawczy.

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek ujmuje się w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności w oparciu o metodę efektywnej stopy procentowej. Jest to metoda obliczenia zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek przez dany okres. Obliczając efektywną stopę procentową, UE szacuje przepływy pieniężne przy uwzględnieniu wszystkich warunków umownych dotyczących danego instrumentu finansowego (na przykład opcji wcześniejszej spłaty), lecz nie bierze pod uwagę przyszłych strat kredytowych. W obliczeniach uwzględniane są wszystkie wynagrodzenia i opłaty zapłacone lub uzyskane przez strony umowy, które stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie lub dyskonta.

Po dokonaniu odpisu aktualizującego wartość składnika aktywów finansowych lub grupy podobnych składników aktywów finansowych wskutek straty z tytułu trwałej utraty wartości, przychody z tytułu odsetek ujmuje się w oparciu o stopę procentową, za pomocą której dyskontuje się przyszłe przepływy pieniężne w celu ustalenia wysokości odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się z chwilą powstania uprawnienia do otrzymania płatności.

1.6.2. Koszty

Koszty pozapodatkowe wynikające z zakupu towarów i usług ujmuje się z chwilą realizacji i akceptacji dostaw przez UE. Wycenia się je po koszcie wytworzenia określonym na fakturze.

Koszty związane z podatkami i opłatami stanowią większość wydatków UE. Odnoszą się one do transferów na rzecz beneficjentów i mogą obejmować: wierzytelności, transfery na mocy umów oraz dotacje, składki i darowizny w dowolnej wysokości.

Transfery ujmuje się jako koszty w okresie, w którym miały miejsce zdarzenia leżące u ich podstaw, pod warunkiem że przepisy (rozporządzenie finansowe, regulamin pracowniczy lub inne przepisy) dopuszczają tego rodzaju transfer lub została podpisana umowa dopuszczająca transfer, beneficjent spełnia wszelkie kryteria kwalifikowalności oraz możliwe jest wiarygodne oszacowanie kwoty.

Otrzymany wniosek o płatność lub zestawienie poniesionych wydatków spełniające kryteria ujmowania wykazywane są jako koszt w wysokości kwalifikowalnej kwoty. Na koniec roku poniesione koszty kwalifikowalne należne beneficjentom, lecz jeszcze przez nich nie zgłoszone, wycenia i ujmuje się jako bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

1.7. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

1.7.1. Aktywa warunkowe

Składnik aktywów warunkowych to składnik aktywów, który może powstać na skutek przeszłych zdarzeń i którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero poprzez wystąpienie lub niewystąpienie niepewnego przyszłego zdarzenia lub kilku takich zdarzeń, które nie są w pełni zależne od UE. Informacje o aktywach warunkowych ujawnia się, jeśli wpływ korzyści ekonomicznych lub innych świadczeń jest prawdopodobny.

1.7.2. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązanie warunkowe to zobowiązanie, które może powstać na skutek przeszłych zdarzeń i którego istnienie zostanie potwierdzone dopiero poprzez wystąpienie lub niewystąpienie niepewnego przyszłego zdarzenia lub kilku takich zdarzeń, które nie są w pełni zależne od UE; lub obecne zobowiązanie, które powstaje na skutek przeszłych zdarzeń, ale nie jest ujmowane w sprawozdaniu, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby w celu realizacji zobowiązania konieczny był wypływ środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne lub świadczenia lub, w rzadkich przypadkach, gdy kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

2. INFORMACJE DODATKOWE DO BILANSU

AKTYWA TRWAŁE

2.1. WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

	<i>(mln EUR)</i>
Wartość bilansowa brutto na koniec poprzedniego roku	379
Zwiększenia	100
Zbycie	(8)
Inne zmiany	2
Wartość bilansowa brutto na koniec roku	473
Umorzenie na koniec poprzedniego roku	(191)
Odpisy amortyzacyjne za rok	(48)
Zbycie	5
Inne zmiany	0
Umorzenie na koniec roku	(235)
Wartość bilansowa netto na koniec roku	237
Wartość bilansowa netto na koniec poprzedniego roku	188

Powyższe kwoty odnoszą się przede wszystkim do oprogramowania komputerowego.

2.2. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Środki w budowie na dzień 31 grudnia 2013 r. obejmują aktywa o wartości 1 041 mln EUR (w 2012 r.: 660 mln EUR) związane z projektem Galileo – unijnym globalnym systemem nawigacji satelitarnej (GNSS) budowanym przy wsparciu Europejskiej Agencji Kosmicznej (ESA). W tym okresie do kosztów zaliczono koszty prac rozwojowych w kwocie 13 mln EUR, których nie można skapitalizować.

Po ukończeniu budowy system będzie składać się z 30 satelitów, 2 ośrodków sterowania oraz około 16 stacji naziemnych. Kwota w bilansie odzwierciedla koszty, które można kapitalizować i które Komisja poniosła w związku z tym projektem od dnia 22 października 2011 r., kiedy to wprowadzono na orbitę pierwsze dwie satelity mające wchodzić w skład systemu. Przed tą datą, jak wyjaśniono w poprzednich sprawozdaniach rocznych, Komisja traktowała ten projekt jako projekt w fazie badawczej, w związku z czym, zgodnie z zasadami rachunkowości UE, wszystkie ponoszone koszty ujmowano jako koszty. Od początku realizacji projektu do końca okresu obowiązywania obecnych ram finansowych przewidywany budżet wynosi 3 852 mln EUR. Przewiduje się, że w następnych ramach finansowych dalsze 5 400 mln EUR zostanie przeznaczony na: pełne rozmieszczenie systemu, jego eksploatację, świadczenie usług Galileo do 2020 r. oraz przygotowanie następnej generacji konstelacji; całość będzie finansowana z budżetu UE.

Na dzień bilansowy łącznie cztery satelity zostały umieszczone na orbicie od października 2011 r. Obecnie prowadzi się ich testy, których zakończenie pozwoli na zamknięcie fazy walidacji orbitalnej projektu. Fazę tę finansowały wspólnie UE i ESA i zgodnie z umową o udzielenie dotacji zawartą pomiędzy tymi dwoma stronami ESA oficjalnie przekazuje wytworzone aktywa na rzecz UE. To przeniesienie prawa własności będzie wymagało zgody Rady ESA, przy czym należy zauważyć, że oprócz Norwegii i Szwajcarii wszystkie państwa należące do ESA są także państwami członkowskimi UE. Obecnie Komisja nie ma powodu przypuszczać, aby któryś z członków ESA miał zablokować takie przeniesienie.

RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	(mln EUR)							
	Grunt i budynki	Urządzenia i wyposażenie	Mebel i środki transportu	Sprzęt komputerowy	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Leasing finansowy	Aktywa w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na koniec poprzedniego roku	4 314	558	233	577	231	3 181	1 118	10 212
Zwiększenia	30	61	14	60	22	87	516	790
Zbycie	0	(22)	(15)	(46)	(8)	0	0	(91)
Przesunięcia między kategoriami aktywów	312	11	(1)	2	3	(312)	(14)	0
Inne zmiany	4	0	2	2	1	(264)	(21)	(276)
Wartość bilansowa brutto na koniec roku	4 660	608	233	595	248	2 692	1 599	10 635
Umorzenie na koniec poprzedniego roku	(2 137)	(449)	(165)	(436)	(150)	(897)	0	(4 234)
Odpisy amortyzacyjne za rok	(143)	(47)	(15)	(69)	(23)	(103)	0	(401)
Korekty amortyzacji	5	1	0	0	0	0	0	6
Zbycie	1	21	15	46	8	0	0	91
Przesunięcia między kategoriami aktywów	(124)	0	0	(2)	1	126	0	1
Inne zmiany	(1)	0	(2)	0	(1)	11	0	7
Umorzenie na koniec roku	(2 399)	(474)	(167)	(461)	(165)	(863)	0	(4 531)
WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO NA KONIEC ROKU	2 261	134	65	134	83	1 829	1 599	6 104
WARTOŚĆ BILANSOWA NETTO NA KONIEC POPRZEDNIEGO ROKU	2 177	109	67	142	81	2 284	1 118	5 978

LEASING FINANSOWY

Opłaty pozostające do zapłaty w związku z związkiem z leasingiem finansowym lub podobnymi prawami ujmują się w bilansie jako zobowiązania długo- i krótkoterminowe (zob. również informacja dodatkowa 2.15 i 2.18.3).

Opis	Opłaty skumulowane (A)	Kwoty do zapłaty w przyszłości			Wartość ogółem (A+B)	Przyszłe wydatki na aktywa (C)	Wartość składnika aktywów (A+B+C)	Amortyzacja (D)	Wartość bilansowa netto (A+B+C+D)
		Zobowiązania ogółem (B)							
		< 1 rok	> 1 rok	> 5 lat					
Grunty i budynki	772	76	344	1 403	2 595	57	2 653	(838)	1 815
Inne rzeczowe aktywa trwałe	24	6	9	1	39	—	39	(25)	14
Ogółem na koniec roku	796	82	353	1 403	2 634	57	2 692	(863)	1 829
Odsetki		89	319	481					
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ogółem na koniec roku		171	672	1 884					
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe ogółem na koniec poprzedniego roku		155	660	2 189					
				3 003					

2.3. INWESTYCJE ROZLICZANE ZGODNIE Z METODĄ PRAW WŁASNOŚCI

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Udziały we wspólnych przedsiębiorstwach	2.3.1	0	42
Udziały w jednostkach stowarzyszonych	2.3.2	349	350
Ogółem		349	392

2.3.1. Udziały we wspólnych przedsiębiorstwach

(mln EUR)

	WPG	SESAR	ITER	Wspólne przedsiębiorstwo IMI	FCH	Ogółem
Stan na dzień 31.12.2012 r.	0	0	10	32	0	42
Wkłady	0	78	121	126	56	380
Udział w wyniku finansowym netto	0	(78)	(130)	(158)	(56)	(422)
Stan na dzień 31.12.2013 r.	0	0	0	0	0	0

Udziały we wspólnych przedsiębiorstwach wykazywane są metodą praw własności. Następujące wartości bilansowe można przyporządkować Komisji w oparciu o procentowy udział we wspólnych przedsiębiorstwach:

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Aktywa trwałe	198	226
Aktywa obrotowe	63	106
Zobowiązania długoterminowe	0	0
Zobowiązania krótkoterminowe	(394)	(291)
Przychody	1	8
Koszty	(412)	(427)

Wspólne przedsiębiorstwo Galileo (WPG) w likwidacji

Wspólne przedsiębiorstwo Galileo (WPG) zostało postawione w stan likwidacji pod koniec 2006 r. i proces ten trwa nadal. W 2013 r. jednostka ta nie prowadziła działalności i była nadal w stanie likwidacji.

Wspólne przedsięwzięcie SESAR

To wspólne przedsięwzięcie ma na celu zapewnienie modernizacji europejskiego systemu zarządzania ruchem lotniczym oraz szybkie wdrożenie centralnego planu zarządzania ruchem lotniczym w Europie, poprzez skoordynowanie i skoncentrowanie wszystkich działań badawczo-rozwojowych z tej dziedziny w UE. Na dzień 31 grudnia 2013 r. udział własnościowy Komisji w przedsięwzięciu SESAR wynosił 46,26%. Łączny wkład Komisji przewidziany dla SESAR (od 2007 r. do 2013 r.) wynosi 700 mln EUR. Skumulowany nieujęty udział w stratach wynosi 205 mln EUR. Nieujęty udział w stratach uzyskuje się w drodze technicznej operacji rachunkowej wymaganej przy stosowaniu metody praw własności. Takie nieujęte straty nie stanowią strat dla UE i wynikają z faktu, że tradycyjnie wydatki ujmowane są przed podwyższeniem kapitału w drodze wniesienia wkładu niepieniężnego przez wspólników innych niż UE.

Międzynarodowa Organizacja Energii Termojądrowej ITER (Organizacja ITER)

Organizacja ITER obejmuje UE oraz Chiny, Indie, Rosję, Koreę Południową, Japonię i Stany Zjednoczone. Organizację ITER utworzono w celu zarządzania obiektami ITER, zachęcania do wykorzystywania obiektów ITER, podejmowania działań w celu pozyskania społecznego zrozumienia i akceptacji dla energii termojądrowej oraz wszelkich innych działań niezbędnych do osiągnięcia wyznaczonych celów. Wkład UE (Euratom) na rzecz organizacji ITER, obejmujący także wkłady państw członkowskich i Szwajcarii, przekazywany jest za pośrednictwem wspólnego przedsięwzięcia „Fusion for Energy”. Łączny wkład jest z prawnego punktu widzenia traktowany jako wkład Euratomu na rzecz organizacji ITER, jako że państwa członkowskie i Szwajcaria nie posiadają udziałów własnościowych w organizacji ITER. Ponieważ z prawnego punktu widzenia właścicielem udziałów we wspólnym przedsięwzięciu, jakim jest organizacja ITER, jest UE, Komisja musi ująć ten udział w swoim sprawozdaniu. Na dzień 31 grudnia 2013 r. udział własnościowy Komisji w przedsięwzięciu ITER wynosił 43,33 %. Łączny (orientacyjny) wkład Euratomu przewidziany na rzecz ITER (od 2007 r. do 2041 r.) wynosi 8 949 mln EUR.

Wspólne inicjatywy technologiczne

Partnerstwa publiczno-prywatne w postaci wspólnych inicjatyw technologicznych, które wprowadzono w życie poprzez wspólne przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 187 Traktatu, utworzono w celu wdrażania celów programu wzrostu gospodarczego i zatrudnienia zawartego w strategii lizbońskiej. Wspólne przedsiębiorstwa IMI i FCH (zob. poniżej) zostały ujęte w tej pozycji, ale trzy inne: ARTEMIS, „Czyste niebo” oraz ENIAC (zobacz poniżej informacja dodatkowa 2.3.2), mimo że z prawnego punktu widzenia są wspólnymi przedsiębiorstwami, z punktu widzenia rachunkowości muszą być traktowane jako jednostki stowarzyszone (i jako takie uwzględniono je w informacji dodatkowej 2.3.2), ponieważ Komisja wywiera na nie znaczny wpływ, a nie sprawuje nad nimi wspólnej kontroli.

Wspólna inicjatywa technologiczna w zakresie leków innowacyjnych

Wspólne przedsiębiorstwo IMI wspiera przedkonkurencyjne prace badawczo-rozwojowe w branży farmaceutycznej w państwach członkowskich i krajach stowarzyszonych, aby zwiększyć inwestycje w badania w sektorze biofarmaceutycznym, a także działa na rzecz angażowania małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w prowadzone przez siebie działania. Na dzień 31 grudnia 2013 r. udział własnościowy Komisji w przedsiębiorstwie IMI wynosił 74,16 %. Maksymalny orientacyjny wkład Komisji wyniesie 1 mld EUR do dnia 31 grudnia 2017 r. Skumulowany nieujęty udział w stratach wynosi 16 mln EUR.

Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Technologii Ogniw Paliwowych i Technologii Wodorowych (FCH)

Celem wspólnego przedsiębiorstwa FCH jest łączenie zasobów pochodzących z sektora publicznego i prywatnego na potrzeby wsparcia działań badawczych, co powinno prowadzić do poprawy ogólnej efektywności europejskich prac badawczych oraz przyspieszenia rozwoju i wdrażania technologii ogniw paliwowych i technologii wodorowych. Na dzień 31 grudnia 2013 r. udział własnościowy Komisji w przedsięwzięciu FCH wynosił 74,20 %. Maksymalny orientacyjny wkład UE wyniesie 470 mln EUR do dnia 31 grudnia 2017 r. Skumulowany nieujęty udział w stratach wynosi 67 mln EUR.

2.3.2. Udziały w jednostkach stowarzyszonych

	(mln EUR)				
	EFI	ARTEMIS	„Czyste niebo”	ENIAC	Ogółem
Stan na dzień 31.12.2012 r.	336	0	0	14	350
Wkłady	(2)	20	125	37	180
Udział w wyniku finansowym netto	9	(20)	(125)	(50)	(186)
Inne zmiany stanu kapitału	6	0	0	0	6
Stan na dzień 31.12.2013 r.	349	0	0	0	349

Udziały w jednostkach stowarzyszonych wykazywane są metodą praw własności. Następujące wartości bilansowe można przyporządkować Komisji w oparciu o procentowy udział w jednostkach stowarzyszonych:

	(mln EUR)	
	31.12.2013	31.12.2012
Aktywa	499	505
Pasywa	(240)	(191)

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Przychody	37	33
Nadwyżka/(deficyt)	(221)	(177)

Europejski Fundusz Inwestycyjny

Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) jest instytucją finansową UE specjalizującą się w dostarczaniu kapitału wysokiego ryzyka oraz w gwarancjach na rzecz MŚP. Komisja wpłaciła 20 % kwoty swojego udziału, w związku z czym pozostałe saldo kapitału, którego nie wniesiono wobec braku wezwania, wynosi 720 mln EUR.

(mln EUR)

	Kapitał EFI ogółem	Kapitał subskrybowany przez Komisję
Kapitał podstawowy ogółem	3 000	900
Opłacony	(600)	(180)
Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania)	2 400	720

Wspólne przedsiębiorstwo artemis

Jednostkę tę utworzono w celu wdrożenia wraz z sektorem prywatnym wspólnej inicjatywy technologicznej w zakresie systemów wbudowanych. Maksymalny orientacyjny wkład Komisji wynosi 420 mln EUR. Skumulowany nieujęty udział w stratach wynosi 9 mln EUR (94,57 % udziału własnościowego).

Wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo”

Celem tej jednostki jest przyspieszenie prac dotyczących opracowania, zatwierdzenia i demonstracji w UE czystych technologii transportu lotniczego, a zwłaszcza stworzenie całkowicie innowacyjnego systemu transportu lotniczego, który pozwoliłby zmniejszyć oddziaływanie transportu lotniczego na środowisko. Maksymalny orientacyjny wkład Komisji wynosi 800 mln EUR. Skumulowany nieujęty udział w stratach wynosi 72 mln EUR (57,80 % udziału własnościowego).

Wspólne przedsiębiorstwo ENIAC

Celem ENIAC jest określenie wspólnie uzgodnionego planu badań w dziedzinie nanoelektroniki w celu ustalenia priorytetów badawczych w zakresie rozwoju i wdrożenia kluczowych kompetencji w tym obszarze. Te cele będą realizowane poprzez wspólne zmobilizowanie zasobów pochodzących z sektora publicznego i prywatnego w celu wsparcia działań badawczo-rozwojowych w formie projektów. Łączne zobowiązanie UE wynosi 450 mln EUR. Na dzień 31 grudnia 2013 r. udział własnościowy Komisji w przedsięwzięciu ENIAC wynosił 95,41 %. Skumulowany nieujęty udział w stratach wynosi 26 mln EUR.

2.4. TRWAŁE AKTYWA FINANSOWE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2.4.1	5 497	4 870
Udzielone pożyczki	2.4.2	54 347	57 441
	Ogółem	59 844	62 311

2.4.1. Trwałe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Fundusz Gwarancyjny ⁽¹⁾	1 412	1 327
EWWiS w likwidacji	1 129	1 102
Inwestycje BUFI	1 013	832
Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka	789	593
Mechanizm finansowania początkowego ETF	339	305
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	188	188
Operacje w oparciu o kapitał podwyższonego ryzyka	124	123
Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (LGTT)	90	52
Europejska Agencja Chemikaliów	0	52
Inne inwestycje dostępne do sprzedaży	413	296
Ogółem	5 497	4 870

⁽¹⁾ Fundusz Gwarancyjny posiada wyemitowane przez Komisję obligacje europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej (o wartości 20 mln EUR), które zostały wyłączone.

Fundusz Gwarancyjny

Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych dotyczy pożyczek gwarantowanych przez UE na podstawie decyzji Rady, w szczególności pożyczek udzielanych przez Europejski Bank Inwestycyjny (EBI) poza UE oraz pożyczek udzielanych w ramach pomocy makrofinansowej (MFA), jak również pożyczek Euratomu poza UE. Jest to długoterminowy instrument, z którego pokrywane są niespłacone pożyczki objęte gwarancją UE. Środki funduszu pochodzą z wpłat z budżetu ogólnego UE, stanowiących 9 % kapitałowej wartości operacji, wpływów z odsetek od zainwestowanych środków funduszu oraz kwot odzyskanych od zalegających ze spłatami dłużników, w odniesieniu do których fundusz musiał już uruchomić gwarancję. Wszelkie roczne nadwyżki są zwracane do budżetu UE jako dochód.

UE ma obowiązek przewidzieć rezerwę gwarancyjną na pożyczki dla państw trzecich. Rezerwa ta jest przeznaczona na pokrycie potrzeb Funduszu Gwarancyjnego oraz, w razie potrzeby, uruchomionych gwarancji przekraczających kwotę dostępną w funduszu, tak aby tymi kwotami można było obciążyć budżet. Rezerwa odpowiada kwocie docelowej w wysokości 9 % kwoty pożyczek niespłaconych na koniec roku.

EWWiS w likwidacji

Jeśli chodzi o kwoty dotyczące EWWiS w likwidacji, wszystkie aktywa finansowe dostępne do sprzedaży stanowią dłużne papiery wartościowe denominowane w euro i notowane na aktywnym rynku.

Inwestycje BUFI

Od dnia 1 stycznia 2010 r. Komisja zarządza tymczasowo zainkasowanymi grzywnami za pomocą specjalnie w tym celu utworzonego funduszu (BUFI), inwestując dostępne środki w instrumenty finansowe zaklasyfikowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (zob. informacja dodatkowa 8.2).

Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka

Mechanizmem finansowania opartym na podziale ryzyka (RSFF) zarządza EBI, a portfel inwestycyjny Komisji wykorzystuje się na pokrycie ryzyka finansowego w przypadku pożyczek i gwarancji udzielonych przez EBI na rzecz kwalifikowalnych projektów badawczych. Łącznie na lata 2007–2013 Komisja przewidziała budżet na poziomie nie wyższym niż 1 mld EUR, z czego najwyżej 800 mln EUR pochodzi z programu szczegółowego „Współpraca”, a nie więcej niż 200 mln EUR z programu szczegółowego „Możliwości”. EBI zobowiązał się do zapewnienia takiej samej kwoty środków.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. wkład na rzecz RSFF wniesiony przez Komisję, państwa EFTA i państwa trzecie wyniósł 1 231 mln EUR. Kwota w wysokości 958 mln EUR, ujęta jako zobowiązanie warunkowe (informacja dodatkowa 5.2.1), stanowi szacunkową maksymalną stratę na dzień 31 grudnia 2013 r., którą mogłaby ponieść Komisja w razie niewykonania zobowiązań z tytułu pożyczek lub gwarancji udzielonych przez EBI w ramach RSFF. Należy zauważyć, że całkowite ryzyko Komisji jest ograniczone do kwoty, którą przekazuje ona na rzecz mechanizmu.

Mechanizm finansowania początkowego ETF

Mechanizm finansowania początkowego ETF obejmuje program na rzecz wzrostu i zatrudnienia, wieloletni program na rzecz przedsiębiorstw i przedsiębiorczości (MAP), Program ramowy na rzecz konkurencyjności i innowacji (program CIP) oraz projekt pilotażowy „Transfer technologii”, które są nadzorowane przez EFI, i wspiera – poprzez inwestycje w odpowiednie wyspecjalizowane fundusze *venture capital* – tworzenie i finansowanie MŚP rozpoczynających działalność. Na koniec roku zaciągnięte zobowiązania na dalsze wydatki na mechanizm finansowania początkowego ETF wynosiły 132 mln EUR, ale drugie strony nie wykorzystwały jeszcze tych środków.

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju

Ponieważ Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBOR) nie jest notowany na żadnej giełdzie oraz w związku z ograniczeniami umownymi zawartymi w jego akcie założycielskim, odnoszącymi się, między innymi, do sprzedaży udziałów kapitałowych ograniczonej do kosztów nabycia i zarezerwowanej wyłącznie dla obecnych udziałowców, udział Komisji wycenia się po kosztach pomniejszonych o wszelkie odpisy aktualizujące wartość.

(mln EUR)

EBOR	Kapitał EBOR ogółem	Kapitał subskrybowany przez Komisję
Kapitał podstawowy ogółem	29 601	900
Opłacony	(6 202)	(188)
Kapitał niewniesiony (wobec braku wezwania)	23 399	712

Operacje w oparciu o kapitał podwyższonego ryzyka

W ramach operacji w oparciu o kapitał podwyższonego ryzyka pośrednicy finansowi otrzymują kwoty na finansowanie inwestycji kapitałowych. Są one finansowane w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa, a zarządza nimi EBI.

Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T

Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (LGTT) służy udzielaniu gwarancji w celu łagodzenia ryzyka utraty przychodów we wczesnych latach realizacji projektów TEN-Transport. Owe gwarancje stanowiłyby całkowite zabezpieczenie rezerwowych linii kredytowych, a korzystanie z nich byłoby ograniczone do przypadków, kiedy przepływy pieniężne w ramach projektu byłyby niewystarczające do obsługi długu uprzywilejowanego. Instrument jest wspólnym produktem finansowym Komisji i EBI. Komisja przeznaczy na LGTT kwotę maksymalnie 250 mln EUR w okresie 2007–2013.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. wkład Komisji do LGTT wyniósł 162 mln EUR. Na koniec 2013 r. udzielono pożyczek na kwotę 522 mln EUR, które są w związku z tym objęte gwarancją. Kwota ujęta jako zobowiązanie warunkowe (39 mln EUR) stanowi szacunkową maksymalną stratę na dzień 31 grudnia 2013 r., którą mogłaby ponieść Komisja w razie niewykonania zobowiązań z tytułu pożyczek udzielonych przez EBI w ramach LGTT. Należy zauważyć, że całkowite ryzyko Komisji jest ograniczone do kwoty, którą przekazuje ona na rzecz instrumentu.

Inne inwestycje dostępne do sprzedaży

Główne kwoty ujęte powyżej w innych inwestycjach trwałych dostępnych do sprzedaży obejmują: **Europejski Fundusz na rzecz Europy Południowo-Wschodniej** (116 mln EUR) oraz **Globalny Fundusz Efektywności Energetycznej oraz Energii Odnawialnej** (67 mln EUR).

2.4.2. Pożyczki długoterminowe

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Pożyczki udzielone z budżetu UE oraz przez EWWiS	2.4.2.1	151	162
Pożyczki udzielone z pożyczonych środków	2.4.2.2	54 196	57 279
Ogółem		54 347	57 441

2.4.2.1. Pożyczki udzielone z budżetu Unii Europejskiej oraz przez EWWiS w likwidacji

(mln EUR)

	Pożyczki na specjalnych warunkach	Pożyczki na budownictwo udzielone przez EWWiS	Ogółem
Ogółem na dzień 31.12.2012 r.	146	16	162
Nowe pożyczki	4	0	4
Spłaty	(18)	(5)	(23)
Różnice kursowe	(6)	0	(6)
Zmiany wartości bilansowej	12	1	13
Ogółem na dzień 31.12.2013 r.	138	12	151

Pożyczki na specjalnych warunkach z preferencyjnym oprocentowaniem udzielane są w ramach współpracy z państwami trzecimi. Dla wszystkich kwot okres wymagalności przypada później niż 12 miesięcy od końca roku. Efektywne stopy procentowe tych pożyczek wynoszą od 7,73 % do 14,507 %.

2.4.2.2. Pożyczki udzielone z pożyczonych środków

(mln EUR)

	Pomoc makrofinansowa	Euratom	Bilans płatniczy	Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	EWWiS w likwidacji	Ogółem
Ogółem na dzień 31.12.2012 r.	549	425	11 623	44 476	221	57 294
Nowe pożyczki	100	—	—	—	—	100
Spłaty	(81)	(36)	—	—	—	(117)
Różnice kursowe	—	(1)	—	—	(5)	(6)
Zmiany wartości bilansowej	1	(1)	—	(8)	(5)	(13)
Ogółem na dzień 31.12.2013 r.	569	387	11 623	44 468	211	57 258
Wymagalne < 1 rok	31	—	3 033	—	—	3 064
Wymagalne > 1 rok	538	387	8 590	44 468	211	54 195

Więcej informacji na temat działalności w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek znajduje się w informacji dodatkowej 7.

2.5. DŁUGOTERMINOWE NALEŻNOŚCI I NALEŻNOŚCI ŚCIAĞALNE

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Państwa członkowskie	478	545
Inne	20	19
Ogółem	498	564

Z całkowitej kwoty długoterminowych należności 483 mln EUR (w 2012 r.: 550 mln EUR) dotyczą transakcji związanych z podatkami i opłatami. Kwoty należne od państw członkowskich wynikają z niewykonanych decyzji w ramach kontroli zgodności w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) oraz Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

2.6. ZALICZKOWANIE DŁUGOTERMINOWE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Zaliczkowanie	2.6.1	34 819	40 790
Wydatki zaliczkowane	2.6.2	3 253	3 715
Ogółem		38 072	44 505

2.6.1. Zaliczkowanie

Okres, w którym istnieje możliwość odzyskania lub wykorzystania zaliczkowania, decyduje o tym, czy wykazywane jest ono jako zaliczkowanie krótkoterminowe czy długoterminowe. Wykorzystanie jest określane w umowie dotyczącej danego projektu. Wszystkie spłaty lub wykorzystanie zapadalne w terminie krótszym niż dwanaście miesięcy od dnia sprawozdawczego wykazuje się jako zaliczkowanie krótkoterminowe.

Zaliczkowanie stanowi dużą część łącznych aktywów UE i w związku z tym jest przedmiotem odpowiedniej i regularnej uwagi. Należy zauważyć, że poziom zaliczkowania w ramach różnych programów musi być wystarczający, aby zapewnić beneficjentowi niezbędną płynność, która umożliwi mu rozpoczęcie projektu, przy jednoczesnym zabezpieczeniu interesów finansowych UE oraz uwzględnieniu ograniczeń prawnych i operacyjnych, a także ograniczeń związanych z efektywnością kosztową. Komisja zwróciła należytą uwagę na te elementy, starając się zapewnić lepszy nadzór nad zaliczkowaniem.

Niektóre kwoty płatności zaliczkowych dokonanych w ramach siódmego programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego (7. PR) są w istocie pokrywane z funduszu gwarancyjnego dla uczestników (PGF) – kwota dokonanych płatności zaliczkowych w 2013 r. wynosiła ogółem 4,5 mld EUR (w 2012 r.: 4 mld EUR). Fundusz ten jest odrębną jednostką niezależną od UE i nie podlega konsolidacji w niniejszym sprawozdaniu – zob. informacja dodatkowa 11.2.3.

(mln EUR)

Rodzaj zarządzania	31.12.2013	31.12.2012
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	1 526	1 249
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	772	1 042
Zarządzanie zdecentralizowane	646	677
Zarządzanie dzielone	31 104	37 214

(mln EUR)

Rodzaj zarządzania	31.12.2013	31.12.2012
Zarządzanie wspólne	694	592
Realizowane przez inne instytucje i agencje	77	16
Ogółem	34 819	40 790

Artykuł 58 nowego rozporządzenia finansowego, na mocy którego przewidziano częściową zmianę metod wykonywania budżetu, stosuje się jedynie od dnia 1 stycznia 2014 r.

Najbardziej znaczące kwoty zaliczkowania długoterminowego odnoszą się do działań strukturalnych na okres programowania 2007-2013: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Funduszu Spójności (FS) – 19,6 mld EUR, Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) – 5,6 mld EUR, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) – 5,2 mld EUR oraz Europejskiego Funduszu Rybackiego – 0,6 mld EUR. Ponieważ wiele z tych projektów ma charakter długoterminowy, powiązane z nimi zaliczki są dostępne przez okres dłuższy niż jeden rok. Tym samym takie kwoty płatności zaliczkowych wykazuje się jako aktywa trwałe. Okres programowania 2007–2013 jest obecnie w fazie zamykania, w związku z czym odnośne zaliczkowanie stopniowo staje się wymagalne w okresie dwunastu miesięcy. Dlatego też zaliczkowanie długoterminowe zmniejsza się, podczas gdy zaliczkowanie krótkoterminowe wzrasta (zob. informacja dodatkowa 2.10).

Zabezpieczenia otrzymane w związku z zaliczkowaniem

Są to zabezpieczenia, których Komisja wymaga w niektórych przypadkach od beneficjentów innych niż państwa członkowskie przy wypłacie płatności zaliczkowych (zaliczkowaniu). W przypadku tego rodzaju zabezpieczeń wykazuje się dwie wartości – „wartość nominalną” i „wartość bieżącą”. W przypadku „wartości nominalnej” zdarzenie generujące jest związane z istnieniem zabezpieczenia. W przypadku „wartości bieżącej” zdarzeniem generującym zabezpieczenia jest płatność zaliczkowa lub późniejsze rozliczenia. Na dzień 31 grudnia 2013 r. „wartość nominalna” uzyskanych gwarancji w odniesieniu do zaliczkowania wynosiła 1 124 mln EUR, natomiast „wartość bieżąca” tych gwarancji – 887 mln EUR (w 2012 r. odpowiednio 1 348 mln EUR i 1 083 mln EUR).

2.6.2. Wydatki zaliczkowane

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Instrumenty inżynierii finansowej	2 118	2 717
Programy pomocy	1 135	998
Ogółem	3 253	3 715

W ramach programów finansowanych z funduszy strukturalnych na lata 2007–2013 z budżetu UE można dokonywać płatności na rzecz państw członkowskich, aby zasilić instrumenty inżynierii finansowej (niezależnie od tego, czy przybierają one formę pożyczek, inwestycji kapitałowych, czy też gwarancji) stworzone i zarządzane przez państwa członkowskie. Środki pieniężne niewykorzystane w ramach tych instrumentów na koniec roku stanowią własność UE (tak jak w przypadku standardowego zaliczkowania) i dlatego traktuje się je jako składnik aktywów w bilansie Komisji. Podstawowe akty prawne nie zobowiązują jednak państw członkowskich do składania Komisji okresowych sprawozdań na temat wykorzystania tych zaliczek, a w niektórych przypadkach państwa członkowskie nawet ich nie podają w zestawieniach wydatków przedkładanych Komisji. Dlatego też na koniec każdego roku szacuje się wartość tego składnika aktywów na podstawie informacji otrzymanych od państw członkowskich na temat wykorzystania środków.

Podobnie zaliczki wypłacone przez państwa członkowskie, które nie zostały wykorzystane na koniec roku, wykazuje się po stronie aktywów w bilansie Komisji. Państwa członkowskie mogą wypłacać takie zaliczki w ramach różnych programów pomocy (pomoc państwa, środki związane z rynkiem w ramach EFRG). Komisja oszacowała wartość tych zaliczek w oparciu o informacje dostarczone przez państwa członkowskie; odpowiednie kwoty zostały ujęte w pozycji „Programy pomocy”.

AKTYWA OBROTOWE

2.7. ZAPASY

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Materiały naukowe	81	81
Inne	47	57
Ogółem	128	138

2.8. OBROTOWE AKTYWA FINANSOWE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2.8.1	2 373	1 858
Udzielone pożyczki	2.8.2	3 198	123
Ogółem		5 571	1 981

2.8.1. *Obrotowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są nabywane z uwagi na ich rentowność lub zwrot z takiej inwestycji, bądź utrzymywane w celu ustanowienia określonej struktury aktywów lub dodatkowego źródła płynności, i tym samym mogą zostać sprzedane w przypadku konieczności zachowania płynności bądź zmian stóp procentowych. Poniższa tabela zawiera przegląd aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży o rezydualnym terminie zapadalności przypadającym przed końcem 2014 r.:

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Inwestycje BUFI	897	845
EWWiS w likwidacji	567	490
Mechanizm finansowania oparty na podziale ryzyka	408	160
Fundusz Gwarancyjny	361	268
Europejska Agencja Chemikaliów	76	69
Instrument Gwarancji Kredytowych dla projektów TEN-T (LGTT)	31	23
Inne inwestycje dostępne do sprzedaży	33	3
Ogółem	2 373	1 858

2.8.2. *Pożyczki krótkoterminowe*

Na kwotę tę składają się głównie udzielone pożyczki z terminem zapadalności upływającym w okresie krótszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego (więcej informacji zamieszczono w informacji dodatkowej 2.4.2.2 powyżej). Wzrost odnotowany w porównaniu z ubiegłym rokiem wynika ze spłaty pożyczek na wsparcie bilansu płatniczego zaplanowanej na 2014 r. (Węgry – 2 mld EUR i Łotwa – 1 mld EUR).

2.9. KRÓTKOTERMINOWE NALEŻNOŚCI I NALEŻNOŚCI ŚCIAĞALNE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Grzywny	2.9.1	4 071	4 090
Państwa członkowskie	2.9.2	5 574	6 270
Naliczone przychody i czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	2.9.3	3 095	3 368
Inne należności i należności ściągane	2.9.4	442	311
Ogółem		13 182	14 039

Z kwoty ogółem w tej pozycji szacunkowa kwota 12 638 mln EUR (w 2012 r.: 13 729 mln EUR) dotyczy transakcji związanych z podatkami i opłatami.

2.9.1. Grzywny

Pozycja ta obejmuje kwoty do odzyskania w związku z grzywnami nałożonymi przez Komisję w wysokości 4 310 mln EUR (w 2012 r.: 4 357 mln EUR) pomniejszone o odpis aktualizujący wartość na kwotę 239 mln EUR (w 2012 r.: 267 mln EUR). Otrzymano gwarancje w całkowitej kwocie 3 244 mln EUR na poczet grzywien nierozliczonych na koniec roku (w 2012 r.: 2 513 mln EUR). Należy zauważyć, że z wyżej wymienionej kwoty należności kwota 1 032 mln EUR przypadła do zapłaty po dniu 31 grudnia 2013 r.

2.9.2. Państwa członkowskie

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Należności związane z EFRG i rozwojem obszarów wiejskich		
Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG)	1 858	1 172
Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)	41	14
Przejściowy Instrument Rozwoju Obszarów Wiejskich (TRDI)	45	44
Specjalny Program Akcesyjny na rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich (SAPARD)	155	136
Odpis aktualizujący wartość	(819)	(814)
Ogółem	1 279	552
VAT zapłacony i podlegający odzyskaniu	68	44
Zasoby własne		
Zapisane na rachunku A	47	45
Zapisane na odrębnym rachunku	1 228	1 294
Zasoby własne należne	3 054	3 617
Odpis aktualizujący wartość	(743)	(773)
Inne	6	16
Ogółem	3 592	4 199

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Inne należności od państw członkowskich		
Spodziewane płatności zaliczkowe do odzyskania	542	1 220
Inne	94	255
Ogółem	636	1 475
Ogółem	5 574	6 270

Zwiększenie stanu należności dotyczących rolnictwa wynika przede wszystkim z niewykonanych decyzji w ramach kontroli zgodności, jako że w niektórych przypadkach data wykonania została odroczone o kilka lat, a w innych – decyzje wykonywane są w drodze odroczonej rat rocznych. Odnosi się to do państw członkowskich objętych pomocą finansową zgodnie z umową ramową EFSF podpisaną w dniu 7 czerwca 2010 r.

Kwota należnych zasobów własnych związana jest z budżetem korygującym 8/2013, przyjętym dnia 20 listopada 2013 r. Zgodnie z art. 10 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 ⁽¹⁾ wpisy dotyczące korekt składek opartych na DNB zostały dokonane w pierwszym dniu roboczym stycznia 2014 r. Należy zauważyć, że niektóre państwa członkowskie dokonały płatności szybciej, niż zakładano, co wyjaśnia, dlaczego należna kwota jest niższa niż wymagana kwota składki przewidziana w tym budżecie korygującym.

Należności związane z EFRG i rozwojem obszarów wiejskich

Pozycja ta obejmuje przede wszystkim kwoty należne od państw członkowskich na dzień 31 grudnia, na podstawie kwot zadeklarowanych i poświadczonych przez państwa członkowskie na dzień 15 października. Należności powstałe w okresie po zadeklarowaniu tych kwot do dnia 31 grudnia podlegają oszacowaniu. Komisja szacuje także wysokość odpisu aktualizującego wartość w odniesieniu do kwot należnych od beneficjentów, których odzyskanie jest mało prawdopodobne. Ujęcie takiej korekty nie oznacza, że Komisja odstępuje od odzyskania tych kwot w przyszłości. W korekcie uwzględnia się także odliczenie w wysokości 20 %, które odpowiada kwocie, którą państwa członkowskie mają prawo zatrzymać na pokrycie kosztów administracyjnych.

Należności związane z zasobami własnymi

Należy zaznaczyć, że państwa członkowskie mogą zatrzymać tytułem kosztów poboru 25 % tradycyjnych zasobów własnych, w związku z czym powyższe dane liczbowe uwzględniają to odliczenie. W oparciu o szacunki przesłane przez państwa członkowskie od pozycji „należności od państw członkowskich” odliczono odpis aktualizujący wartość. Nie oznacza to jednak, że Komisja odstępuje od odzyskania kwot objętych tą korektą wartości.

2.9.3. Naliczone przychody i czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Naliczone przychody	2 709	3 002
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów	368	351
Inne	18	15
Ogółem	3 095	3 368

⁽¹⁾ Dz.U. L 130 z 31.5.2000, s. 1.

Główna kwota ujęta w niniejszej pozycji odnosi się do naliczonych przychodów:

	(mln EUR)	
	31.12.2013	31.12.2012
Zasoby własne	2 424	2 388
Dochody przeznaczone na rolnictwo – listopad i grudzień	0	218
Fundusz Spójności, fundusz rozwoju regionalnego i fundusz rozwoju obszarów wiejskich: korekty finansowe	31	276
Inne naliczone przychody	254	120
Ogółem	2 709	3 002

Kwoty wykazane w zasobach własnych (2 424 mln EUR) to głównie cła naliczone za listopad i grudzień 2013 r. Należy zauważyć, że dochody przeznaczone na rolnictwo za miesiące listopad i grudzień (131 mln EUR) ujmują się obecnie w należnościach krótkoterminowych.

2.9.4. *Inne należności i należności ściągalne*

W tej pozycji ujęto przede wszystkim odzyskanie płatności zaliczkowych, odzyskanie kosztów oraz inne przychody z działalności administracyjnej i operacyjnej.

2.10. ZALICZKOWANIE KRÓTKOTERMINOWE

		(mln EUR)	
	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Zaliczkowanie	2.10.1	16 403	9 548
Wydatki zaliczkowane	2.10.2	4 963	3 690
Ogółem		21 367	13 238

2.10.1. *Zaliczkowanie*

	(mln EUR)	
Rodzaj zarządzania	31.12.2013	31.12.2012
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	3 848	3 289
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	4 711	3 908
Zarządzanie zdecentralizowane	250	301
Zarządzanie dzielone	6 263	1 008
Zarządzanie wspólne	1 018	844
Realizowane przez inne instytucje i agencje	313	198
Ogółem	16 403	9 548

Artykuł 58 nowego rozporządzenia finansowego, na mocy którego przewidziano częściową zmianę metod wykonywania budżetu, stosuje się jedynie od dnia 1 stycznia 2014 r.

Wzrost zaliczkowania krótkoterminowego odnotowano przede wszystkim w ramach zarządzania dzielonego. Jak wyjaśniono w informacji dodatkowej 2.6, okres programowania 2007–2013 dla programów finansowanych z funduszy strukturalnych znajduje się obecnie w fazie zamykania. W związku z tym spora część kwot (6,1 mld EUR), stanowiących uprzednio zaliczkowanie długoterminowe, staje się z dniem 31 grudnia 2013 r. zaliczkowaniem krótkoterminowym.

Nastąpił także wzrost w ramach bezpośredniego zarządzania scentralizowanego oraz pośredniego zarządzania scentralizowanego. W obu przypadkach wzrost ten wynika głównie z końcowej fazy siódmego programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego (7PR), w której podpisano ostatnie umowy skutkujące wypłatą nowych zaliczek w wysokości około 2,8 mld EUR w ramach bezpośredniego zarządzania scentralizowanego oraz 1,4 mld EUR w ramach pośredniego zarządzania scentralizowanego. Równocześnie projekty realizowane na mocy poprzednich umów zostały ukończone, a odnośne zaliczki – rozliczone.

2.10.2. Wydatki zaliczkowane

	(mln EUR)	
	31.12.2013	31.12.2012
Instrumenty inżynierii finansowej	2 118	1 358
Programy pomocy	2 845	2 332
Ogółem	4 963	3 690

Zmiany kwot ujętych w tej pozycji wynikają głównie ze zwiększonego wkładu państw członkowskich na rzecz instrumentów inżynierii finansowej w dziedzinie rozwoju regionalnego.

2.11. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

	(mln EUR)		
	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Środki pieniężne o nieograniczonej możliwości dysponowania:	2.11.1		
Rachunki – administracje finansowe i banki centralne		2 790	2 203
Rachunki bieżące		838	967
Rachunki zaliczkowe		39	38
Przelewy (środki pieniężne w drodze)		(1)	(1)
Ogółem		3 665	3 207
Środki pieniężne związane z instrumentami finansowymi i depozytami terminowymi	2.11.2	1 680	2 345
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty o ograniczonej możliwości dysponowania	2.11.3	4 165	5 122
Ogółem		9 510	10 674

2.11.1. Środki pieniężne o nieograniczonej możliwości dysponowania

W pozycji „środki pieniężne o nieograniczonej możliwości dysponowania” ujęto wszelkie środki UE znajdujące się na rachunkach w poszczególnych państwach członkowskich i państwach EFTA (administracja finansowa lub bank centralny), jak również na rachunkach bieżących i rachunkach zaliczkowych, oraz środki podręczne (*petty cash*).

Środki pieniężne o nieograniczonej możliwości dysponowania na dzień 31 grudnia 2013 r. obejmują 1,1 mld EUR składek na poczet zasobów własnych należnych od państw członkowskich na dzień 1 stycznia 2014 r., które wpłynęły kilka dni wcześniej. Ponadto saldo na koniec roku obejmuje 1,3 mld EUR grzywien za naruszenie zasad konkurencji, głównie zainkasowanych przez Komisję w ostatnich tygodniach 2013 r., które nie zostały zwrócone państwu członkowskiemu w budżecie korygującym.

2.11.2. Środki pieniężne związane z instrumentami finansowymi i depozytami terminowymi

Kwoty wykazane w tej pozycji obejmują przede wszystkim ekwiwalenty środków pieniężnych (o wartości 1 434 mln EUR), którymi w imieniu Komisji zarządzają powiernicy w celu wdrażania określonych programów finansowanych z budżetu UE przy pomocy instrumentów finansowych, oraz inne depozyty terminowe (245 mln EUR). Środki pieniężne związane z instrumentami finansowymi mogą zatem zostać wykorzystane jedynie na program, który ma być realizowany przy pomocy danego instrumentu finansowego. Na koniec roku zaciągnięte zobowiązania w ramach instrumentów finansowych zarządzanych przez powierników wynosiły 138 mln EUR, ale drugiej strony jeszcze nie wykorzystano tych środków.

2.11.3. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty o ograniczonej możliwości dysponowania

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania obejmują kwoty otrzymane w związku z grzywami nałożonymi przez Komisję, w przypadku których postępowanie jest nadal w toku. Znajdują się one na specjalnych rachunkach depozytowych, które wykorzystywane są wyłącznie do tego celu. W przypadkach, gdy została złożona skarga lub gdy nie wiadomo, czy druga strona złoży skargę, odnośną kwotę wykazuje się jako zobowiązanie warunkowe w informacji dodatkowej 5.2.

Zmniejszenie stanu środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania wynika z faktu, że od 2010 r. Komisja zarządza wszelkimi tymczasowo zainkasowanymi grzywami, korzystając ze specjalnie utworzonego funduszu (BUFI) i inwestując dostępne środki w instrumenty finansowe zaklasyfikowane jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (zob. informacja dodatkowa 2.4.1 i 2.8.1).

ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

2.12. ŚWIADCZENIA EMERYTALNO-RENTOWE ORAZ INNE ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Świadczenia emerytalno-rentowe dla personelu	40 933	37 528
Świadczenia emerytalno-rentowe dla osób nienależących do personelu	1 016	968
Wspólny program ubezpieczeń zdrowotnych	4 869	4 007
Ogółem	46 818	42 503

2.12.1. Świadczenia emerytalno-rentowe dla personelu

Zgodnie z art. 83 regulaminu pracowniczego świadczenia przewidziane w pracowniczym systemie emerytalno-rentowym (PSEO: system emerytalno-rentowy urzędników europejskich) pokrywane są z budżetu UE. System ten nie jest systemem kapitałowym, ale państwa członkowskie gwarantują wypłacanie tych świadczeń zgodnie ze skalą ustanowioną w odniesieniu do finansowania tych kosztów. Ponadto urzędnicy ponoszą jedną trzecią kosztów długoterminowego finansowania tego systemu emerytalno-rentowego, wnosząc obowiązkową składkę.

Zobowiązania w ramach systemu emerytalno-rentowego wyceniono na podstawie liczby pracowników i pracowników emerytowanych na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz obowiązujących na ten dzień zasad określonych w regulaminie pracowniczym. Wycena ta została przeprowadzona w oparciu o metody określone w IPSAS 25 (a zatem zgodnie z 12. zasadą rachunkowości UE). Metoda stosowana w celu obliczenia tej pozycji zobowiązań to tzw. metoda prognozowanych uprawnień jednostkowych. Do wyceny zastosowano następujące podstawowe założenia aktuarialne na dzień wyceny:

Założenia aktuarialne – zobowiązania emerytalno-rentowe dla personelu	31.12.2013	31.12.2012
Nominalna stopa dyskontowa	3,7 %	3,6 %
Spodziewana stopa inflacji	1,9 %	2,0 %

Założenia aktuarialne – zobowiązania emerytalno-rentowe dla personelu	31.12.2013	31.12.2012
Rzeczywista stopa dyskontowa	1,8 %	1,6 %
Prawdopodobieństwo zawarcia małżeństwa: mężczyzna/kobieta	81 %/49 %	84 %/38 %
Ogólny wzrost wynagrodzeń/rewaloryzacja świadczeń emerytalno-rentowych	0 %	0 %
Tabela zawierająca dane dotyczące długości życia międzynarodowych urzędników służby cywilnej (ICSLT)	ICSLT 2013	ICSLT 2008

(mln EUR)

Zmiana stanu zobowiązań brutto z tytułu świadczeń pracowniczych	Zobowiązania emeryt.-rent. dla personelu	Ubezpieczenie zdrowotne
Zobowiązania brutto na koniec poprzedniego roku	41 961	4 278
Koszty świadczeń/koszty zwykłe	1 928	—
Koszty odsetek	1 603	162
Wypłacone świadczenia	(1 288)	(11)
Straty aktuarialne	1 499	704
Zmiany związane z zatrudnieniem nowych pracowników	244	—
Zobowiązania brutto na koniec roku	45 947	5 133
Współczynniki korygujące zastosowane do emerytur i rent	959	nd.
Odliczenia podatków od emerytur i rent	(5 973)	nd.
Aktywa programu	nd.	(264)
Zobowiązania netto na koniec roku	40 933	4 869

2.12.2. Świadczenia emerytalno-rentowe dla osób nienależących do personelu

Pozycja ta obejmuje zobowiązania powiązane z zobowiązaniami emerytalno-rentowymi wobec członków i byłych członków Komisji, Trybunału Sprawiedliwości (oraz Sądu), Trybunału Obrachunkowego, Sekretarza Generalnych Rady, Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, Europejskiego Inspektora Ochrony Danych oraz Sądu do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej. W pozycji tej ujęto również zobowiązanie dotyczące świadczeń emerytalno-rentowych dla posłów do Parlamentu Europejskiego.

2.12.3. Wspólny program ubezpieczeń zdrowotnych

Dokonuje się również wyceny w celu oszacowania zobowiązań UE z tytułu składek do wspólnego programu ubezpieczeń zdrowotnych na rzecz emerytowanych pracowników. Zobowiązania brutto szacuje się na 5 133 mln EUR (w 2012 r.: 4 278 mln), a po odjęciu od tej kwoty aktywów programu o wartości 264 mln EUR (w 2012 r.: 271 mln EUR) otrzymuje się kwotę netto. Stopa dyskontowa i ogólny wzrost wynagrodzeń wykorzystane w obliczeniach są takie same jak te wykorzystane przy wycenie świadczeń emerytalno-rentowych dla personelu.

2.13. REZERWY DŁUGOTERMINOWE

(mln EUR)

	Stan na dzień 31.12.2012 r.	Dodatkowe rezerwy	Kwoty niewykorzystane odwrócone	Kwoty wykorzystane	Przesunięcia do pozycji krótkoterminowych	Zmiana w szacunkach	Stan na dzień 31.12.2013 r.
Sprawy sądowe	132	180	(51)	(3)	—	—	258
Likwidacja obiektów jądrowych	997	—	—	(2)	(30)	(32)	933

(mln EUR)

	Stan na dzień 31.12.2012 r.	Dodatkowe rezerwy	Kwoty niewykorzystane odwrócone	Kwoty wykorzystane	Przesunięcia do pozycji krótkoterminowych	Zmiana w szacunkach	Stan na dzień 31.12.2013 r.
Rezerwy finansowe	108	45	—	—	(38)	(4)	111
Inne	21	2	(2)	0	—	—	21
Ogółem	1 258	227	(53)	(5)	(68)	(36)	1 323

Sprawy sądowe

W pozycji tej wykazano szacunkowe kwoty, które prawdopodobnie będzie należało wypłacić później niż po 12 miesiącach od końca roku w związku z toczącymi się sprawami sądowymi. Dodatkowe rezerwy na sprawy sądowe dotyczą przede wszystkim nowych spraw sądowych w dziedzinie rolnictwa i spójności.

Likwidacja obiektów jądrowych

W 2012 r. zespół niezależnych ekspertów przeprowadził aktualizację swojej analizy z 2008 r. dotyczącej szacunkowych kosztów likwidacji obiektów jądrowych Wspólnego Centrum Badawczego (JRC) oraz programu zarządzania odpadami. Po zrewidowaniu koszty te oszacowano na 989 mln EUR (poprzednio 1 222 mln EUR). Na ich podstawie ujęto stosowną rezerwę w sprawozdaniu. Zgodnie z zasadami rachunkowości UE ta rezerwa jest indeksowana wskaźnikiem inflacji, a następnie dyskontowana do wartości bieżącej netto (w oparciu o krzywą swapu zero-kuponowego w euro). Z uwagi na przewidywany czas trwania programu (około 20 lat) należy zaznaczyć, że dane szacunkowe nie są pewne i że ostateczny koszt może różnić się od obecnie ujętej kwoty.

Rezerwy finansowe

Rezerwy finansowe to przede wszystkim rezerwy odpowiadające szacunkowym stratom, które zostaną poniesione w związku z gwarancjami udzielonymi w ramach systemu poręczeń dla MŚP z 1998 r., systemu poręczeń dla MŚP z 2001 r. i systemu poręczeń dla MŚP z 2007 r. w ramach Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji (CIP) oraz europejskiego instrumentu mikrofinansowego Progress (gwarancje), przy czym należy zauważyć, że Europejski Fundusz Inwestycyjny (EFI) jest upoważniony do udzielania gwarancji we własnym imieniu, ale na rzecz i ryzyko Komisji. Istnieją jednak ograniczenia dotyczące ryzyka finansowego powiązanego z wykorzystanymi i niewykorzystanymi gwarancjami. Długoterminowe rezerwy finansowe są dyskontowane do ich wartości bieżącej netto (w oparciu o roczną stopę swapu w euro).

2.14. DŁUGOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Zaciągnięte pożyczki długoterminowe	2.14.1	54 173	57 252
Wylimitowanie Funduszu Gwarancyjnego ⁽¹⁾		(20)	(20)
Ogółem		54 153	57 232

⁽¹⁾ Fundusz Gwarancyjny posiada obligacje europejskiego mechanizmu stabilizacji finansowej wyemitowane przez Komisję i wymagające one wylimitowania.

Zaciągnięte pożyczki długoterminowe

(mln EUR)

	Pomoc makrofinansowa	Euratom	Bilans płatniczy	Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	EWWiS w likwidacji	Ogółem
Ogółem na dzień 31.12.2012 r.	549	425	11 623	44 476	194	57 267
Nowe pożyczki	100	—	—	—	—	100

(mln EUR)

	Pomoc makrofinansowa	Euratom	Bilans płatniczy	Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	EWWiS w likwidacji	Ogółem
Spłaty	(81)	(36)	—	—	—	(117)
Różnice kursowe	—	(1)	—	—	(4)	(5)
Zmiany wartości bilansowej	1	(1)	—	(8)	—	(8)
Ogółem na dzień 31.12.2013 r.	569	387	11 623	44 468	190	57 237
Wymagalne < 1 rok	31	—	3 033	—	—	3 064
Wymagalne > 1 rok	538	387	8 590	44 468	190	54 173

W pozycji tej ujęto pożyczki zaciągnięte przez UE z terminem wymagalności powyżej jednego roku. Zaciągnięte pożyczki obejmują zobowiązania potwierdzone certyfikatami, opiewające na kwotę 56 981 mln EUR (w 2012 r.: 57 026 mln EUR). Zmiany wartości bilansowej odpowiadają zmianom naliczonych odsetek. Więcej informacji na temat działalności w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek znajduje się w informacji dodatkowej 7.

2.15. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 756	2 040
Budynki, których cena zakupu płacona jest w ratach	336	352
Inne	124	135
Ogółem	2 216	2 527

ZOBOWIĄZANIA KRÓTKOTERMINOWE

2.16. REZERWY KRÓTKOTERMINOWE

(mln EUR)

	Stan na dzień 31.12.2012 r.	Dodatkowe rezerwy	Kwoty niewykorzystane odwrócone	Kwoty wykorzystane	Przesunięcia z pozycji długoterminowych	Zmiana w szacunkach	Stan na dzień 31.12.2013 r.
Sprawy sądowe	224	8	(2)	(2)	0	1	229
Likwidacja obiektów jądrowych	29	0	0	(29)	30	0	30
Rezerwy finansowe	188	53	(45)	(55)	38	(8)	171
Inne	365	4	(114)	(139)	0	(1)	115
Ogółem	806	65	(161)	(225)	68	(8)	545

2.17. KRÓTKOTERMINOWE ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE

Pozycja ta obejmuje część zaciągniętych pożyczek długoterminowych (zob. informacja dodatkowa 2.14) z terminem wymagalności upływającym w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Wzrost odnotowany w porównaniu z ubiegłym rokiem wynika ze spłaty pożyczek na wsparcie bilansu płatniczego zaplanowanej na 2014 r. (Węgry – 2 mld EUR i Łotwa – 1 mld EUR).

2.18. ZOBOWIĄZANIA

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów	2.18.1	56 282	68 436
Zobowiązania	2.18.2	36 213	21 558
Bieżąca część zobowiązań długoterminowych	2.18.3	99	89
Ogółem		92 594	90 083

2.18.1. Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychody przyszłych okresów

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów	56 062	68 216
Przychody przyszłych okresów	190	201
Inne	30	19
Ogółem	56 282	68 436

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów mają następującą strukturę:

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji:		
Pomoc bezpośrednia i interwencje na rynkach rolnych	33 489	44 532
Inne	2	1
Rozwój obszarów wiejskich:		
EFRROW	12 255	12 463
Inne	203	34
	45 949	57 030
Działania strukturalne:		
Europejski Fundusz Rybacki/Instrument Finansowy Orientacji Rybołówstwa	48	66
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Fundusz Spójności	4 356	4 359
Instrument Przedakcesyjnej Polityki Strukturalnej	114	382
Europejski Fundusz Społeczny	1 100	1 378
	5 618	6 185
Inne bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów:		
Badania i rozwój	1 172	1 077

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Inne	3 323	3 924
	4 495	5 001
Ogółem	56 062	68 216

2.18.2. Zobowiązania

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Państwa członkowskie	37 481	23 029
Dostawcy i inni	1 650	1 704
Szacowane kwoty niekwalifikowalne oraz zaliczki pozostające do wypłacenia	(2 918)	(3 175)
Ogółem	36 213	21 558

Zobowiązania obejmują zestawienia poniesionych wydatków otrzymane przez Komisję w ramach działań związanych z dotacjami. Są one zapisywane na dobro konta w kwocie roszczenia od momentu otrzymania wniosku. Jeśli beneficjentem jest państwo członkowskie, klasyfikuje się je jako zobowiązania wobec państwa. Ta sama procedura obowiązuje w odniesieniu do faktur i not kredytowych otrzymanych w związku z udzielaniem zamówień. Odpowiednie zestawienia poniesionych wydatków zostały uwzględnione przy procedurach zakończenia księgowania na koniec roku (procedurach cut-off). Po dokonaniu tych zapisów przy zakończeniu księgowania szacowane kwoty kwalifikowalne ujęto w związku z tym jako wydatki, natomiast pozostała część wykazano jako „Szacunkowe kwoty niekwalifikowalne oraz zaliczki pozostające do wypłacenia” (zob. poniżej). Aby uniknąć przeszacowania aktywów i pasywów, zdecydowano, że w pozycji „zobowiązania krótkoterminowe” przedstawiana będzie kwota netto.

Państwa członkowskie

Zobowiązania wobec państw członkowskich odnoszą się głównie do niezapłaconych kwot roszczeń z tytułu poniesionych wydatków w ramach działań strukturalnych (20,8 mld EUR w przypadku EFRR i FS oraz 4,2 mld EUR w przypadku EFS).

Ponadto kwota obejmuje 11,3 mld EUR dla Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG). Aby lepiej przedstawić rzeczywistość gospodarczą, począwszy od 2013 r. kwoty związane z EFRG, w przypadku których płatność jest należna pierwszego dnia roboczego stycznia następnego roku, wykazuje się jako zobowiązania, a nie bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów. Gdyby obecne podejście zastosowano w sprawozdaniu za 2012 r. kwota zobowiązań wobec państw członkowskich byłaby o 11,9 mld EUR wyższa (tj. wynosiłaby 34,9 mld EUR).

Pozostałe 1,2 mld EUR zobowiązań wobec państw członkowskich dotyczy głównie polityki rybołówstwa i polityki morskiej (0,6 mld EUR) oraz rozwoju obszarów wiejskich (0,2 mld EUR).

Dostawcy i inni

W niniejszej pozycji ujęto zobowiązania różne, czyli kwoty należne w następstwie działań związanych z dotacjami i udzielaniem zamówień, jak również zobowiązania wobec organów publicznych i jednostek nieobjętych konsolidacją.

Szacunkowe kwoty niekwalifikowalne oraz zaliczki pozostające do wypłacenia

Zobowiązania zmniejszono o tę część kwoty z otrzymanych wniosków o zwrot kosztów, wymagających jeszcze sprawdzenia, której nie oszacowano jako kwalifikowalną. Największe kwoty są związane z dyrekcjami generalnymi odpowiedzialnymi za działania strukturalne. Zobowiązania zmniejszono także o część kwoty z otrzymanych wniosków o zwrot kosztów, odpowiadającą wydatkom zaliczkowym, które są nadal do wypłaty na koniec roku (2,2 mld EUR).

2.18.3. *Bieżąca część zobowiązań długoterminowych*

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	82	70
Inne	17	19
Ogółem	99	89

AKTYWA NETTO

2.19. KAPITAŁY REZERWOWE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Kapitał rezerwowy według wartości godziwej	2.19.1	99	150
Kapitał rezerwowy Funduszu Gwarancyjnego	2.19.2	2 125	2 079
Inne kapitały rezerwowe	2.19.3	1 849	1 832
Ogółem		4 073	4 061

2.19.1. *Kapitał rezerwowy według wartości godziwej*

Zgodnie z zasadami rachunkowości korekta do wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest ujmowana w kapitale rezerwowym według wartości godziwej.

W 2013 r. z kapitału rezerwowego według wartości godziwej wydzielono kwotę skumulowanych wzrostów wartości godziwej w wysokości 29 mln EUR netto (w 2012 r.: 5 mln EUR) i ujęto ją w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności dotyczącym aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

2.19.2. *Kapitał rezerwowy Funduszu Gwarancyjnego*

Ten kapitał rezerwowy odzwierciedla kwotę docelową w wysokości 9 % nieuregulowanych kwot zobowiązań gwarantowanych przez fundusz, wymaganą do zatrzymania jako aktywa.

2.19.3. *Inne kapitały rezerwowe*

Kwota ta obejmuje przede wszystkim kapitał rezerwowy EWWiS w likwidacji (1 537 mln EUR) na aktywa Funduszu Badawczego Węgla i Stali, który utworzono w związku z likwidacją EWWiS.

2.20. KWOTY, DO WNIESIENIA KTÓRYCH NALEŻY WEZWAĆ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE

(mln EUR)

Kwoty, do wniesienia których należy wezwać państwa członkowskie, na dzień 31.12.2012 r.	44 477
Zwrot nadwyżki budżetowej za 2012 r. państwom członkowskim	1 023
Zmiany stanu kapitału rezerwowego Funduszu Gwarancyjnego	46
Inne zmiany stanu kapitału rezerwowego	14
Wynik ekonomiczny za rok	4 365
Ogółem kwoty, do wniesienia których należy wezwać państwa członkowskie, na dzień 31.12.2013 r.	49 925

(mln EUR)

W jej skład wchodzi:	
Świadczenia pracownicze	46 818
Inne kwoty	3 107

Kwota ta stanowi tę część wydatków poniesionych już przez Komisję do dnia 31 grudnia 2013 r., która będzie musiała zostać sfinansowana z przyszłych budżetów. Wiele wydatków ujmowanych jest zgodnie z zasadami rachunkowości memoriałowej w roku N, choć mogą one zostać faktycznie poniesione w roku N+1 (lub później) i sfinansowane z budżetu na rok N+1 (lub później). W związku z ujęciem w sprawozdaniu finansowym tych zobowiązań oraz ze względu na fakt, że odpowiednie kwoty są finansowane z przyszłych budżetów, na koniec roku zobowiązania znacząco przekraczają poziom aktywów. Najbardziej znaczące kwoty, na które należy zwrócić uwagę, odnoszą się do działań EFRG. W większości kwoty, do wniesienia których należy wezwać, są w rzeczywistości wpłacane przez państwa członkowskie w okresie krótszym niż 12 miesięcy od końca danego roku budżetowego jako część budżetu na kolejny rok.

Zasadniczo tylko w przypadku świadczeń pracowniczych Komisja jest zobowiązana wobec swojego personelu do ich wypłacania przez dłuższy czas, przy czym należy zauważyć, że finansowanie płatności emerytalno-rentowych z rocznych budżetów gwarantowane jest przez państwa członkowskie. Poniżej, jedynie do celów informacyjnych, przedstawiono szacunkowy podział przyszłych płatności świadczeń pracowniczych:

(mln EUR)

	Kwota
Kwoty do wypłacenia w 2014 r.	1 450
Kwoty do wypłacenia po 2014 r.	45 368
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ogółem na dzień 31.12.2013 r.	46 818

Należy również zauważyć, że nie ma to wpływu na wynik budżetu – dochody budżetowe powinny zawsze być równe wydatkom budżetowym lub je przewyższać, a każda nadwyżka dochodów zwracana jest państwom członkowskim.

3. INFORMACJE DODATKOWE DO SPRAWOZDANIA Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI

3.1. PRZYCHODY Z TYTUŁU ZASOBÓW WŁASNYCH I WKŁADÓW

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	2013	2012
Zasoby własne oparte na DNB		110 194	98 061
Tradycyjne zasoby własne: Cła		15 268	16 087
Opłaty wyrównawcze od cukru		199	157
Zasoby własne oparte na VAT		14 019	14 871
Przychody z tytułu zasobów własnych	3.1.1	139 680	129 176
Dostosowania budżetowe	3.1.2	1 187	1 439
Wkład państw trzecich (w tym państw EFTA)		373	304
Ogółem		141 241	130 919

3.1.1. Przychody z tytułu zasobów własnych

Przychody z tytułu zasobów własnych stanowią zasadniczą część przychodów operacyjnych UE. Tym samym większość wydatków finansowana jest z zasobów własnych, a inne przychody stanowią jedynie niewielką część finansowania ogółem. Wyróżnia się trzy kategorie zasobów własnych: tradycyjne zasoby własne (TZW), zasoby własne oparte na VAT oraz zasoby własne oparte na DNB. Tradycyjne zasoby własne obejmują opłaty wyrównawcze od cukru i cła. Częścią systemu zasobów własnych jest również mechanizm korekty nierównowagi budżetowej (rabat brytyjski) oraz obniżka brutto rocznych składek Niderlandów i Szwecji opartych na DNB. Państwa członkowskie zatrzymują – na poczet kosztów poboru – 25 % tradycyjnych zasobów własnych, a powyższe kwoty są przedstawione z uwzględnieniem tego odliczenia.

Należy zauważyć, że w 2013 r., po zakończeniu kontroli wiarygodności belgijskich systemów rozliczeniowych i księgowych, dokonano zwrotu 169 mln EUR (brutto, kwota netto wynosi 126 mln EUR), o który Belgia wystąpiła w 2011 r. w związku z kwotami przekazanymi na poczet tradycyjnych zasobów własnych. Odnośna rezerwa utworzona w 2012 r. została wykorzystana w 2013 r.

Należy także zauważyć, że w wyniku wyroku Sądu dotyczącego rozporządzenia w sprawie opłat wyrównawczych od cukru, do którego zastrzeżenia zgłosiły niektóre przedsiębiorstwa i państwa członkowskie, oraz przyjęcia przez Radę w następstwie tego wyroku nowego rozporządzenia pod koniec grudnia 2013 r., na koniec 2014 r. będzie należało dokonać zwrotu kwoty 214 mln EUR na rzecz zainteresowanych stron. Rezerwa utworzona w 2012 r. i obejmująca tę kwotę wciąż ujęta jest w sprawozdaniu.

3.1.2. Dostosowania budżetowe

Dostosowania budżetowe obejmują nadwyżkę budżetową z 2012 r. (1 023 mln EUR), która została pośrednio zwrócona państwom członkowskim poprzez odliczenie kwot zasobów własnych, które państwa te muszą przekazać UE w kolejnym roku – tym samym stanowi ona przychód w 2013 r.

3.2. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

(mln EUR)			
	Informacja dodatkowa	2013	2012
Grzywny	3.2.1	2 757	1 884
Opłaty rolne	3.2.2	48	87
Odzyskanie wydatków:	3.2.3		
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane		69	63
Pośrednie zarządzanie scentralizowane		6	30
Zarządzanie zdecentralizowane		41	27
Zarządzanie wspólne		33	8
Zarządzanie dzielone		1 628	1 376
Ogółem		1 777	1 504
Przychody z działalności administracyjnej:	3.2.4		
Personel		1 137	1 209
Przychody powiązane z rzeczowymi aktywami trwałymi		38	23
Pozostałe przychody administracyjne		83	59
Ogółem		1 257	1 291
Różne przychody operacyjne:	3.2.5		
Dostosowania/rezerwy		208	280
Dodatnie różnice kursowe		334	335

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	2013	2012
Inne		2 033	1 445
Ogółem		2 575	2 060
	Ogółem	8 414	6 826

3.2.1. Grzywny

Wzrost pozostałych przychodów operacyjnych wynika przede wszystkim ze wzrostu przychodów związanych z grzywnami w 2013 r. Przychody te odnoszą się do grzywien nałożonych przez Komisję za naruszenie reguł konkurencji. Należności i powiązane przychody ujmuje się po podjęciu przez Komisję decyzji o nałożeniu grzywny i oficjalnym powiadomieniu o takiej decyzji jej adresata.

Fakt, że w 2013 r. kwota ta jest wyższa, wynika przede wszystkim z grzywien w wysokości 1,7 mld EUR, jakie zostały nałożone na szereg banków za uczestnictwo w kartelach w sektorze instrumentów pochodnych bazujących na stopach procentowych. Ponadto w 2013 r. nałożono wysoką grzywnę na spółkę Microsoft (561 mln EUR) za to, że traktowała w sposób uprzywilejowany przeglądarkę Internet Explorer, nie propagując innych przeglądarek wśród użytkowników w UE.

3.2.2. Opłaty rolne

Kwoty te obejmują głównie opłaty wyrównawcze w sektorze mleka, które są instrumentem zarządzania rynkiem i mają na celu karanie tych producentów mleka, którzy przekroczyli swoje ilości referencyjne. Jako że nie są one powiązane z wcześniejszymi płatnościami dokonany przez Komisję, w praktyce uznaje się je za dochody przeznaczone na określony cel.

3.2.3. Odzyskanie wydatków

Ta pozycja obejmuje wystawione przez Komisję nakazy odzyskania środków oraz zmniejszenie kolejnych płatności, zaksięgowane w systemie rachunkowości Komisji, w celu odzyskania w następstwie kontroli, zakończonych audytów lub analiz kwalifikowalności kwot uprzednio wypłaconych z budżetu ogólnego, a także nakazy odzyskania środków wystawione przez państwa członkowskie beneficjentom EFRG. Obejmuje ona także zmianę szacunków dotyczących naliczonych przychodów na koniec poprzedniego roku w porównaniu z rokiem bieżącym.

Należy zauważyć, że dane te odzwierciedlają wpływ rachunkowy jedynie działań korygujących UE, na podstawie obowiązujących zasad rachunkowości UE. Z tego względu dane te nie mogą odzwierciedlać i nie odzwierciedlają w pełni odzyskanych wydatków UE, w szczególności w odniesieniu do istotnych pozycji wydatków w obszarach działań strukturalnych, w przypadku których istnieją specjalne mechanizmy, które zapewniają zwrot niekwalifikowalnych kwot i które w większości przypadków nie wymagają wystawienia nakazu odzyskania środków i w związku z tym nie mają wpływu na system rachunkowości UE. Ponadto odzyskane płatności zaliczkowe – zgodnie z zasadami rachunkowości UE – również nie są ujmowane jako przychód. Bardziej szczegółowe informacje na temat korekt finansowych i odzyskania wydatków znajdują się w informacji dodatkowej 6.

Rolnictwo: EFRG i rozwój obszarów wiejskich

W odniesieniu do EFRG oraz EFRROW kwoty ujęte w ramach tej pozycji jako przychód za dany rok to korekty finansowe, co do których decyzje podjęto w ciągu roku, oraz zwroty zgłoszone przez państwa członkowskie i odzyskane w ciągu roku powiększone o wzrost netto nieuregulowanych kwot zgłoszonych przez państwa członkowskie do odzyskania na koniec roku, dotyczących nadużyć finansowych i nieprawidłowości.

Działania strukturalne

Główne kwoty w podpozycji Działania strukturalne to nakazy odzyskania środków wystawione przez Komisję w celu odzyskania nienależnych wypłat dokonanych w poprzednich latach, pomniejszenia wydatków pomniejszone o zmniejszenie naliczonych przychodów na koniec roku.

Nakazy odzyskania środków wystawiane są jedynie w następujących przypadkach:

- formalne decyzje o korekcie finansowej podejmowane przez Komisję w przypadku wykrycia nieprawidłowych wydatków w kwotach roszczeń państw członkowskich,

- korekty przy zamknięciu programu skutkujące zmniejszeniem wkładu UE, w przypadku gdy państwo członkowskie nie zadeklarowało wystarczających wydatków kwalifikowalnych uzasadniających całą kwotę dokonanych płatności zaliczkowych i okresowych; tego rodzaju działania nie wymagają formalnej decyzji Komisji, w przypadku gdy jest na nie zgoda ze strony państwa członkowskiego,
- zwrot odzyskanych kwot po zamknięciu programu i po zakończeniu postępowania sądowego będącego w toku na dzień zamknięcia programu.

Pozostałe nakazy odzyskania środków wystawione w związku z działaniami strukturalnymi dotyczą odzyskania płatności zaliczkowych – zob. informacja dodatkowa 6.3. Kwoty te nie zostały ujęte jako przychód, natomiast zapisano je w bilansie w pozycji dotyczącej zaliczkowania.

3.2.4. Przychody z działalności administracyjnej

Przychody te wynikają z odliczeń od wynagrodzeń pracowników i obejmują przede wszystkim dwie kwoty: składki emerytalno-rentowe i podatki dochodowe personelu.

3.2.5. Różne przychody operacyjne:

Kwota 779 mln EUR (w 2012 r.: 672 mln EUR) obejmuje kwoty otrzymane od krajów przystępujących. Dodatkowo różnice kursowe, z wyjątkiem zysków z działalności finansowej opisanych w informacji dodatkowej 3.5 poniżej, są również ujęte w niniejszej pozycji. Wynikają one z codziennej działalności i powiązanych operacji przeprowadzanych w walutach innych niż euro, jak również z aktualizacji wyceny na koniec roku, która jest konieczna do sporządzenia sprawozdania finansowego. Obejmują one zarówno zrealizowane, jak i niezrealizowane dodatnie różnice kursowe. W roku budżetowym wystąpiła ujemna różnica kursowa netto w wysokości 39 mln EUR (w 2012 r.: dodatnia różnica kursowa w wysokości 52 mln EUR).

3.3. KOSZTY ADMINISTRACYJNE

(mln EUR)

	2013	2012
Koszty personelu	5 527	5 708
Amortyzacja i utrata wartości	450	451
Pozostałe koszty administracyjne	3 293	3 161
Ogółem	9 269	9 320

W pozostałych kosztach administracyjnych uwzględniono kwotę 388 mln EUR (w 2012 r.: 379 mln EUR) związaną z leasingiem operacyjnym. Kwoty, które zobowiązano się zapłacić w pozostałym okresie obowiązywania tych umów leasingu, przedstawiają się następująco:

(mln EUR)

	Kwoty do zapłaty w przyszłości			Ogółem
	< 1 rok	1 – 5 lat	> 5 lat	
Budynki	338	912	739	1 990
Sprzęt IT i inne wyposażenie	7	17	0	24
Ogółem	346	929	739	2 014

3.4. KOSZTY OPERACYJNE

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	2013	2012
Podstawowe koszty operacyjne:	3.4.1		
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane		8 722	9 883
Pośrednie zarządzanie scentralizowane		5 491	4 151
Zarządzanie zdecentralizowane		720	1 019
Zarządzanie dzielone		120 070	106 378
Zarządzanie wspólne		1 745	1 819
Ogółem		136 747	123 250
Inne koszty operacyjne:	3.4.2		
Dostosowania/rezerwy		301	427
Ujemne różnice kursowe		378	281
Inne		1 145	675
Ogółem		1 824	1 383
Ogółem		138 571	124 633

3.4.1. Podstawowe koszty operacyjne

Koszty operacyjne obejmują różne działy ram finansowych oraz przyjmują różne formy, w zależności od sposobu wypłacania środków pieniężnych i zarządzania nimi. Większość kosztów objęta jest pozycją „zarządzanie dzielone”, które zakłada przekazywanie zadań państwu członkowskiemu i dotyczy takich obszarów, jak: wydatki w ramach EFRG oraz działania finansowane poprzez różne fundusze strukturalne (fundusz rozwoju regionalnego, fundusz społeczny, fundusz rolny na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, fundusz spójności i fundusz rybacki).

Główne elementy kosztów operacyjnych wskazanych powyżej obejmują następujące obszary: rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich – 59 mld EUR (w 2012 r.: 57 mld EUR), rozwój regionalny i spójność – 49 mld EUR (w 2012 r.: 39 mld EUR), zatrudnienie i sprawy społeczne – 12 mld EUR (w 2012 r.: 11 mld EUR), badania i sieci łączności, treść i technologia – 6 mld EUR (w 2012 r.: 6 mld EUR) oraz stosunki zewnętrzne 3 mld EUR (w 2012 r.: 3 mld EUR).

Ogólny wzrost kosztów operacyjnych spowodowany jest postępującą realizacją projektów w obszarze rozwoju regionalnego z okresu programowania 2007-2013.

3.4.2. Inne koszty operacyjne

Ujemne różnice kursowe, z wyjątkiem tych wynikających z działalności finansowej opisanych poniżej w informacji dodatkowej 3.6, wynikają z codziennej działalności i powiązanych operacji przeprowadzanych w walutach innych niż euro, jak również z aktualizacji wyceny na koniec roku, której przeprowadzenie konieczne jest przy sporządzaniu sprawozdania finansowego – obejmują one zarówno zrealizowane, jak i niezrealizowane ujemne różnice kursowe.

Pozycja „Inne” za 2013 r. (w ramach Innych kosztów operacyjnych) obejmowała przede wszystkim korektę grzywien nałożonych w poprzednich latach na łączną kwotę 360 mln EUR.

Koszty związane z działalnością badawczo-rozwojową

Koszty administracyjne oraz operacyjne obejmują następujące koszty prac badawczych i prac rozwojowych:

(mln EUR)

	2013	2012
Koszty prac badawczych	335	331

(mln EUR)

	2013	2012
Niekapitalizowane koszty prac rozwojowych	74	76
Ogółem	409	407

3.5. PRZYCHODY FINANSOWE

(mln EUR)

	2013	2012
Przychody z tytułu dywidend	6	12
Przychody z tytułu odsetek:		
od zaliczek	29	28
od zaległych płatności	88	242
od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	71	100
od pożyczek	1 712	1 559
od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	21	26
Inne	1	2
Ogółem	1 922	1 957
Inne przychody finansowe:		
Zrealizowany zysk ze sprzedaży aktywów finansowych	24	18
Inne	85	160
Ogółem	108	178
Dodatnie różnice kursowe	2	10
Ogółem	2 038	2 157

3.6. KOSZTY FINANSOWE

(mln EUR)

	2013	2012
Koszty z tytułu odsetek:		
Leasing	99	88
Od zaciągniętych pożyczek	1 697	1 545
Inne	22	23
Ogółem	1 818	1 656
Inne koszty finansowe:		
Korekty rezerw finansowych	98	75
Związane z instrumentami finansowymi zarządzanymi przez powierników	68	43

(mln EUR)

	2013	2012
Straty z tytułu trwałej utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	8	8
Zrealizowana strata ze sprzedaży aktywów finansowych	0	4
Inne	35	143
Ogółem	209	273
Ujemne różnice kursowe	18	13
Ogółem	2 045	1 942

3.7. UDZIAŁ W DEFICYCIE NETTO WSPÓLNYCH PRZEDSIĘBIORSTW I JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH

Zgodnie z metodą praw własności Komisja ujmuje w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności swój udział w deficycie netto swoich wspólnych przedsiębiorstw i jednostek stowarzyszonych (zob. również informacja dodatkowa 2.3.1 i 2.3.2).

3.8. PRZYCHODY Z TRANSAKCI ZWIĄZANYCH Z PODATKAMI I OPŁATAMI

W 2013 r. kwota przychodów z transakcji związanych z podatkami i opłatami ujęta w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności wynosiła 148 874 mln EUR (w 2012 r.: 137 023 mln EUR).

3.9. SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

W sprawozdaniu dotyczącym segmentów działalności przychody i koszty operacyjne przedstawiono w rozbiciu na poszczególne obszary polityki Komisji, w oparciu o strukturę budżetu zadaniowego. Obszary te można przyporządkować do trzech większych działów – działalność w UE, działalność poza UE oraz usługi i inne. „Działalność w UE” jest najobszerniejszym spośród nich, ponieważ obejmuje wiele obszarów polityki w ramach UE. „Działalność poza UE” obejmuje obszary polityki realizowanej poza UE, jak np. handel i pomoc zewnętrzną. W zakres działu „Usługi i inne” wchodzi działalność wewnętrzna i horyzontalna niezbędna do funkcjonowania instytucji i organów UE. Informacje dotyczące agencji przyporządkowano do odpowiednich obszarów polityki. Należy także zaznaczyć, że zasoby własne i wkłady nie są podzielone pomiędzy różne rodzaje działalności, ponieważ są one obliczane, pobierane i zarządzane przez centralne służby Komisji.

	(mln EUR)						
	Działalność w UE	Działalność poza UE	Usługi i inne	EWWiS w likwidacji	Pozostałe instytucje	Wyłączenia konsolidacyjne	Ogółem
Grzywny	2 757	0	0	0	0	0	2 757
Oplaty rolne	48	0	0	0	0	0	48
Odzyskanie wydatków	1 687	79	0	0	4	6	1 777
Przychody z działalności administracyjnej	111	1	998	0	625	(478)	1 257
Różne przychody operacyjne	3 178	104	531	3	55	(1 296)	2 575
Pozostałe przychody operacyjne	7 781	184	1 529	3	685	(1 768)	8 414
Koszty personelu	(2 248)	(321)	(1 279)	0	(1 704)	25	(5 527)
Koszty związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi oraz rzeczowymi aktywami trwałymi	(137)	0	(115)	0	(205)	7	(450)
Pozostałe koszty administracyjne	(986)	(329)	(887)	0	(1 720)	628	(3 293)
Koszty administracyjne	(3 370)	(649)	(2 281)	0	(3 628)	660	(9 269)
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(6 068)	(3 348)	(264)	0	0	957	(8 722)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	(4 943)	(585)	(32)	0	0	69	(5 491)
Zarządzanie zdecentralizowane	(181)	(539)	0	0	0	0	(720)
Zarządzanie dzielone	(119 995)	(74)	0	0	0	0	(120 070)
Zarządzanie wspólne	(233)	(1 512)	0	0	0	0	(1 745)
Inne koszty operacyjne	(1 475)	(6)	(367)	(48)	(9)	82	(1 824)
Koszty operacyjne	(132 894)	(6 064)	(664)	(48)	(9)	1 108	(138 571)
KOSZTY OPERACYJNE OGÓŁEM	(136 265)	(6 713)	(2 945)	(48)	(3 638)	1 768	(147 840)
Koszty operacyjne netto	(128 483)	(6 529)	(1 416)	(44)	(2 953)	0	(139 426)

(mln EUR)		Ogółem
Przychody z tytułu zasobów własnych i wkładów		1 41 241
Nadwyżka z działalności operacyjnej		1 815
Koszty finansowe netto		(7)
Zmiany stanu zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalno- rentowych oraz innych świadczeń pracowniczych		(5 565)
Udział w deficycie jednostek stowarzyszonych/wspólnych przedsiębiorstw		(608)
Wynik ekonomiczny za rok		(4 365)
Działalność w UE		
Działalność poza UE		
Usługi i inne		
EWWiS w likwidacji		
Pozostałe instytucje		
Wyłączenia konsolidacyjne		

SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI – DZIAŁALNOŚĆ W UE

	(mln EUR)									
	Sprawy gos- podarcze i fi- nansowe	Przedsiębior- stwa i prze- mysł	Konkurencja	Zatrudnienie	Rolnictwo	Transport i energia	Środo wisko	Badania na- ukowe	Spółeczeństwo informatyczne	
Grzywny	0	0	2 738	0	0	0	16	0	0	
Opłaty rolne	0	0	0	0	48	0	0	0	0	
Odzyskanie wydatków	0	3	0	263	1 350	20	0	17	14	
Przychody z działalności administracyjnej	0	3	0	0	0	23	9	16	0	
Różne przychody operacyjne	5	131	112	36	147	212	127	1 052	13	
Pozostałe przychody operacyjne	5	136	2 850	299	1 545	255	152	1 084	27	
Koszty personelu	(66)	(100)	(78)	(79)	(101)	(268)	(141)	(233)	(104)	
Koszty związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi oraz rzeczowymi aktywami trwałąmi	0	(4)	0	(1)	0	(15)	(7)	(16)	0	
Pozostałe koszty administracyjne	(9)	(45)	(7)	(24)	(19)	(109)	(46)	(177)	(24)	
Koszty administracyjne	(74)	(148)	(85)	(104)	(119)	(391)	(195)	(427)	(128)	
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(10)	(229)	1	(141)	(48)	519	(324)	(3 057)	(1 318)	
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	0	(108)	0	(1)	0	(1 137)	(24)	(1 919)	(14)	
Zarządzanie zdecentralizowane	0	0	0	(58)	(187)	0	0	0	0	
Zarządzanie dzielone	0	0	0	(12 183)	(58 652)	0	0	0	0	
Zarządzanie wspólne	0	(87)	0	(10)	0	(131)	0	0	0	
Inne koszty operacyjne	0	0	(476)	(15)	(189)	(60)	(40)	(160)	(6)	
Koszty operacyjne	(10)	(424)	(475)	(12 408)	(59 075)	(808)	(388)	(5 136)	(1 338)	
KOSZTY OPERACYJNE OGÓŁEM	(84)	(572)	(560)	(12 511)	(59 195)	(1 199)	(582)	(5 563)	(1 466)	
Koszty operacyjne netto	(80)	(436)	2 290	(12 213)	(57 650)	(945)	(430)	(4 479)	(1 439)	

	(mln EUR)									
	Wspólne Centrum Bada- wcze	Rybołówstwo	Rynek wew- ntrzny	Polityka regio- nalna	Podatki i cła	Edukacja i kul- tura	Zdrowie i ochrona konsumentów	Sprawiedli- wość, wolność i bezpieczeń- stwo	Ogółem	
Grzywny	0	0	0	0	0	0	0	3	2 757	
Opłaty rolne	0	0	0	0	0	0	0	0	48	
Odzyskanie wydatków	1	3	1	12	0	5	2	(4)	1 687	
Przychody z działalności administracyjnej	37	0	1	0	1	0	12	10	111	
Różne przychody operacyjne	107	7	252	(2)	1	318	379	281	3 178	
Pozostałe przychody operacyjne	146	10	254	10	3	323	393	290	7 781	
Koszty personelu	(255)	(37)	(164)	(63)	(46)	(104)	(231)	(179)	(2 248)	
Koszty związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi oraz rzeczowymi aktywami trwałymi	(30)	(1)	(12)	0	(5)	(1)	(24)	(20)	(137)	
Pozostałe koszty administracyjne	(83)	(14)	(89)	(12)	(72)	(96)	(86)	(75)	(986)	
Koszty administracyjne	(368)	(52)	(264)	(75)	(123)	(202)	(341)	(274)	(3 370)	
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(78)	(217)	(44)	(72)	(16)	(253)	(331)	(451)	(6 068)	
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	0	0	0	0	0	(1 671)	(67)	0	(4 943)	
Zarządzanie zdecentralizowane	0	0	0	64	0	0	0	0	(181)	
Zarządzanie dzielone	0	(465)	0	(48 470)	0	0	0	(225)	(119 995)	
Zarządzanie wspólne	0	0	0	0	0	(3)	(2)	0	(233)	
Inne koszty operacyjne	3	(1)	(43)	(96)	0	(133)	(162)	(98)	(1 475)	
Koszty operacyjne	(75)	(683)	(87)	(48 574)	(16)	(2 059)	(562)	(775)	(132 894)	
Koszty operacyjne ogółem	(444)	(735)	(351)	(48 649)	(139)	(2 261)	(904)	(1 049)	(136 265)	
Koszty operacyjne netto	(297)	(725)	(97)	(48 639)	(136)	(1 938)	(511)	(759)	(128 483)	

SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI – DZIAŁALNOŚĆ POZA UE

	(mln EUR)					
	Stosunki zewnętrzne	Handel	Rozwój	Rozszerzenie	Pomoc humanitarna	Działalność poza UE ogółem
Odzyskanie wydatków	36	0	6	36	1	79
Przychody z działalności administracyjnej	1	0	0	0	0	1
Różne przychody operacyjne	(1)	0	86	2	18	104
Pozostałe przychody operacyjne	35	0	92	38	19	184
Koszty personelu	(27)	(62)	(163)	(45)	(23)	(321)
Koszty związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi oraz rzeczowymi aktywami trwałymi	0	0	0	0	0	0
Pozostałe koszty administracyjne	(24)	(8)	(282)	(8)	(8)	(329)
Koszty administracyjne	(51)	(70)	(444)	(53)	(31)	(649)
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(1 624)	(6)	(628)	(417)	(673)	(3 348)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	(531)	0	(16)	(38)	0	(585)
Zarządzanie zdecentralizowane	(218)	0	(67)	(254)	0	(539)
Zarządzanie dzielone	(74)	0	0	0	0	(74)
Zarządzanie wspólne	(553)	(5)	(241)	(79)	(633)	(1 512)
Inne koszty operacyjne	(1)	0	(3)	(1)	(1)	(6)
Koszty operacyjne	(3 001)	(11)	(955)	(789)	(1 308)	(6 064)
Koszty operacyjne ogółem	(3 052)	(80)	(1 400)	(843)	(1 339)	(6 713)
Koszty operacyjne netto	(3 017)	(80)	(1 308)	(805)	(1 319)	(6 529)

SPRAWOZDAWCZOŚĆ DOTYCZĄCA SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI – USŁUGI I INNE

	(mln EUR)									
	Prasa i komunikacja	Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych	Koordinacja	Personel i administracja	Eurostat	Budżet	Kontrola	Języki	Inne	Usługi i inne ogółem
Odzyskanie wydatków	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Przychody z działalności administracyjnej	0	5	2	834	0	60	0	95	0	998
Różne przychody operacyjne	(2)	7	1	121	(1)	31	0	49	325	531
Pozostałe przychody operacyjne	(2)	12	3	956	(1)	91	0	145	325	1 529
Koszty personelu	(79)	(38)	(149)	(611)	(63)	(42)	(10)	(330)	43	(1 279)
Koszty związane z wartościami niematerialnymi i prawnymi oraz rzeczowymi aktywami trwałymi	(2)	(1)	0	(110)	0	0	0	(2)	0	(115)
Pozostałe koszty administracyjne	(43)	(14)	(28)	(687)	(17)	(13)	(1)	(83)	0	(887)
Koszty administracyjne	(125)	(52)	(177)	(1 408)	(81)	(55)	(10)	(415)	43	(2 281)
Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane	(101)	(17)	0	(23)	(31)	(78)	0	(15)	0	(264)
Pośrednie zarządzanie scentralizowane	(32)	0	0	0	0	0	0	0	0	(32)
Zarządzanie zdecentralizowane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zarządzanie dzielone	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zarządzanie wspólne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inne koszty operacyjne	0	0	(2)	(1)	0	0	0	0	(365)	(367)
Koszty operacyjne	(133)	(17)	(2)	(24)	(31)	(78)	0	(15)	(365)	(664)
Koszty operacyjne ogółem	(257)	(69)	(179)	(1 431)	(112)	(133)	(10)	(430)	(322)	(2 945)
Koszty operacyjne netto	(259)	(57)	(176)	(476)	(113)	(42)	(10)	(285)	3	(1 416)

4. INFORMACJE DODATKOWE DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

4.1. CEL I SPORZĄDZENIE RACHUNKU PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Na podstawie informacji o przepływach pieniężnych przeprowadza się ocenę zdolności UE do generowania środków pieniężnych i ich ekwiwalentów oraz ocenę potrzeb UE w zakresie wykorzystywania tych przepływów pieniężnych.

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzono, wykorzystując metodę pośrednią. Oznacza to, że wynik ekonomiczny w danym roku budżetowym korygowany jest, aby uwzględnić wpływ transakcji bezgotówkowych, rozliczeń międzyokresowych wynikających z przeszłych lub przyszłych operacyjnych wpływów lub płatności gotówkowych oraz pozycji przychodów lub wydatków wynikających z inwestowania przepływów pieniężnych.

Przepływy pieniężne wynikające z transakcji w walucie obcej są ujmowane w walucie sprawozdawczej UE (euro) poprzez przeliczenie kwoty w obcej walucie według kursu wymiany euro na walutę obcą obowiązującego w dniu przepływu pieniężnego.

W przedstawionej tabeli przepływu środków pieniężnych ujęto przepływy pieniężne w danym okresie według podziału na działalność operacyjną i inwestycyjną (UE nie prowadzi działalności finansowej).

4.2. DZIAŁALNOŚĆ OPERACYJNA

Działalność operacyjna to działalność UE, której nie zalicza się do działalności inwestycyjnej. Zalicza się do niej większość prowadzonej działalności. Pożyczek udzielanych beneficjentom (w stosownych przypadkach również powiązanych zaciąganych pożyczek) nie uważa się za działalność inwestycyjną (ani finansową), ponieważ wpisują się one w cele ogólne i tym samym dotyczą codziennej działalności UE. Działalność operacyjna obejmuje również inwestycje, takie jak EFI, EBOR i fundusze *venture capital*. Celem tej działalności jest przyczynianie się do osiągnięcia celów wyznaczonych w różnych obszarach polityki.

4.3. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA

Do działalności inwestycyjnej zalicza się nabywanie i zbywanie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, jak również pozostałe inwestycje, których nie uwzględniono w ekwiwalentach środków pieniężnych. Do działalności inwestycyjnej nie zalicza się pożyczek udzielanych beneficjentom. W tej pozycji wykazane mają być rzeczywiste inwestycje, których dokonała UE.

5. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE ORAZ INNE ISTOTNE POZYCJE

5.1. AKTYWA WARUNKOWE

	(mln EUR)	
	31.12.2013	31.12.2012
Otrzymane gwarancje:		
Gwarancje wykonania	441	337
Inne gwarancje	39	43
Inne aktywa warunkowe	16	14
Ogółem	496	394

Gwarancji wykonania wymaga się, aby zagwarantować wywiązanie się przez beneficjentów finansowania UE ze zobowiązań przewidzianych w umowach zawartych z UE.

5.2. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

	(mln EUR)		
	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Udzielone gwarancje	5.2.1	22 162	22 317
Grzywny	5.2.2	5 227	6 378
EFRG, rozwój obszarów wiejskich, pomoc przedakcesyjna	5.2.3	1 537	1 188
Polityka spójności	5.2.4	137	546

(mln EUR)

	Informacja dodatkowa	31.12.2013	31.12.2012
Sprawy sądowe i inne spory prawne	5.2.5	689	91
Ogółem		29 753	30 521

Wszystkie zobowiązania warunkowe, z wyjątkiem tych dotyczących grzywien, gdyby stały się wymagalne, byłyby w kolejnych latach finansowane z budżetu UE.

5.2.1. Udzielone gwarancje

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Na pożyczki udzielone przez EBI z zasobów własnych:		
Gwarancja 65 %	19 077	18 683
Gwarancja 70 %	1 361	1 654
Gwarancja 75 %	257	383
Gwarancja 100 %	461	594
Ogółem	21 156	21 314
Inne udzielone gwarancje	1 006	1 003
Ogółem	22 162	22 317

Gwarancje z budżetu UE obejmują pożyczki, na które EBI podpisał umowy i których bank ten udzielił z własnych zasobów państwom trzecim według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. (w tym pożyczki udzielone państwom członkowskim przed ich przystąpieniem do UE). Jednakże gwarancja UE ograniczona jest do określonego procentowego pułapu zatwierdzonej wysokości linii kredytowej: 65 % (w przypadku upoważnienia na lata 2000–2007), 70 %, 75 % lub 100 %. W przypadku upoważnienia na lata 2007–2013 gwarancja UE jest ograniczona do 65 % sald należności, a nie zatwierdzonej wysokości linii kredytowej. W przypadku gdy pułap ten nie zostaje osiągnięty, gwarancja unijna obejmuje pełną kwotę. Na dzień 31 grudnia 2013 r. nieuregulowana kwota wynosiła 21 156 mln EUR i jest to kwota odpowiadająca maksymalnemu poziomowi ryzyka ponoszonego przez UE.

Inne udzielone gwarancje dotyczą przede wszystkim mechanizmu finansowania opartego na podziale ryzyka (958 mln EUR). Więcej informacji na ten temat znajduje się w informacji dodatkowej 2.4.

5.2.2. Grzywiny

Kwoty te dotyczą grzywien, które Komisja nałożyła za naruszenie reguł konkurencji i które wstępnie uiszczono, przy czym złożono skargę lub też nie wiadomo, czy zostanie ona złożona. Zobowiązanie warunkowe zostanie utrzymane, dopóki nie uprawomocni się orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości w danej sprawie. Uzyskane odsetki od płatności tymczasowych ujęto w wyniku ekonomicznym za dany rok oraz jako zobowiązania warunkowe, tak aby uwzględnić brak pewności co do tytułu prawnego Komisji do tych kwot.

5.2.3. EFRG, rozwój obszarów wiejskich, pomoc przedakcesyjna

Są to zobowiązania warunkowe wobec państw członkowskich uzależnione od wyroku Trybunału Sprawiedliwości, związane z decyzjami dotyczącymi zgodności odnośnie do EFRG, oraz korektami finansowymi w odniesieniu do rozwoju obszarów wiejskich i pomocy przedakcesyjnej. Ustalenie ostatecznej kwoty zobowiązania oraz roku, w którym kwota wynikająca z pomyślnego zaskarżenia decyzji przed Trybunałem Sprawiedliwości zostanie zapisana w budżecie, zależeć będzie od czasu trwania postępowania w Trybunale Sprawiedliwości.

5.2.4. Polityka spójności

Są to zobowiązania warunkowe wobec państw członkowskich w związku z działaniami w ramach polityki spójności, ujęte w oczekiwaniu na wyznaczenie daty rozprawy lub wyrok Trybunału Sprawiedliwości.

5.2.5. *Sprawy sądowe i inne spory prawne*

Pozycja ta odnosi się do powództw o odszkodowanie obecnie wniesionych przeciwko UE, innych sporów prawnych oraz szacunkowych kosztów postępowania przed sądem. Należy zauważyć, że w przypadku powództwa o odszkodowanie na mocy art. 288 Traktatu WE strona skarżąca musi udowodnić, że instytucja dopuściła się wystarczająco poważnego naruszenia przepisu prawa przyznającego uprawnienia osobom fizycznym, oraz wykazać faktyczne szkody poniesione przez stronę skarżącą, jak również istnienie związku przyczynowo-skutkowego między bezprawnym działaniem a szkodą.

5.3. INNE ISTOTNE POZYCJE

5.3.1. *Zobowiązania pozostające do spłaty nieujęte jeszcze jako koszty*

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Zobowiązania pozostające do spłaty nieujęte jeszcze jako koszty	178 382	175 853

Powyższa kwota stanowi budżetowe RAL (zobowiązania pozostające do spłaty) pomniejszone o powiązane kwoty, które ujęto w sprawozdaniu z finansowych wyników działalności za 2013 r. jako koszty. Zobowiązania budżetowe pozostające do spłaty (RAL) to kwota otwartych zobowiązań, w przypadku których nie dokonano jeszcze płatności lub umorzenia. Jest to normalna konsekwencja istnienia programów wieloletnich. Na dzień 31 grudnia 2013 r. kwota budżetowych RAL wyniosła 222 410 mln EUR (w 2012 r.: 217 810 mln EUR).

5.3.2. *Istotne zobowiązania prawne*

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Działania strukturalne	150	71 775
Protokoły z krajami śródziemnomorskimi	264	264
Porozumienia w sprawie połowów	79	173
Galileo	0	143
Globalny monitoring środowiska i bezpieczeństwa (GMES)	0	233
Transeuropejskie sieci transportowe (TEN-T)	850	1 331
Inne zobowiązania umowne	3 516	3 884
Ogółem	4 858	77 803

Przedmiotowe zobowiązania warunkowe powstały, ponieważ UE zaciągnęła długoterminowe zobowiązania prawne w odniesieniu do kwot, które nie miały jeszcze pokrycia w budżecie w środkach na zobowiązania. Może to dotyczyć programów wieloletnich, takich jak działania strukturalne, lub kwot, które UE jest zobowiązana zapłacić w przyszłości na mocy umów administracyjnych obowiązujących w dniu bilansowym (np. dotyczących świadczenia usług w zakresie ochrony, sprzętania itp., ale także zobowiązań umownych dotyczących konkretnych projektów, np. prac budowlanych).

Działania strukturalne

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie między zobowiązaniami prawnymi, w odniesieniu do których nie zaciągnięto jeszcze zobowiązań budżetowych, a maksymalnymi zobowiązaniami w stosunku do kwot przewidzianych w ramach finansowych na lata 2007–2013.

Przyszłe zobowiązania stanowią nieuregulowane kwoty, w przypadku których Komisja jest wciąż zobowiązana do dokonania płatności po dniu 31 grudnia 2013 r. Pozostała nieuregulowana kwota w wysokości 150 mln EUR odpowiada budżetowi korygującemu nr 7/2013 dotyczącemu funduszy strukturalnych.

(mln EUR)

	Ramy finansowe na lata 2007–2013 (A)	Zaciągnięte zobowiązania prawne (B)	Zobowiązania budżetowe (C)	Umorzenia (D)	Zobowiązania prawne pomniejszone o zobowiązania budżetowe (=B-C+D)	Maksymalne zobowiązanie (=A-C+D)	Przyszłe zobowiązania (=A-C)
Fundusze strukturalne	348 151	347 767	348 001	264	30	414	150
Zasoby naturalne	100 558	100 353	100 558	205	0	205	0
Instrument pomocy przedakcesyjnej	11 110	10 856	11 110	259	6	259	0
Ogółem	459 818	458 976	459 668	728	36	878	150

Protokoły z krajami śródziemnomorskimi

Zobowiązania te dotyczą protokołów finansowych ze śródziemnomorskimi państwami trzecimi. Ujęta kwota stanowi różnicę między całkowitą kwotą określoną w podpisanych protokołach a kwotą zobowiązań budżetowych ujętą w księgach. Protokoły te są międzynarodowymi traktatami, których nie można rozwiązać bez porozumienia obu stron, nawet gdyby procedura ta była w toku.

Porozumienia w sprawie połowów

Są to zaciągnięte zobowiązania, które są związane z umowami z państwami trzecimi i przeznaczone na działania w ramach międzynarodowych porozumień w sprawie połowów.

Galileo

Są to kwoty, które zobowiązano się przekazać na program Galileo, którego celem jest opracowanie europejskiego globalnego systemu nawigacji satelitarnej – zob. także informacja dodatkowa 2.2.

GMES

Komisja zawarła umowę z ESA na okres od 2008 r. do 2013 r. na wdrażanie elementu Globalnego monitoringu środowiska i bezpieczeństwa (GMES) dotyczącego przestrzeni kosmicznej. Łączna orientacyjna kwota przeznaczona na ten program wynosi 728 mln EUR.

TEN-T

Kwota ta odnosi się do dotacji w dziedzinie transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T) na okres 2007–2013. Program ma wspierać zarówno projekty w zakresie infrastruktury, jak i w zakresie badań i innowacji, by przyspieszać wdrażanie nowych technologii i procesów innowacyjnych w kontekście oddawania do użytku nowej infrastruktury transportowej. Łączna orientacyjna kwota przeznaczona na ten program wynosi 7,9 mld EUR.

Zmniejszenie zobowiązań prawnych dotyczących TEN-T to połączony efekt ograniczenia zobowiązań prawnych w wyniku decyzji w sprawie zmian oraz zwiększenia zobowiązań budżetowych.

Inne zobowiązania umowne

Kwoty ujęte w tej pozycji odpowiadają kwotom zobowiązań, których płatność ma nastąpić w okresie objętym umowami. Największe kwoty ujęte w tej pozycji obejmują 2 035 mln EUR dla agencji „Fusion for Energy” w ramach projektu ITER oraz 831 mln EUR na umowy Parlamentu Europejskiego na roboty budowlane.

6. OCHRONA BUDŻETU UE

6.1. KOREKTY FINANSOWE I ODZYSKANIE ŚRODKÓW W 2013 r.

6.1.1. Korekty finansowe i odzyskanie środków potwierdzone/stwierdzone w 2013 r.

(mln EUR)

	Korekty finansowe	Odzyskanie środków	2013 Ogółem	2012 Ogółem
Rolnictwo:				
EFRG	843	227	1 070	638
Rozwój obszarów wiejskich	247	139	386	221
Polityka spójności:				
EFRR	337	1	338	958
Fundusz Spójności	220	—	220	203
EFS	834	40	874	425
IFOR/EFR	10	24	34	2
Sekcja Orientacji EFOGR	1	2	3	34
Inne	—	16	16	19
Obszary polityki wewnętrznej	3	393	396	253
Obszary polityki zewnętrznej	nd.	93	93	107
Administracja	nd.	6	6	7
Ogółem stwierdzone/potwierdzone w 2013 r.	2 495	941	3 436	
Ogółem stwierdzone/potwierdzone w 2012 r.	2 172	695		2 867

Łączna wysokość korekt finansowych i odzyskania środków potwierdzonych/stwierdzonych w 2013 r. wzrosła o 20 % w porównaniu z 2012 r. (korekty finansowe wzrosły o 15 %, a odzyskiwane środki – o 35 %). Z kwoty 1 402 mln EUR dotyczącej polityki spójności 514 mln przypadało na okres programowania 2007-2013, 714 mln na okres programowania 2000–2006, a pozostała kwota 174 mln EUR dotyczyła okresu programowania 1994–1999.

6.1.2. Korekty finansowe i odzyskanie środków wykonane w 2013 r.

(mln EUR)

	Korekty finansowe	Odzyskanie środków	2013 Ogółem	2012 Ogółem
Rolnictwo:				
EFRG	481	155	636	771
Rozwój obszarów wiejskich	230	129	359	225
Polityka spójności:				
EFRR	622	—	622	2 416
Fundusz Spójności	277	—	277	207
EFS	842	40	882	430
IFOR/EFR	4	23	28	1
Sekcja Orientacji EFOGR	14	2	16	20

(mln EUR)

	Korekty finansowe	Odzyskanie środków	2013 Ogółem	2012 Ogółem
<i>Inne</i>	—	16	16	11
Obszary polityki wewnętrznej	3	398	401	230
Obszary polityki zewnętrznej	nd.	93	93	99
Administracja	nd.	6	6	9
Ogółem wykonane w 2013 r.	2 472	862	3 334	
Ogółem wykonane w 2012 r.	3 742	678		4 419

Łączna wysokość korekt finansowych i odzyskania środków wykonanych w 2013 r. zmniejszyła się o 25 % w porównaniu z 2012 r. Wzrost wartości odzyskania środków wykonanych w 2013 r. o 27 % kompensowany był zmniejszeniem o 34 % wartości korekt finansowych wykonanych w 2013 r. To zmniejszenie wynika z istotnej sprawy związanej z wykonaniem, a co za tym idzie – uznaniem w 2012 r. korekty finansowej w wysokości 1,8 mld EUR dotyczącej programów na rzecz spójności z okresu programowania 2000–2006 w Hiszpanii (stanowiącej 49 % łącznej kwoty korekt finansowych wykonanych w 2012 r.). Z kwoty 1 759 mln EUR dotyczącej polityki spójności 693 mln przypadało na okres programowania 2007–2013, 889 mln na okres programowania 2000–2006, a pozostała kwota 177 mln EUR dotyczyła okresu programowania 1994–1999.

Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich:

Potwierdzone/stwierdzone korekty finansowe są głównie związane z decyzjami w sprawie zgodności i rozliczenia, podjętymi w następstwie audytów przeprowadzonych przez Komisję. Kwota ostatecznie uzyskana jest różna od kwoty stwierdzonej, ponieważ państwa członkowskie dokonują płatności w ratach.

Polityka spójności:

EFRR i Fundusz Spójności:

- *Okres 2007–2013:* Korekty finansowe uległy zmniejszeniu dzięki prowadzonej przez Dyрекcję Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej polityce ścisłego nadzoru i przerywania płatności oraz rosnącej liczbie planów działania wdrażanych w następstwie pism zawiadamiających o przerywaniu płatności lub możliwości ich wstrzymania. Korekty finansowe potwierdzone/stwierdzone w 2013 r. dotyczą 17 państw członkowskich, a w szczególności Republiki Czeskiej (128 mln EUR), Węgier (139 mln EUR), Słowacji (56 mln EUR) oraz Włoch (49 mln EUR). Są one głównie wynikiem znacznych korekt ryczałtowych z tytułu nieprawidłowości we wdrażaniu postępowań o udzielenie zamówienia. Korekty finansowe wdrażane w 2013 r. dotyczą głównie Węgier (140 mln EUR), Grecji (86 mln EUR) oraz Słowacji (66 mln EUR).
- *Okres 2000–2006:* 81 % korekt finansowych potwierdzonych/stwierdzonych w 2013 r. nałożonych zostało na Włochy (114 mln EUR) i Hiszpanię (96 mln EUR) jako wynik zamknięcia programów i wyłączenia wydatków uznanych za niekwalifikowalne. W przypadku Włoch głównym powodem korekt finansowych przy zamknięciu programów są projekty, których realizacji nie zakończono przed upływem okresu kwalifikowalności, i które zostały w związku z tym wyłączone z finansowania UE. Włochy i Hiszpania to także państwa członkowskie o najwyższej kwocie korekt finansowych wykonanych w 2013 r. (odpowiednio 118 mln i 177 mln EUR).

EFS:

- *Okres 2007–2013:* Znaczna korekta finansowa w wysokości 219 mln EUR została zarówno potwierdzona/stwierdzona, jak i wykonana w odniesieniu do Rumunii w 2013 r. Pozostałe korekty finansowe potwierdzone/stwierdzone w 2013 r. dotyczyły Hiszpanii (45 mln EUR) i Zjednoczonego Królestwa (25 mln EUR) i były wynikiem nadzoru ze strony Dyrekcji Generalnej ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego. Główne korekty finansowe wykonane w 2013 r. dotyczyły Hiszpanii (44 mln EUR) i Republiki Czeskiej (41 mln EUR). Łączna kwota stanowi korekty finansowe stosowane w czasie trwania programów. Wykonanie przeprowadzono poprzez odliczenie od wniosków o płatności okresowe złożonych przez państwa członkowskie.

- Okres 2000–2006: Główne korekty finansowe potwierdzone/stwierdzone oraz wykonane w 2013 r. dotyczą Hiszpanii (260 mln EUR), Włoch (103 mln EUR) i Niemiec (44 mln EUR). Łączna kwota stanowi korekty finansowe stosowane przy zamknięciu programów. Wszystkich korekt finansowych wykazanych jako wykonane dokonano w drodze odliczenia od końcowych zestawień wydatków przedłożonych przez państwa członkowskie podczas procesu zamykania programów.
- Okres 1994–1999: kwota 153 mln EUR korekt finansowych nałożonych decyzją Komisji i wykazanych zarówno jako potwierdzone/stwierdzone oraz wykonane przy zamknięciu programów dotyczy dwóch dawniejszych hiszpańskich programów.

6.1.3. Wykonane korekty finansowe i odzyskanie środków – skumulowane dane liczbowe

Poniższe dane ukazują skumulowane korekty finansowe według okresów programowania:

(mln EUR)

Korekty finansowe	Okres programowania			Decyzje dotyczące EFRG od 1999 r. – łącznie	Korekty finansowe wykonane na koniec 2013 r. ogółem	Wykonane/stwierdzone-potwierdzone	Korekty finansowe jeszcze nie-wykonane	Korekty finansowe wykonane na koniec 2012 r.
	Okres 1994–1999	Okres 2000–2006	Okres 2007–2013					
Rolnictwo:	—	111	294	8 229	8 633	89,61 %	1 001	7 902
EFRG	—	—	—	8 229	8 229	89,95 %	920	7 728
Rozwój obszarów wiejskich	—	111	294	nd.	404	83,16 %	82	174
Polityka spójności:	2 711	7 248	1 472	nd.	11 431	93,78 %	756	9 673
EFRR	1 788	4 905	474	nd.	7 166	93,76 %	477	6 544
Fundusz Spójności	264	587	241	nd.	1 092	90,65 %	113	815
EFS	560	1 677	755	nd.	2 992	97,86 %	65	2 150
IFOR/EFR	100	7	3	nd.	109	51,77 %	102	105
Sekcja Orientacji EFOGR	0	71	—	nd.	72	100,0 %	0	58
Inne	—	—	—	nd.	4	100,0 %	0	2
Ogółem	2 711	7 358	1 766	8 229	20 068	91,94 %	1 758	17 577

W powyższej tabeli ujęto kilka przypadków korekt finansowych, wobec których pewne państwa członkowskie zgłosiły zastrzeżenia (przy czym należy zauważyć, że z dotychczasowych doświadczeń wynika, że bardzo rzadko zdarza się, aby w takich przypadkach Komisja musiała zwracać kwotę korekty). Szczegółowe informacje znajdują się w informacji dodatkowej 5.2.3 oraz 5.2.4.

Kwoty korekt finansowych wykazane w powyższej tabeli w odniesieniu do rolnictwa stanowią kwoty związane z decyzjami w ramach kontroli zgodności rozliczeń, natomiast kwoty wykazane w informacji dodatkowej 6.1.2 uwzględniają także decyzje w sprawie rocznego rozliczenia finansowego.

Jeżeli chodzi o EFRG, skumulowana kwota wykonanych korekt w wysokości 8 229 mln EUR obejmuje wszystkie korekty dokonane i wykonane od podjęcia pierwszej decyzji w 1999 r.

W przypadku rozwoju obszarów wiejskich skumulowana kwota 404 mln EUR obejmuje wszystkie korekty wykonane od 2007 r.

Należy zauważyć, że w niektórych przypadkach, jeżeli chodzi o **EFRG** i **rozwój obszarów wiejskich**, data wykonania została odroczone o kilka lat i że zwroty na podstawie niektórych decyzji dokonywane są także w rocznych ratach. Odnosi się to do państw członkowskich objętych pomocą finansową zgodnie z umową ramową EFSF podpisaną w dniu 7 czerwca 2010 r. Dlatego też istnieje coraz większa rozbieżność pomiędzy skumulowanymi kwotami korekt stwierdzonych i wykonanych.

Polityka spójności:

EFRR i Fundusz Spójności: 67 % łącznej kwoty skumulowanych korekt finansowych wykazanych jako wykonane dotyczy okresu programowania 2000–2006, w przypadku którego zamknięcie przewidziane jest dużo wcześniej, a znaczne korekty finansowe znajdują się w końcowej fazie wykonania. Istnieją również korekty dla okresu 2007–2013, w przypadku którego programy są wciąż realizowane.

- Okres 2007–2013: 83 % skumulowanych korekt finansowych wykazanych jako wykonane od początku okresu programowania dotyczy następujących państw członkowskich: Węgry (142,9mln EUR), Republika Czeska (132,7 mln EUR), Słowacja (87,9 mln EUR), Grecja (86 mln EUR), Polska (84,6mln EUR) oraz Hiszpania (62 mln EUR). Jest to dowód na zwiększony nadzór ze strony Komisji oraz działania zapobiegawcze podjęte na poziomie państw członkowskich.
- Okres 2000–2006: Dotychczas jako wykonane została wykazana kwota 5,5 mld korekt finansowych, co odzwierciedla zaawansowany stan zamykania tego okresu programowania, ponieważ na koniec 2013 r. do wykonania pozostała kwota jedynie 384 mln EUR (mniej niż 7 %).

EFS:

- Okres 2007–2013: Wskaźnik wykonania dla tego okresu programowania wynosi 92 %. Państwa członkowskie o największych wykonanych korektach finansowych to Rumunia (299 mln EUR), Hiszpania (150 mln EUR) oraz Polska (118 mln EUR). Kwoty jeszcze niewykonane dotyczą głównie Zjednoczonego Królestwa (24 mln EUR), Irlandii (19 mln EUR) i Rumunii (13 mln EUR).
- Okres 2000–2006: Wszystkie korekty finansowe wykazane jako stwierdzone/potwierdzone zostały wykonane, z wyjątkiem kwot dotyczących Francji i Szwecji (0,3 mln EUR), co skutkuje wskaźnikiem wykonalności dla tego okresu programowania w wysokości 99,98 %. Główne państwa członkowskie, których dotyczą wykonane korekty finansowe, to Hiszpania (734 mln EUR), Włochy (376 mln EUR), Francja (220 mln EUR) oraz Zjednoczone Królestwo (163 mln EUR).
- Okres 1994–1999: Wszystkie korekty wykazane jako stwierdzone/potwierdzone zostały wykonane. Główne państwa członkowskie, których dotyczą korekty, to Hiszpania (180 mln EUR), Niderlandy (160 mln EUR) oraz Włochy (117 mln EUR).

IFOR/EFR

Niski wskaźnik wykonania spowodowany jest znaczną korektą w wysokości 90 mln EUR dotyczącą hiszpańskich programów związanych z IFOR z okresu 2000–2006, w przypadku których proces zamykania jest w toku. Korekta została zaakceptowana przez państwo członkowskie, ale zostanie wykonana dopiero przy zamknięciu.

W przypadku odzyskiwania środków wiarygodne dane skumulowane są dostępne dopiero od 2008 r., kiedy w systemie rachunkowości Komisji wprowadzono funkcję umożliwiającą lepsze śledzenie i wykazywanie odzyskiwania środków. Poniższe dane ukazują odzyskanie środków w rozbiciu na lata:

Odzyskanie środków	Lata						Ogółem na	Ogółem na
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	koniec 2013 r.	koniec 2012 r.
Rolnictwo:								
EFRG	356	148	172	178	161	155	1 170	1 015
Rozwój obszarów wiejskich	0	25	114	161	166	129	595	466
Polityka spójności	31	102	25	48	14	81	301	219
Obszary polityki wewnętrznej	40	100	162	268	229	398	1 197	799
Obszary polityki zewnętrznej	32	81	136	77	99	93	518	425
Administracja	0	9	5	2	9	6	31	25
Ogółem	459	464	614	734	678	862	3 811	2 949

(mln EUR)

6.2. OCHRONA BUDŻETU UE – PODSUMOWANIE

Przy wykonywaniu budżetu UE należy zadbać o właściwe zapobieganie błędom, nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, a także ich wykrywanie i korygowanie. Informacje zawarte w niniejszej informacji dodatkowej mają na celu jak najlepsze oszacowanie łącznych kwot objętych kontrolami i działaniami UE, aby realnie zobrazować, jak chroniony jest budżet UE. Bardziej szczegółowe informacje na temat danych liczbowych oraz mechanizmów zapobiegawczych i korygujących przewidzianych w mającym zastosowanie prawodawstwie można znaleźć w komunikacie, który Komisja przygotowuje i przesyła organowi udzielającemu absolutorium oraz Trybunałowi Obrachunkowemu co roku we wrześniu. Komunikat jest dostępny na stronie DG ds. Budżetu na portalu Europa. Komunikat nie tylko dostarcza bardziej szczegółowych informacji na temat danych liczbowych zawartych w niniejszej informacji dodatkowej (w szczególności korekt finansowych w rozbiciu na państwa członkowskie), ale zawiera również dodatkowe informacje (np. dane na temat korekt finansowych netto, które skutkują dochodami przeznaczonymi na określony cel w budżecie UE, oraz wyniki działań naprawczych państw członkowskich).

6.2.1. *Korekty finansowe*

W zarządzaniu dzielonym przede wszystkim państwa członkowskie są odpowiedzialne za zapobieganie błędom, nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym popełnianym przez beneficjentów, ich wykrywanie i korygowanie, podczas gdy Komisja sprawuje ogólną funkcję nadzorczą. W przypadkach gdy poważne niedociągnięcia w systemach zarządzania i kontroli państw członkowskich doprowadziły lub mogły doprowadzić do pojedynczych lub systemowych błędów, nieprawidłowości lub nadużyć finansowych, Komisja może zastosować **korekty finansowe**. Dokonywanie korekty finansowej składa się z trzech głównych kroków:

- 1) **Korekty finansowe w toku**: na tym etapie korekty finansowe wciąż mogą ulec zmianom, ponieważ nie zostały jeszcze formalnie zaakceptowane przez państwa członkowskie, np. gdy po zakończonym audycie toczy się jeszcze postępowanie kontradiktoryjne między Komisją a danym państwem członkowskim. Są one wykazywane we wspomnianym powyżej komunikacie.
- 2) **Korekty finansowe potwierdzone/stwierdzone**: kwoty te są ostateczne, co oznacza, że dane państwo członkowskie je potwierdziło (wyraziło na nie zgodę) lub zostały one przyjęte w drodze decyzji Komisji. Są one wykazywane w tabeli 6.1.1 powyżej.
- 3) **Korekty finansowe wykonane**: kwoty te odzwierciedlają ostatni etap procedury, w ramach której ostatecznie skorygowano stwierdzone przypadki nienależnie dokonanych wypłat. W sektorowych ramach regulacyjnych przewidziano kilka mechanizmów korekty. Korekty te są wykazywane w tabelach 6.1.2 i 6.1.3 powyżej.

6.2.2. *Odzyskanie środków*

W zarządzaniu bezpośrednim i zgodnie z rozporządzeniem finansowym urzędnik zatwierdzający powinien wystawiać nakazy odzyskania środków na kwoty, które zostały nienależnie wypłacone. Odzyskania dokonuje się następnie w drodze bezpośredniego przelewu bankowego od dłużnika (np. państwa członkowskiego) lub kompensaty stosownej kwoty z kwotami, które Komisja ma wypłacić dłużnikowi. W rozporządzeniu finansowym przewidziano dodatkowe procedury, które zapewniają odzyskanie środków niezwróconych w terminie i które księgowy Komisji stosuje w szczególnych przypadkach.

W zarządzaniu dzielonym i zgodnie z rozporządzeniem finansowym i przepisami sektorowymi to przede wszystkim państwa członkowskie (a nie Komisja) są odpowiedzialne za identyfikowanie i odzyskiwanie zgodnie z krajowymi zasadami i procedurami kwot nienależnie wypłaconych od beneficjentów. W przypadku EFRG kwoty odzyskane od beneficjentów przekazywane są na rachunek Komisji po odliczeniu przez państwa członkowskie (średnio) 20 % kwoty, a Komisja księguje je jako przychód. Jeśli chodzi o EFRROW i politykę spójności, odzyskane kwoty są uwzględniane w następnym wniosku o płatność przed przesłaniem go do służb Komisji, a zatem odnośna kwota może być ponownie wykorzystana w ramach programu. Jeżeli państwo członkowskie nie podejmuje działań na rzecz odzyskania lub nie wykazuje staranności w swoich działaniach, Komisja może postanowić o podjęciu interwencji oraz o nałożeniu na dane państwo członkowskie korekty finansowej.

6.2.3. *Mechanizmy zapobiegawcze Komisji Europejskiej*

Oprócz wymienionych powyżej mechanizmów korygujących Komisja stosuje szereg mechanizmów zapobiegawczych w celu ochrony budżetu UE. W zarządzaniu bezpośrednim do działań zapobiegawczych należą kontrole kwalifikowalności wydatków wykazanych przez beneficjentów przeprowadzane przez odpowiednie służby. Te kontrole *ex ante* stanowią część procesów zarządzania programami i są przeprowadzane w celu uzyskania wystarczającej pewności co do legalności i prawidłowości wydatków, z tytułu których dokonuje się płatności. Służby Komisji mogą także udzielić wskazówek, szczególnie w kwestiach umownych, w celu zapewnienia należytego i efektywnego zarządzania finansami oraz ograniczenia ryzyka nieprawidłowości.

W zarządzaniu dzielonym (czyli w przypadku wydatków rolnych i wydatków w ramach polityki spójności) odpowiedzialność za zapewnienie przez cały cykl wydatkowy legalności i prawidłowości wydatków wypłacanych z budżetu UE ponoszą przede wszystkim państwa członkowskie. Mechanizmy zapobiegawcze istnieją także na poziomie Komisji, która pełni rolę organu nadzorującego. W przypadku wydatków w ramach polityki spójności Komisja może:

- **wstrzymać** bieg terminu płatności na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy w odniesieniu do programów na lata 2007–2013, jeżeli:
  - a) istnieją dowody wskazujące na znaczące uchybienie w funkcjonowaniu systemów zarządzania i kontroli w odnośnych państwach członkowskich; lub
  - b) służby Komisji muszą przeprowadzić dodatkową weryfikację po otrzymaniu informacji, że wydatki ujęte w poświadczonym zestawieniu wydatków związane są z poważnymi nieprawidłowościami, które nie zostały skorygowane,
- **zawiesić** całość lub część płatności okresowej na rzecz państwa członkowskiego w odniesieniu do programów na lata 2007–2013, w trzech następujących przypadkach:
  - a) jeżeli istnieją dowody wskazujące na poważne uchybienia w systemie zarządzania i kontroli stosowanym w przypadku programu, a państwo członkowskie nie podjęło niezbędnych środków naprawczych; lub
  - b) wydatek ujęty w poświadczonym zestawieniu wydatków jest związany z poważną nieprawidłowością, która nie została skorygowana; lub
  - c) doszło do poważnego naruszenia przez państwo członkowskie jego zobowiązań w zakresie zarządzania i kontroli.

Jeżeli państwo członkowskie nie zastosuje wymaganych środków, Komisja może podjąć decyzję o nałożeniu korekty finansowej.

Wstrzymanie płatności:

(mln EUR)

Fundusz	Okres programowania 2007-2013							
	Sprawy w toku na dzień 31.12.2012 r. ogółem		Nowe sprawy – 2013 r.		Sprawy zamknięte w 2013 r.		Sprawy w toku na dzień 31.12.2013 r. ogółem	
	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota	Liczba spraw	Kwota
EFRR i Fundusz Spójności	38	1 638	220	4 242	157	4 272	101	1 608
EFS	15	181	25	349	20	258	20	272
EFR	30	108	20	339	40	350	10	97
Ogółem	83	1 927	265	4 930	217	4 880	131	1 977

Zawieszenia:

Jeżeli chodzi o **EFRR i Fundusz Spójności** oraz 2 decyzje o zawieszeniu płatności wciąż obowiązujące na koniec 2012 r., w 2013 r. podjęto decyzję o zniesieniu zawieszenia dla Niemiec. Na koniec 2013 r. nadal obowiązywała jednak decyzja o zawieszeniu płatności dotycząca Włoch. W 2013 r. przyjęto cztery nowe decyzje o zawieszeniu płatności: 3 dotyczące Hiszpanii, które wciąż obowiązywały na koniec roku, oraz jedną dotyczącą Estonii, która to decyzja została zniesiona przed końcem roku. Należy zauważyć, że w styczniu 2014 r. przyjęto dwie nowe decyzje o zawieszeniu płatności, obie dotyczące programów realizowanych w Hiszpanii.

Jeżeli chodzi o EFS, dwie decyzje o zawieszeniu płatności przyjęte w 2012 r. wciąż obowiązywały pod koniec 2012 r. W 2013 r. zniesiono zawieszenie w stosunku do Republiki Czeskiej, ale utrzymano w stosunku do Słowacji. 11 decyzji o zawieszeniu płatności zostało przyjętych w 2013 r. Oprócz jednej (dotyczącej Niemiec) wszystkie z nich wciąż obowiązywały na koniec roku i dotyczyły następujących państw: Belgia, Republika Czeska, Hiszpania, Francja, Włochy, Słowacja i Zjednoczone Królestwo. Jedna decyzja przyjęta w 2011 r. (dotycząca Francji) wciąż obowiązywała na koniec roku.

W 2013 r. nie podjęto żadnych decyzji o zawieszeniu płatności w odniesieniu do EFR.

6.3. ODZYSKANIE NIETYKORZYSTANYCH PŁATNOŚCI ZALICZKOWYCH

(mln EUR)

	2013	2012
Rolnictwo:		
EFRG	0	0
Rozwój obszarów wiejskich	0	0
Polityka spójności:		
EFRR	68	38
Fundusz Spójności	4	5
EFS	53	214
IFOR/EFR	7	0
Sekcja Orientacji EFOGR	3	5
Obszary polityki wewnętrznej	208	207
Obszary polityki zewnętrznej	91	104
Administracja	1	2
Kwoty odzyskane ogółem	435	575

Powyższe kwoty odliczono, aby uzyskać kwoty płatności zaliczkowych wykazane w informacji dodatkowej 2.6 i 2.10. Nie należy mylić odzyskania niewykorzystanych płatności zaliczkowych i odzyskania nieprawidłowych wydatków. W przypadku gdy w odniesieniu do wypłaconych płatności zaliczkowych służby Komisji zidentyfikują takie wydatki i odzyskają odpowiednie środki, ujmują je jako zwykłe korekty finansowe lub środki odzyskane w ramach procedury opisanej powyżej.

7. MECHANIZMY WSPARCIA FINANSOWEGO

Niniejsza informacja dodatkowa ma zapewnić pełen przegląd obecnie istniejących mechanizmów wsparcia finansowego w UE i zawiera informacje stanowiące uzupełnienie informacji w informacji dodatkowej 2. Informacje zawarte w pierwszej części niniejszej informacji dodatkowej (7.1) odnoszą się do działalności UE w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek, którą zarządza Komisja. Informacje w drugiej części niniejszej informacji dodatkowej (7.2) dotyczą międzyrządowych mechanizmów stabilizacji finansowej, które nie wchodzą w zakres Traktatu UE i w związku z tym nie mają wpływu na budżet UE.

7.1. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE ZACIĄGANIA I UDZIELANIA POŻYCZEK, KTÓRĄ ZARZĄDZA KOMISJA

7.1.1. Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek – przegląd

Kwoty według wartości bilansowej

(mln EUR)

	Pomoc makrofinansowa	Euratom	Bilans płatniczy	Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	EWWiS w likwidacji	Ogółem na dzień 31.12.2013 r.	Ogółem na dzień 31.12.2012 r.
Udzielone pożyczki (informacja dodatkowa 2.4.2)	569	387	11 623	44 468	211	57 258	57 294

(mln EUR)

	Pomoc makrofinansowa	Euratom	Bilans płatniczy	Europejski mechanizm stabilizacji finansowej	EWWiS w likwidacji	Ogółem na dzień 31.12.2013 r.	Ogółem na dzień 31.12.2012 r.
Zaciągnięte pożyczki (informacja dodatkowa 2.14)	569	387	11 623	44 468	190	57 237	57 267

Powyższe kwoty wykazano według wartości bilansowej, natomiast w tabelach poniżej podano je w wartościach nominalnych.

UE jest uprawniona na mocy Traktatu UE do prowadzenia operacji zaciągania pożyczek, aby zgromadzić zasoby finansowe niezbędne do wypełnienia swojego mandatu. Komisja, działając w imieniu UE, obsługuje obecnie trzy główne programy – MFA, wsparcie bilansu płatniczego oraz EFSM, w ramach których może udzielać pożyczek i finansować je poprzez emitowanie instrumentów dłużnych na rynkach kapitałowych lub w instytucjach finansowych.

W przypadku tych trzech instrumentów trzeba zwrócić uwagę na następujące istotne kwestie lub cechy charakterystyczne:

- zaciąganie pożyczek przez UE to operacje pozabudżetowe. Kapitał niezbędny do finansowania operacji udzielania pożyczek przez UE w ramach wspomnianych programów pozyskiwany jest na rynkach kapitałowych lub w instytucjach finansowych. Unii Europejskiej nie wolno zaciągać pożyczek na finansowanie zwykłych wydatków budżetowych ani deficytu budżetowego,
- wielkość zaciągniętych pożyczek waha się od ofert na rynku niepublicznym na kwoty do 500 mln EUR po osiągające wartość referencyjną emisje obligacji (co najmniej 1 mld EUR),
- uzyskane środki są pożyczane państwu będącemu beneficjentem na analogicznych warunkach (w formie pożyczek zwrotnych), tj. z takim samym kuponem odsetkowym, terminem zapadalności i w takiej samej kwocie. Niezależnie od metody back-to-back obsługa zadłużenia z tytułu instrumentów finansowych jest prawnym obowiązkiem UE, który zagwarantuje, że wszystkie płatności będą dokonywane terminowo i w pełnej kwocie. W tym celu beneficjenci BOP są zobowiązani przekazać spłaty 7 dni przed terminem wymagalności, a beneficjenci EFSM – z 14-dniowym wyprzedzeniem, co daje Komisji wystarczający czas na zapewnienie terminowych płatności w każdych okolicznościach,
- w przypadku każdego programu dotyczącego danego kraju decyzje Rady i Komisji określają łączną przyznaną kwotę, (maksymalną) liczbę rat, w których nastąpi wypłata, oraz maksymalny (średni) okres zapadalności pakietu pożyczek. Następnie Komisja i państwo będące beneficjentem uzgadniają parametry pożyczki/finansowania oraz ich raty i wypłaty transz. Ponadto wszystkie transze pożyczki z wyjątkiem pierwszej są uzależnione od przestrzegania ścisłych warunków, uzgodnionych – podobnie jak w przypadku wsparcia MFW – w ramach wspólnej pomocy finansowej UE/MFW, co jest kolejnym czynnikiem wpływającym na ramy czasowe finansowania,
- oznacza to, że ramy czasowe i terminy wykupu emisji zależą od powiązanej działalności UE w zakresie udzielania pożyczek,
- finansowanie jest denominowane wyłącznie w euro, a terminy zapadalności wynoszą od 3 do 30 lat,
- zaciągane przez UE pożyczki stanowią bezpośrednie i bezwarunkowe zobowiązanie UE i mają gwarancje 28 państw członkowskich. Pożyczki zaciągnięte na sfinansowanie pożyczek udzielanych państwom trzecim objęte są Funduszem Gwarancyjnym dla działań zewnętrznych (zob. informacja dodatkowa 2.4),
- w razie niewywiązania się ze zobowiązań przez państwo członkowskie będące beneficjentem, do obsługi zadłużenia wykorzystane zostanie, w miarę możliwości, dostępne saldo na rachunku Komisji prowadzonym przez administrację finansową danego kraju. Gdyby nie było to możliwe, Komisja pobrałaby niezbędne środki od państw członkowskich. Państwa członkowskie UE są prawnie zobowiązane, zgodnie z przepisami UE dotyczącymi zasobów własnych (art. 12 rozporządzenia Rady 1150/2000), do udostępnienia środków wystarczających na wypełnienie zobowiązań UE. W związku z tym inwestorzy są narażeni tylko na ryzyko kredytowe UE, a nie na ryzyko kredytowe beneficjenta finansowanych pożyczek,
- udzielanie pożyczek zabezpieczonych innymi pożyczkami sprawia, że budżet UE nie jest narażony na jakiegokolwiek ryzyko stopy procentowej ani ryzyko walutowe.

Ponadto **Euratom** jako osoba prawna (reprezentowana przez Komisję) pożycza środki finansowe, by udzielać pożyczek zarówno państwom członkowskim, jak i państwom spoza UE na sfinansowanie projektów dotyczących instalacji energetycznych. Także Europejska Wspólnota Węgla i Stali (**EWWiS**) w likwidacji nabyła w 2002 i 2007 r., w następstwie restrukturyzacji zadłużenia pożyczkobiorcy zalegającego ze spłatami, weksle własne od EBI (o ratingu AAA). Na dzień bilansowy wartość księgowa tych weksli wynosiła 212 mln EUR.

Dalsze informacje na temat tych instrumentów znajdują się poniżej. Efektywne stopy procentowe (wyrażone jako przedział stóp procentowych) przedstawiały się następująco:

Udzielone pożyczki	31.12.2013	31.12.2012
Pomoc makrofinansowa (MFA)	0,27 %–4,54 %	0,298 %–4,54 %
Euratom	0,34 %–5,76 %	0,431 %–5,76 %
Bilans płatniczy (BOP)	2,375 %–3,625 %	2,375 %–3,625 %
Europejski mechanizm stabilizacji finansowej (EFSM)	2,375 %–3,750 %	2,375 %–3,750 %
EWWiS w likwidacji	5,2354 %–5,8103 %	5,2354 %–5,8103 %

Zaciągnięte pożyczki	31.12.2013	31.12.2012
Pomoc makrofinansowa (MFA)	0,27 %–4,54 %	0,298 %–4,54 %
Euratom	0,291 %–5,6775 %	0,351 %–5,6775 %
Bilans płatniczy (BOP)	2,375 %–3,625 %	2,375 %–3,625 %
Europejski mechanizm stabilizacji finansowej (EFSM)	2,375 %–3,750 %	2,375 %–3,750 %
EWWiS w likwidacji	6,92 %–9,78 %	6,92 %–9,78 %

7.1.2. Bilans płatniczy

Instrument wsparcia bilansu płatniczego jest opartym na założeniach politycznych instrumentem finansowym, który umożliwia udzielanie średnioterminowej pomocy finansowej państwom członkowskim UE. Umożliwia on udzielanie pożyczek państwom członkowskim, które mają trudności lub są poważnie zagrożone trudnościami z bieżącym bilansem płatniczym lub przepływem kapitału. Z tego instrumentu mogą korzystać wyłącznie państwa członkowskie, które nie przyjęły euro. Pomoc na wsparcie bilansu płatniczego dla Łotwy została przyznana przed wprowadzeniem euro z dniem 1 stycznia 2014 r. Maksymalna kwota pożyczek, jakich można udzielić w ramach tego instrumentu, wynosi 50 mld EUR. Zaciągnięte pożyczki związane z tymi pożyczkami na wsparcie bilansu płatniczego są gwarantowane przez budżet UE – w związku z czym na dzień 31 grudnia 2013 r. maksymalna ekspozycja budżetu na ewentualne ryzyko z tytułu tych pożyczek wynosiła 11 623 mln EUR (przy czym ich wartość nominalna wynosi 11,4 mld EUR, jak podano poniżej).

BOP – Wartość nominalna

(mln EUR)

	Węgry	Łotwa	Rumunia	Ogółem
Pożyczki udzielone ogółem	6 500	3 100	8 400	18 000
Wypłacone na dzień 31.12.2012 r.	5 500	2 900	5 000	13 400
Wypłacone w 2013 r.	0	0	0	0
Pożyczki wypłacone na dzień 31.12.2013 r.	5 500	2 900	5 000	13 400
Pożyczki spłacone na dzień 31.12.2013 r.	(2 000)	0	0	(2 000)
Kwota niespłacona na dzień 31.12.2013 r.	3 500	2 900	5 000	11 400
Kwoty niewykorzystane na dzień 31.12.2013 r.	0	0	0	0

Tabela z harmonogramem spłat tych pożyczek znajduje się na końcu informacji dodatkowej 7.1.3.

W okresie od listopada 2008 r. do końca 2013 r. udzielono pomocy finansowej na kwotę 18 mld EUR takim krajom, jak Węgry, Łotwa i Rumunia, z czego 13,4 mld EUR wypłacono do końca 2013 r. Należy zauważyć, że ważność programu wsparcia bilansu płatniczego dla Węgier wygasła w listopadzie 2010 r. (z niewykorzystaną kwotą 1 mld EUR), a pierwsza spłata kwoty 2 mld EUR wpłynęła zgodnie z harmonogramem w grudniu 2011 r. Ważność programu wsparcia bilansu płatniczego dla Łotwy wygasła w styczniu 2012 r. (z niewykorzystaną kwotą 200 mln EUR), a pierwsza spłata kwoty 1 mld EUR wpłynęła zgodnie z harmonogramem w kwietniu 2014 r. Pierwszy program wsparcia bilansu płatniczego dla Rumunii wygasł w maju 2012 r., a cała przyznana kwota – 5 mln EUR – została wypłacona. Ponieważ różne programy wsparcia bilansu płatniczego wygasły, poniższa tabela nie zawiera żadnych niewykorzystanych kwot.

W lutym 2011 r. Rumunia zwróciła się o uruchomienie uzupełniającego zapobiegawczego programu pomocy finansowej w ramach mechanizmu wsparcia bilansu płatniczego w celu ułatwienia przywrócenia wzrostu gospodarczego. W dniu 12 maja 2011 r. Rada podjęła decyzję o udzieleniu Rumunii zapobiegawczo pomocy UE na wsparcie bilansu płatniczego w wysokości nieprzekraczającej 1,4 mld EUR (decyzja Rady 2011/288/UE ⁽¹⁾), jednak okres ważności tej pomocy wygasł pod koniec marca 2013 r. i nie została ona wykorzystana. W odpowiedzi na drugi wniosek Rumunii o udzielenie pomocy zapobiegawczej, dnia 22 października 2013 r. Rada podjęła decyzję o udzieleniu zapobiegawczo nowej pomocy UE na wsparcie bilansu płatniczego w wysokości nieprzekraczającej 2 mld EUR (decyzja Rady 2013/531/UE ⁽²⁾), którą będzie można uruchomić do dnia 30 września 2015 r. W przypadku uruchomienia ta pomoc finansowa zostanie udzielona w formie pożyczki z maksymalnym okresem zapadalności wynoszącym osiem lat.

7.1.3. Europejski mechanizm stabilizacji finansowej

EFSM – Wartość nominalna

(mln EUR)

	Irlandia	Portugalia	Ogółem
Pożyczki udzielone ogółem	22 500	26 000	48 500
Wypłacone na dzień 31.12.2012 r.	21 700	22 100	43 800
Wypłacone w 2013 r.	0	0	0
Pożyczki wypłacone na dzień 31.12.2013 r.	21 700	22 100	43 800
Pożyczki spłacone na dzień 31.12.2013 r.	0	0	0
Pożyczki niespłacone na dzień 31.12.2013 r.	21 700	22 100	43 800
Niewykorzystane kwoty na dzień 31.12.2013 r.	800	3 900	4 700

Tabela z harmonogramem spłat tych pożyczek znajduje się na końcu niniejszej informacji dodatkowej.

W dniu 11 maja 2010 r. Rada przyjęła EFSM w celu zachowania stabilności finansowej w Europie (rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 ⁽³⁾). Mechanizm opiera się na art. 122 ust. 2 TFUE i umożliwia przyznanie pomocy finansowej państwu członkowskiemu, które ma trudności lub jest istotnie zagrożone poważnymi trudnościami z racji nadzwyczajnych okoliczności pozostających poza jego kontrolą. Pomoc może być udzielona w formie pożyczki lub linii kredytowej. Komisja zaciąga pożyczki na rynkach kapitałowych lub w instytucjach finansowych w imieniu UE i pożyczka te środki finansowe państwu członkowskiemu będącemu beneficjentem. W przypadku każdego kraju otrzymującego pożyczkę w ramach EFSM przed wypłatą transzy dokonuje się kwartalnej oceny pod kątem tego, czy warunki dotyczące prowadzenia określonej polityki związane z udzieloną pożyczką są spełnione.

Zgodnie z konkluzjami Rady Ecofin z dnia 9 maja 2010 r. pułap tego mechanizmu ograniczono do 60 mld EUR, jednakże w art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 407/2010 ustanowiono ograniczenie prawne, zgodnie z którym łączna kwota pożyczek lub linii kredytowych jest ograniczona do marginesu dostępnego w ramach pułapu zasobów własnych. Zaciągnięte pożyczki związane z pożyczkami wypłaconymi w ramach EFSM są gwarantowane przez budżet UE – zatem na dzień 31 grudnia 2013 r. maksymalna ekspozycja budżetu na ewentualne ryzyko z tytułu tych udzielonych pożyczek wynosiła 44 469 mln EUR (ich wartość nominalna wynosi 43,8 mld EUR, jak podano powyżej). Ponieważ zaciągnięte pożyczki w ramach EFSM są gwarantowane przez budżet UE, Parlament Europejski nadzoruje działania Komisji w ramach EFSM i sprawuje kontrolę w ramach procedury budżetowej i procedury udzielania absolutorium.

⁽¹⁾ Dz.U. L 132 z 19.5.2011, s. 15.

⁽²⁾ Dz.U. L 286 z 29.10.2013, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1.

W grudniu 2010 r. Rada przyjęła decyzję wykonawczą w sprawie pożyczki dla Irlandii w maksymalnej wysokości 22,5 mld EUR, a w maju 2011 r. przyjęła taką decyzję w sprawie pożyczki dla Portugalii w kwocie nie wyższej niż 26 mld EUR. W pierwotnych decyzjach wykonawczych określono stopę procentową z marginesem, tak by warunki tych pożyczek było podobne do warunków, na jakich wsparcia udziela MFW. Przyjmując swoje decyzje wykonawcze 2011/682/UE⁽¹⁾ i 2011/683/UE⁽²⁾, Rada zniósła wstecznie marżę odsetkową i przedłużyła maksymalny średni okres zapadalności z 7,5 roku do 12,5 roku oraz okres zapadalności poszczególnych transz maksymalnie do 30 lat. Przyjmując swoje decyzje wykonawcze 2013/313/UE⁽³⁾ i 2013/323/UE⁽⁴⁾, Rada wyraziła zgodę na dalsze wydłużenie maksymalnego średniego okresu zapadalności pożyczek EFSM dla Irlandii i Portugalii o 7 lat, czyli do 19,5 roku. Przedłużenie łagodzi profil spłaty zadłużenia obu krajów i zmniejsza ich potrzeby w zakresie refinansowania w okresie po wygaśnięciu programu.

EFSM nie będzie już angażować się w nowe programy finansowania ani zawierać nowych umów pożyczek, lecz pozostanie aktywny w kwestii finansowania obecnych programów dla Portugalii i Irlandii (zob. także informacja dodatkowa 7.2.2 poniżej). Dnia 25 marca 2014 r. w ramach EFSM wypłacono 2,6 mld EUR (0,8 mld dla Irlandii i 1,8 mld dla Portugalii), z datą spłaty wyznaczoną na kwiecień 2024 r.

Poniższa tabela zawiera przegląd planowanego harmonogramu spłat w wartości nominalnej dla niespłaconych kwot pożyczek w ramach EFSM i na wsparcie bilansu płatniczego na dzień podpisania niniejszego sprawozdania:

(w mld EUR)

Rok	Bilans płatniczy				Europejski mechanizm stabilizacji finansowej			Ogółem
	Węgry	Łotwa	Rumunia	Ogółem	Irlandia	Portugalia	Ogółem	
2014	2	1		3			0	3
2015		1,2	1,5	2,7	5		5	7,7
2016	1,5			1,5		4,75	4,75	6,25
2017			1,15	1,15			0	1,15
2018			1,35	1,35	3,9	0,6	4,5	5,85
2019		0,5	1	1,5			0	1,5
2021				0	3	6,75	9,75	9,75
2022				0		2,7	2,7	2,7
2024				0	0,8	1,8	2,6	2,6
2025		0,2		0,2			0	0,2
2026				0	2	2	4	4
2027				0	1	2	3	3
2028				0	2,3		2,3	2,3
2032				0	3		3	3
2038				0		1,8	1,8	1,8
2042				0	1,5	1,5	3	3
Ogółem	3,5	2,9	5	11,4	22,5	23,9	46,4	57,8

7.1.4. POMOC MAKROFINANSOWA, EURATOM i EWWiS w likwidacji

Pomoc makrofinansowa jest opartym na założeniach politycznych instrumentem finansowym, umożliwiającym udzielanie niewiązanego i nieukierunkowanego wsparcia bilansu płatniczego lub wsparcia budżetowego partnerskim państwom trzecim geograficznie bliskim terytorium UE. Pomoc ta przyjmuje formę średnio- bądź długoterminowych pożyczek lub dotacji, albo stanowi formę pośrednią pomiędzy nimi, i zasadniczo służy uzupełnieniu finansowania zapewnianego w ramach programu zmian i reform wspieranego przez MFW. Pożyczki te są objęte gwarancją z Funduszu Gwarancyjnego (zobacz informacja dodatkowa 2.4).

⁽¹⁾ Dz.U. L 269 z 14.10.2011, s. 31.

⁽²⁾ Dz.U. L 269 z 14.10.2011, s. 32.

⁽³⁾ Dz.U. L 173 z 26.6.2013, s. 40.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 175 z 27.6.2013, s. 47.

Euratom jest jednostką prawną UE reprezentowaną przez Komisję. Udziela on państwom członkowskim pożyczek na finansowanie projektów inwestycyjnych w państwach członkowskich powiązanych z produkcją przemysłową energii elektrycznej w elektrowniach jądrowych oraz z przemysłowymi urządzeniami cyklu paliwowego. Udziela on także pożyczek państwom trzecim z przeznaczeniem na podnoszenie poziomu bezpieczeństwa i wydajności elektrowni jądrowych oraz urządzeń jądrowego cyklu paliwowego – działających bądź powstających. W odniesieniu do tych pożyczek uzyskano od osób trzecich gwarancje w wysokości 387 mln EUR (w 2012 r.: 423 mln EUR).

Pożyczki EWWiS obejmują pożyczki udzielone przez EWWiS w likwidacji z pożyczonych środków (212 mln EUR) zgodnie z art. 54 i 56 Traktatu EWWiS oraz trzy nienotowane dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez EBI jako substytut zapłaty od dłużnika zalegającego ze spłatami. Wspomniane dłużne papiery wartościowe będą utrzymywane do upływu ostatecznego terminu ich wymagalności (2017 r. i 2019 r.), tak aby pokryć koszty obsługi powiązanych zaciągniętych pożyczek. Zmiany wartości bilansowej odpowiadają zmianom narosłych odsetek, z doliczeniem amortyzacji rocznej zapłaconych premii i kosztów transakcji poniesionych w momencie jej zawarcia, obliczonych zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

7.2. MIĘDZYRZĄDOWE MECHANIZMY STABILNOŚCI FINANSOWEJ NIEWCHODZĄCE W ZAKRES TRAKTATU UE

7.2.1. Europejski Instrument Stabilności Finansowej

Europejski Instrument Stabilności Finansowej („EFSF”) został utworzony przez państwa członkowskie należące do strefy euro, aby zabezpieczać stabilność finansową w Europie poprzez zapewnianie pomocy finansowej państwom członkowskim należącym do strefy euro. EFSF jest spółką handlową zarejestrowaną w Luksemburgu, będącą własnością państw członkowskich strefy euro, która nie wchodzi w zakres Traktatu UE i w związku z tym nie jest organem UE, prowadzi oddzielne rachunki i nie podlega konsolidacji w sprawozdaniu UE. EFSF nie jest objęty gwarancją budżetu UE. Nie ma zatem wpływu na sprawozdanie UE z wyjątkiem przychodów z ewentualnych sankcji opisanych poniżej. Ze względu na wejście w życie EMS (zob. niżej) po dniu 1 lipca 2013 r. nie udzielono z EFSF żadnych nowych pożyczek.

Komisja jest odpowiedzialna za negocjowanie warunków w zakresie polityki towarzyszących pomocy finansowej oraz monitorowanie przestrzegania tych warunków. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1173/2011⁽¹⁾ umożliwia nałożenie sankcji w formie grzywny na państwo członkowskie, którego walutą jest euro. Grzywny te w wysokości 0,2 % PKB państwa członkowskiego w roku poprzedzającym dany rok mogą być stosowane w przypadkach, gdy państwo członkowskie nie podjęło odpowiednich działań w celu skorygowania nadmiernego deficytu budżetowego lub gdy doszło do manipulacji danymi statystycznymi. Podobnie rozporządzenie (UE) nr 1174/2011⁽²⁾ w sprawie zakłóceń równowagi makroekonomicznej zawiera przepis umożliwiający nałożenie rocznej grzywny w wysokości 0,1 % PKB na państwo członkowskie należące do strefy euro w przypadku niepodjęcia przez nie wymaganych działań naprawczych lub w przypadku przedłożenia niewystarczającego planu działań naprawczych. Rozporządzeniem Rady (UE) nr 1177/2011⁽³⁾ zaktualizowano rozporządzenie (WE) nr 1467/97⁽⁴⁾ w sprawie przyspieszenia i wyjaśnienia stosowania procedury nadmiernego deficytu. Zaktualizowane rozporządzenie również przewiduje możliwość nałożenia grzywny na państwa członkowskie należące do strefy euro (wynoszących 0,2 % PKB plus składnik zmienny). Zgodnie z wszystkimi trzema rozporządzeniami grzywny pobierane przez Komisję przekazywane są do EFSF lub mechanizmu, który go zastąpi. Grzywny te zostaną przekazane najpierw do budżetu UE, a następnie do EFSF. Oznaczałoby to, że takie kwoty byłyby wykazywane zarówno jako dochody budżetowe, jak i wydatki budżetowe, co pozostawałoby bez wpływu na ogólny wynik budżetu. Podobnie nie miałyby to wpływu na wynik ekonomiczny wykazany w sprawozdaniu finansowym UE.

7.2.2. Europejski Mechanizm Stabilności

W dniu 17 grudnia 2010 r. Rada uzgodniła, że niezbędne jest utworzenie przez państwa członkowskie strefy euro stałego mechanizmu stabilizacyjnego: Europejskiego Mechanizmu Stabilności (EMS) w postaci organizacji międzyrządowej podlegającej międzynarodowemu prawu publicznemu, niewchodzącej w zakres Traktatu UE. Porozumienie ustanawiające EMS zostało podpisane przez 17 państw członkowskich strefy euro w dniu 2 lutego 2012 r., a weszło w życie w październiku 2012 r. EMS otrzymał zadania wypełniane dotychczas przez EFSM i EFSF i stał się w ten sposób jedynym, stałym mechanizmem reagowania na nowe wnioski o pomoc finansową dla państw członkowskich strefy euro. Dlatego też EFSF i EFSM nie będą już angażować się w nowe programy finansowania ani zawierać nowych umów o udzielenie pożyczek. Utworzenie EMS nie ma zatem wpływu na istniejące zobowiązania w ramach EFSM lub EFSF. Należy także zwrócić uwagę, że budżet UE nie będzie gwarantował pożyczek zaciągniętych w ramach EMS. Jako że mechanizm ten ma osobowość prawną i jest finansowany bezpośrednio przez państwa członkowskie strefy euro, nie jest organem UE i nie ma wpływu na sprawozdanie finansowe UE ani na jej budżet, z wyjątkiem przychodów z ewentualnych sankcji opisanych poniżej.

⁽¹⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 8.

⁽³⁾ Dz.U. L 306 z 23.11.2011, s. 33.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 6.

Jak wspomniano powyżej, grzywny pobierane na mocy rozporządzeń (UE) nr 1173/2011, (UE) nr 1174/2011 i (UE) nr 1177/2011 będą trafiały do budżetu UE, a następnie będą przekazywane do EMS, kiedy EFSF przestanie już funkcjonować. Ponadto Traktat o stabilności, koordynacji i zarządzaniu w unii gospodarczej i walutowej, podpisany przez 25 państw członkowskich (z wyjątkiem Zjednoczonego Królestwa i Republiki Czeskiej), przewiduje nałożenie kar pieniężnych na jakąkolwiek z „Umawiających się Stron”, jeżeli dane państwo członkowskie nie podjęło niezbędnych środków w celu zaradzenia naruszeniu kryterium wielkości deficytu. Nałożone kary (które nie mogą przekraczać 0,1 % PKB) będą płatne na rzecz EMS, jeżeli zostaną zastosowane wobec państw członkowskich strefy euro (nie będą zatem miały wpływu na wynik budżetu UE, tak jak w przypadku EFSF, o którym była mowa powyżej), lub do budżetu UE w przypadku państw członkowskich spoza strefy euro – zob. art. 8 ust. 2 Traktatu. W tym ostatnim przypadku kwota kary będzie stanowił dochód w budżecie UE i tak też zostanie ujęta w sprawozdaniu finansowym UE.

8. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Poniższe informacje odnoszące się do zarządzania ryzykiem finansowym UE dotyczą:

- działalności w zakresie udzielania i zaciągania pożyczek, którą Komisja Europejska prowadzi poprzez: EFSM, BOP, MFA, działania Euratomu oraz EWWiS w likwidacji,
- operacje finansowe przeprowadzone przez Komisję Europejską w celu wykonania budżetu UE, w tym pobieranie grzywien; oraz
- Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych.

8.1. RODZAJE RYZYKA

Ryzyko rynkowe polega na tym, że wartość godziwa instrumentu finansowego lub przyszłe przepływy pieniężne z nim związane będą ulegać wahaniom ze względu na zmiany cen rynkowych. Ryzyko rynkowe niesie ze sobą nie tylko potencjał strat, ale i potencjał zysków. Obejmuje ono ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej oraz inne ryzyko cenowe (UE nie jest narażona na znaczące inne ryzyko cenowe).

- (1) **Ryzyko walutowe** polega na tym, że wartość operacji UE lub jej inwestycji jest uzależniona od zmian kursów walutowych. Ryzyko to wynika ze zmiany ceny jednej waluty w stosunku do drugiej.
- (2) **Ryzyko stopy procentowej** polega na możliwości spadku wartości papierów wartościowych, w szczególności obligacji, na skutek wzrostu stóp procentowych. Ogólnie rzecz biorąc, wyższe stopy procentowe będą prowadzić do niższych cen obligacji o stałym oprocentowaniu i odwrotnie.

Ryzyko kredytowe to ryzyko straty spowodowanej niespłaceniem przez dłużnika/pożyczkobiorcę pożyczki lub innej linii kredytowej (kwoty głównej lub odsetek, bądź obu) lub niewywiązaniem się w inny sposób z obowiązków umownych. Zdarzenia związane z niewykonaniem zobowiązania obejmują opóźnienia w dokonywaniu spłat, restrukturyzację spłat pożyczkobiorcy i upadłość.

Ryzyko płynności jest ryzykiem, które wynika z trudności w sprzedaży składnika aktywów; np. może istnieć ryzyko, że danego papieru wartościowego lub składnika aktywów nie będzie można sprzedać na rynku na tyle szybko, aby uniknąć straty lub wywiązać się ze zobowiązania.

8.2. POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

UE dokonuje transakcji udzielania i zaciągania pożyczek oraz zarządza związanymi z nimi finansami zgodnie z odpowiednimi decyzjami Rady, w stosownych przypadkach, oraz z wewnętrznymi wytycznymi. Odpowiednie jednostki operacyjne korzystają z opracowanych zbiorów procedur dotyczących poszczególnych dziedzin, takich jak zaciąganie i udzielanie pożyczek czy zarządzanie finansami. Co do zasady nie prowadzi się działalności służącej zrównoważeniu wahań stopy procentowej czy wahań kursu obcej waluty (działalności zabezpieczającej), gdyż operacje udzielania pożyczek finansowane są za pomocą zaciąganych pożyczek wzajemnych, które nie powodują powstawania otwartych pozycji stopy procentowej czy otwartych pozycji walutowych. Stosowanie systemu pożyczek wzajemnych podlega regularnym kontrolom.

W przypadku EWWiS w likwidacji Komisja Europejska zarządza likwidacją zobowiązań i nie przewiduje się udzielania żadnych nowych pożyczek ani związanego z tym finansowania. Nowe pożyczki zaciągane przez EWWiS są ograniczone do refinansowania w celu obniżenia kosztu środków finansowych. Zarządzanie operacjami finansowymi odbywa się zgodnie z zasadami ostrożności w celu zmniejszenia ryzyka finansowego.

Finanse

Reguły i zasady dotyczące zarządzania operacjami finansowymi Komisji określono w rozporządzeniu (WE, Euratom) nr 1150/2000 (zmienionym rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2028/2004 ⁽¹⁾ i (WE, Euratom) nr 105/2009 ⁽²⁾) i w rozporządzeniu finansowym oraz przepisach wykonawczych do niego.

Na podstawie wspomnianych rozporządzeń obowiązują następujące główne zasady:

- państwa członkowskie wpłacają środki na poczet zasobów własnych na rachunki otwarte w tym celu w imieniu Komisji przez administrację finansową lub organ wyznaczony przez każde państwo członkowskie. Komisja może korzystać ze wspomnianych rachunków jedynie w celu pokrycia swoich potrzeb w zakresie środków pieniężnych,
- państwa członkowskie wpłacają środki na poczet zasobów własnych w swojej walucie krajowej, natomiast płatności Komisji są denominowane głównie w euro,
- nie można przekraczać stanu rachunków bankowych otwartych w imieniu Komisji. Ograniczenie to nie ma zastosowania do rachunków Komisji prowadzonych na potrzeby zasobów własnych w przypadku niewywiązania się ze zobowiązań z tytułu pożyczek zaciągniętych lub gwarantowanych na mocy rozporządzeń i decyzji Rady UE oraz, na pewnych warunkach, w przypadku gdy zapotrzebowanie na zasoby pieniężne przekracza środki na rachunkach,
- środki pieniężne na rachunkach bankowych prowadzonych w walutach innych niż euro są wykorzystywane do płatności w tych samych walutach lub okresowo przeliczane na euro.

Oprócz rachunków prowadzonych na potrzeby zasobów własnych Komisja otwiera inne rachunki w bankach centralnych i bankach komercyjnych w celu dokonywania płatności i otrzymywania wpływów innych niż z tytułu składek państw członkowskich do budżetu.

Operacje finansowe i płatnicze są w dużej mierze zautomatyzowane i opierają się na nowoczesnych systemach informatycznych. Aby zagwarantować bezpieczeństwo systemu oraz zapewnić rozdział obowiązków zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego, standardami kontroli wewnętrznej Komisji i zasadami audytu, stosuje się określone procedury.

Zarządzanie operacjami finansowymi i płatniczymi Komisji regulują zawarte na piśmie wytyczne i procedury, które mają na celu ograniczenie ryzyka operacyjnego i finansowego oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu kontroli. Wspomniane wytyczne i procedury odnoszą się do różnych obszarów działań (np. wykonywanie płatności i zarządzanie środkami pieniężnymi, prognozy przepływów pieniężnych, ciągłości działania itd.), a ich przestrzeganie jest regularnie sprawdzane. Ponadto Dyrekcja Generalna ds. Budżetu i Dyrekcja Generalna ds. Gospodarczych i Finansowych wymieniają się informacjami na temat zarządzania ryzykiem i najlepszej ekspozycji na ryzyko.

Grzywny

Tymczasowo zainkasowane grzywny: depozyty

Kwoty otrzymane przed 2010 r. pozostają na rachunkach bankowych w bankach specjalnie wybranych do zdeponowania tymczasowo zainkasowanych grzywien. Wyboru banków dokonuje się zgodnie z procedurami przetargowymi określonymi w rozporządzeniu finansowym. Umieszczenie środków w określonych bankach wynika z wewnętrznej polityki zarządzania ryzykiem, w której określone są wymogi dotyczące ratingu kredytowego oraz kwota środków, jaką można umieścić w stosunku do kapitału własnego kontrahenta. Określa się i ocenia ryzyko finansowe i operacyjne, a ponadto regularnie sprawdza się przestrzeganie wewnętrznych zasad i procedur.

Tymczasowo zainkasowane grzywny: portfel BUFI

Grzywny nałożone i tymczasowo zainkasowane od 2010 r. są inwestowane w specjalnie w tym celu utworzony fundusz BUFI. Fundusz ma przede wszystkim na celu zmniejszenie zagrożeń związanych z rynkami finansowymi i równe traktowanie wszystkich podmiotów, na które nałożono grzywnę, poprzez zapewnienie gwarantowanego zwrotu obliczonego na tej samej podstawie. Zarządzaniem aktywami w przypadku tymczasowo zainkasowanych grzywien zajmuje się Komisja, która działa zgodnie z wewnętrznymi wytycznymi w zakresie zarządzania aktywami. Odpowiednie jednostki operacyjne korzystają z opracowanych podręczników dotyczących procedur w zakresie poszczególnych dziedzin, takich jak zarządzanie finansami. Regularnie określane jest i oceniane ryzyko finansowe i operacyjne, a ponadto weryfikowane jest przestrzeganie wewnętrznych zasad i procedur.

⁽¹⁾ Dz.U. L 352 z 27.11.2004, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 36 z 5.2.2009, s. 1.

Celem działalności związanej z zarządzaniem aktywami jest zainwestowanie grzywien tymczasowo wpłaconych na rachunek Komisji, w taki sposób, aby:

- a) zapewnić łatwą dostępność środków w razie potrzeby;
- b) starając się przy tym w zwykłych okolicznościach uzyskać zwrot z inwestycji, który jest przeciętnie co najmniej równy referencyjnej stopie zwrotu z funduszu BUFI po odliczeniu poniesionych kosztów.

Inwestycje są zasadniczo ograniczone do następujących kategorii: depozyty terminowe w bankach centralnych strefy euro, agencjach obsługujących dług państwowy w strefie euro, bankach należących w całości do skarbu państwa lub bankach objętych gwarancjami państwa lub instytucjach ponadnarodowych, a także obligacje, weksle i certyfikaty depozytowe wystawiane przez państwa, z którymi to instrumentami wiąże się bezpośrednia ekspozycja na ryzyko z tytułu długu państwowego w strefie euro lub które są wystawiane przez instytucje ponadnarodowe.

W celu pokrycia ryzyka rezydualnego, na wypadek gdyby wyniki BUFI tymczasowo nie zapewniały gwarantowanego zwrotu, możliwe jest stworzenie bufora nieprzekraczającego 2 % łącznej nominalnej kwoty grzywien, finansowego z zysków z inwestycji BUFI przekraczających stopę gwarantowanego zwrotu. Bufor ten zapewnia przedsiębiorstwu gwarantowany zwrot, w przypadku gdyby Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej uchylił decyzję o nałożeniu grzywny.

Gwarancje bankowe

W posiadaniu Komisji znajdują się gwarancje o znaczącej wartości, które wystawiły instytucje finansowe i które są związane z grzywnami nakładanymi przez Komisję na przedsiębiorców naruszających unijne reguły konkurencji (zob. informacja dodatkowa 2.9.1). Przedstawienie gwarancji przez ukarane przedsiębiorstwo stanowi alternatywę dla dokonania tymczasowej zapłaty. Gwarancjami zarządza się zgodnie z wewnętrzną polityką zarządzania ryzykiem. Określa się i ocenia ryzyko finansowe i operacyjne, a ponadto regularnie sprawdza się przestrzeganie wewnętrznych zasad i procedur.

Fundusz Gwarancyjny

Zasady zarządzania aktywami Funduszu Gwarancyjnego (zob. informacja dodatkowa 2.4) określono w porozumieniu między Komisją a EBI z dnia 25 listopada 1994 r. oraz jego kolejnych zmianach z 17/23 września 1996 r., 8 maja 2002 r., 25 lutego 2008 r. i 9 listopada 2010 r. Fundusz Gwarancyjny jest obsługiwany wyłącznie w euro. Inwestycji dokonuje się jedynie w tej walucie, aby uniknąć wszelkiego ryzyka walutowego. Zarządzanie aktywami opiera się na tradycyjnych zasadach ostrożności, stosowanych w przypadku działalności finansowej. Przy zarządzaniu funduszem konieczne jest zwracanie szczególnej uwagi na ograniczanie ryzyka i dbałość o to, aby zbywanie i przenoszenie aktywów, którymi zarządza fundusz, następowało bez większych opóźnień, przy uwzględnieniu stosownych zobowiązań.

8.3. RYZYKO WALUTOWE

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

Ponieważ większość aktywów i zobowiązań finansowych jest w euro, UE nie jest narażona w tych przypadkach na ryzyko walutowe. UE udziela jednak pożyczek w dolarach amerykańskich, wykorzystując w tym celu instrument finansowy Euratomu, a pożyczki te są finansowane pożyczkami zaciągniętymi na równoważną kwotę w dolarach amerykańskich (pożyczki wzajemne). Na dzień bilansowy UE nie jest narażona na ryzyko walutowe w odniesieniu do Euratomu. EWWiS w likwidacji ma niewielką ekspozycję netto z tytułu ryzyka walutowego wynoszącą równowartość 1,33 mln EUR, a wynikającą z kredytów hipotecznych o równowartości 0,19 mln EUR i salda obrotów bieżących o równowartości 1,14 mln EUR.

Finanse

Środki na poczet zasobów własnych wpłacane przez państwa członkowskie w walutach innych niż euro są przechowywane na rachunkach przeznaczonych na potrzeby zasobów własnych, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie zasobów własnych. Są one przeliczane na euro, w przypadku gdy są potrzebne do wykonania płatności. Procedury stosowane do zarządzania tymi środkami są określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu. W ograniczonej liczbie przypadków środki te są bezpośrednio wykorzystywane do wykonania płatności w danych walutach.

Komisja posiada w bankach komercyjnych rachunki prowadzone w walutach państw UE innych niż euro, a także w USD i CHF w celu wykonywania płatności w tych walutach. Środki na tych rachunkach są uzupełniane w zależności od kwoty płatności, jakie mają zostać wykonane, w wyniku czego salda tych rachunków nie są narażone na ryzyko walutowe.

W przypadku otrzymania różnych wpływów (innych niż na poczet zasobów własnych) w walutach innych niż euro są one albo przelewane na rachunki Komisji w tej samej walucie, jeżeli są niezbędne do wykonania płatności, albo przeliczane na euro i przekazywane na rachunki prowadzone w euro. Rachunki zaliczkowe prowadzone w walutach innych niż euro są uzupełniane w zależności od szacowanej kwoty lokalnych płatności krótkoterminowych, które mają być wykonane w tych walutach. Salda na tych rachunkach nie mogą przekraczać odnośnych pułapów.

Grzywny

Tymczasowo zainkasowane grzywny (depozyty i portfel BUFI) oraz gwarancje bankowe

Ponieważ wszystkie grzywny są nakładane i wpłacane w euro, nie ma w ich przypadku ryzyka walutowego.

Fundusz Gwarancyjny

Aktywa finansowe są denominowane w euro, ryzyko walutowe zatem nie istnieje.

8.4. RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

Zaciągane i udzielane pożyczki o zmiennej stopie procentowej

Ze względu na charakter działalności UE w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek znaczna część jej aktywów i zobowiązań jest oprocentowana. Pożyczki MFA i Euratomu o zmiennym oprocentowaniu narażają UE na ryzyko stopy procentowej. Ryzyko stopy procentowej wynikające z zaciągniętych pożyczek niwelują jednak odpowiadające im pożyczki udzielane na analogicznych warunkach (pożyczki wzajemne). Na dzień bilansowy wartość udzielonych pożyczek UE (wrażonych w kwotach nominalnych) o zmiennej stopie procentowej wynosiła 583 mln EUR (w 2012 r.: 697 mln EUR), przy czym co 6 miesięcy przeprowadza się ponowną wycenę.

Zaciągane i udzielane pożyczki o stałej stopie procentowej

UE posiada także pożyczki MFA i Euratomu o stałym oprocentowaniu, które w 2013 r. opiewały na 367 mln EUR (w 2012 r.: 271 mln EUR) i których ostateczne terminy zapadalności wynoszą od roku do pięciu lat (55 mln EUR) i ponad pięć lat (312 mln EUR). Co istotniejsze, UE posiada 11 pożyczek o stałej stopie procentowej udzielonych w ramach instrumentu finansowego wsparcia bilansu płatniczego, których łączna kwota w 2013 r. wyniosła 11,4 mld EUR (w 2012 r.: 11,4 mld EUR) i których ostateczne terminy zapadalności wynoszą mniej niż rok (3 mld EUR), powyżej roku, ale poniżej pięciu lat (6,7 mld EUR) i ponad pięć lat (1,7 mld EUR). W ramach EFSM UE posiada 18 udzielonych pożyczek o stałej stopie procentowej, których łączna kwota w 2013 r. wyniosła 43,8 mld EUR (w 2012 r.: 43,8 mld EUR), a ich ostateczne terminy zapadalności wynoszą od roku do pięciu lat (14,2 mld EUR) oraz ponad pięć lat (29,6 mld EUR).

Ze względu na charakter swojej działalności EWWiS w likwidacji jest narażona na ryzyko stopy procentowej. Ryzyko stopy procentowej wynikające z zaciągniętych pożyczek zasadniczo niwelują odpowiadające im pożyczki udzielane na analogicznych warunkach. Jeżeli chodzi o operacje zarządzania aktywami, portfel EWWiS zawiera 8 % obligacji o zmiennej stopie procentowej. Na dzień bilansowy 9 % portfela obligacji stanowiły obligacje zerokuponowe.

Finanse

Komisja nie zaciąga pożyczek pieniężnych, w związku z czym nie jest narażona na ryzyko stopy procentowej. Uzyskuje jednak dochody z tytułu odsetek od sald posiadanych na różnych rachunkach bankowych. Dlatego Komisja wprowadziła środki mające zagwarantować, że dochody z tytułu odsetek od środków na jej rachunkach bankowych będą systematycznie odzwierciedlać rynkowe stopy procentowe, a także ich ewentualne wahania.

Rachunki otwarte przez administracje finansowe państw członkowskich lub w narodowych bankach centralnych na potrzeby wpływów na poczet zasobów własnych nie generują odsetek i są prowadzone nieodpłatnie. W przypadku wszelkich innych rachunków prowadzonych przez narodowe banki centralne odsetki od ulokowanych środków zależą od warunków zaproponowanych przez dany bank; obowiązują zmienne stopy procentowe korygowane w zależności od wahań rynkowych.

Salda jednodniowych depozytów składanych na rachunkach w bankach komercyjnych generują codziennie dochody z tytułu odsetek. Opiera się to na zmiennym oprocentowaniu rynkowym, do którego stosuje się marżę umowną (dodatnią lub ujemną). W przypadku większości rachunków obliczanie odsetek jest powiązane ze stopą EONIA (Euro over night index average) i jest korygowane o wahania tej stopy. W przypadku niektórych innych rachunków obliczanie odsetek jest powiązane z krańcową stopą procentową EBC dla podstawowych operacji refinansujących. W związku z tym nie ma ryzyka, że dochody z tytułu odsetek Komisji będą naliczane według stopy procentowej niższej niż rynkowa.

Grzywny

Tymczasowo zainkasowane grzywny (depozyty, portfel BUFI) oraz gwarancje bankowe

Depozyty i gwarancje bankowe nie są narażone na ryzyko stopy procentowej. Odsetki uzyskiwane z depozytów odzwierciedlają rynkowe stopy procentowe, a także ich ewentualne wahania. Portfel BUFI nie zawiera obligacji o zmiennej stopie procentowej. Parametr wrażliwości na zmiany stopy procentowej – okres ważności portfela – jest ściśle powiązany z okresem ważności wskaźnika BUFI. Niekorzystnym zmianom wyceny aktywów będą więc towarzyszyć zmiany po stronie zobowiązań BUFI. Pozostaje jedynie niewielka ekspozycja na ryzyko stopy procentowej, w przypadku gdyby taka niekorzystna zmiana w okresie zapadalności grzywny spowodowała ujemną wartość wskaźnika ogółem.

Fundusz Gwarancyjny

Emitowane w ramach Funduszu Gwarancyjnego dłużne papiery wartościowe o zmiennym oprocentowaniu są narażone na skutki wahań stóp procentowych, podczas gdy dłużne papiery wartościowe o stałym oprocentowaniu wiążą się z ryzykiem dotyczącym ich wartości godziwej. Na dzień bilansowy obligacje o stałym oprocentowaniu stanowią około 58 % portfela inwestycyjnego (w 2012 r.: 67 %).

8.5. RYZYKO KREDYTOWE

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

Ekspozycją na ryzyko kredytowe zarządza się przede wszystkim poprzez uzyskanie gwarancji od państw (w przypadku Euratomu), następnie za pomocą Funduszu Gwarancyjnego (MFA i Euratom), potem przez możliwość pobrania niezbędnych środków finansowych z rachunków Komisji prowadzonych na potrzeby zasobów własnych w państwach członkowskich i wreszcie poprzez budżet UE. W przepisach dotyczących zasobów własnych pułap płatności na poczet zasobów własnych określono na poziomie 1,23 % DNB państw członkowskich i w ciągu 2013 r. na pokrycie środków na płatności faktycznie wykorzystano 1,06 %. Oznacza to, że na dzień 31 grudnia 2013 r. na pokrycie tych gwarancji dostępny był margines w wysokości 0,17 %. Fundusz Gwarancyjny dla działań zewnętrznych ustanowiono w 1994 r. w celu zabezpieczenia ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań, dotyczącego pożyczek zaciągniętych na sfinansowanie pożyczek udzielanych państwom spoza UE. W każdym przypadku ekspozycja na ryzyko kredytowe jest zmniejszona przez możliwość pobrania środków z rachunków Komisji prowadzonych na potrzeby zasobów własnych w państwach członkowskich w wysokości przekraczającej środki na tych rachunkach, gdyby dłużnik nie był w stanie zwrócić w całości należnych kwot. W tym celu UE ma prawo zwrócić się do wszystkich państw członkowskich, aby zapewnić przestrzeganie zobowiązań prawnych UE wobec jej pożyczkodawców.

Przy przeprowadzaniu operacji finansowych należy stosować się do wytycznych dotyczących wyboru kontrahentów. Zgodnie z tymi wytycznymi jednostka operacyjna może przeprowadzać transakcje jedynie z bankami kwalifikującymi się i posiadającymi wystarczające limity ustalone dla kontrahentów.

Zarządzanie ekspozycją EWWiS na ryzyko kredytowe polega na regularnym analizowaniu zdolności pożyczkobiorców do wypełnienia zobowiązań w zakresie spłaty odsetek i kapitału. Ekspozycją na ryzyko kredytowe zarządza się również przez uzyskiwanie zabezpieczeń oraz gwarancji od państw, osób prawnych i fizycznych. Przy przeprowadzaniu operacji finansowych należy stosować się do wytycznych dotyczących wyboru kontrahentów. Jednostka operacyjna może przeprowadzać transakcje jedynie z bankami kwalifikującymi się i posiadającymi wystarczające limity ustalone dla kontrahentów.

Finanse

Większa część zasobów finansowych Komisji, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 w sprawie zasobów własnych, jest przechowywana na rachunkach otwartych przez państwa członkowskie w celu wpłacania swoich składek (na poczet zasobów własnych). Wszystkie tego rodzaju rachunki to rachunki otwarte przez administracje finansowe państw członkowskich lub rachunki prowadzone w narodowych bankach centralnych. Instytucje te niosą ze sobą najmniejsze ryzyko kredytowe (lub ryzyko kontrahenta) dla Komisji, gdyż ekspozycja pozostaje po stronie państwa członkowskiego. Jeśli chodzi o część zasobów finansowych Komisji przechowywaną w bankach komercyjnych, na potrzeby dokonywania płatności uzupełnia się środki na tych rachunkach dopiero wtedy, kiedy jest to niezbędne. Zarządzanie tym procesem odbywa się automatycznie za pośrednictwem systemu zarządzania środkami pieniężnymi. Na każdym rachunku utrzymywany jest minimalny stan środków pieniężnych, proporcjonalnie do średniej kwoty dokonywanych z niego dziennych płatności. W rezultacie kwoty utrzymywane przez noc na tych rachunkach pozostają stale na bardzo niskich poziomach (ogółem średnio od 5 mln EUR do 40 mln EUR, rozłożonych na ponad 20 rachunkach), dzięki czemu ekspozycja Komisji na ryzyko jest ograniczona. Kwoty te należy postrzegać w odniesieniu do sald środków finansowych ogółem, które wahały się w 2013 r. w przedziale od 100 mln EUR do 44 mld EUR, przy ogólnej kwocie płatności dokonanych w 2013 r. wynoszącej 148,3 mld EUR.

Dodatkowo przy wyborze banków komercyjnych zastosowanie mają szczegółowe wytyczne w celu dalszego zminimalizowania ryzyka kontrahenta, na które narażona jest Komisja.

— Wszystkie banki komercyjne są wybierane w drodze zaproszenia do składania ofert. Aby zostać dopuszczonym do udziału w procedurach przetargowych, trzeba posiadać minimalny krótkoterminowy rating kredytowy na poziomie P-1 przyznany przez agencję ratingową Moody's lub na poziomie równoważnym (S&P A-1 lub Fitch F1). W szczególnych i należycie uzasadnionych okolicznościach można dopuścić niższy poziom ratingu.

- Ratingi kredytowe banków komercyjnych, w których Komisja posiada rachunki, są poddawane przeglądowi przynajmniej co miesiąc, a w razie potrzeby częściej. W kontekście kryzysu finansowego przyjęto wzmoczone środki monitorowania i codzienne przeglądy ratingów banków komercyjnych i w 2013 r. były one utrzymywane.
- W delegaturach poza UE rachunki zaliczkowe są prowadzone w lokalnych bankach wybranych w drodze uproszczonej procedury przetargowej. Wymagany poziom ratingu uzależniony jest od uwarunkowań lokalnych i może znacząco różnić się w poszczególnych państwach. Aby zmniejszyć ekspozycję na ryzyko, salda na tych rachunkach utrzymywane są na jak najniższym poziomie (przy uwzględnieniu potrzeb operacyjnych), przechowywane na nich środki są regularnie uzupełniane, a obowiązujące pułapy są co roku poddawane przeglądowi.
- Banki komercyjne kwalifikujące się do przyjmowania niezabezpieczonych depozytów terminowych od EWWiS muszą mieć minimalny rating krótkoterminowy ustalany przez agencje ratingową Moody's na poziomie P-1 lub równoważny (S&P A-1 lub Fitch F1). W przypadku gdy bank przyjmujący depozyt zapewnia Komisji wystarczające zabezpieczenie (depozyty zabezpieczone trójstronnie), minimalny rating krótkoterminowy zostaje obniżony do poziomu P-2 według agencji ratingowej Moody's lub równoważnego (S&P A-2 lub Fitch F2).

Grzywny

Tymczasowo zainkasowane grzywny: depozyty

Banki, w których zdeponowane są środki z tytułu grzywien tymczasowo zainkasowanych przed 2010 r., wybiera się w procedurze przetargowej zgodnie z polityką zarządzania ryzykiem, w której określone są wymogi dotyczące ratingu kredytowego oraz kwota środków, jaką można zdeponować w stosunku do kapitału własnego kontrahenta.

W przypadku banków komercyjnych, które wybiera się specjalnie w celu zdeponowania w nich tymczasowo zainkasowanych grzywien (środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania), wymagany jest co do zasady minimalny długoterminowy rating na poziomie A (S&P lub równoważny) we wszystkich trzech głównych agencjach ratingowych oraz minimalny rating krótkoterminowy na poziomie A-1 (S&P lub równoważny). W przypadku gdy rating tych banków zostaje obniżony, stosuje się specjalne środki. Ponadto kwota zdeponowana w każdym banku jest ograniczona do określonej części procentowej jego środków własnych, która różni się w zależności od ratingu każdej instytucji. Przy obliczaniu takiego pułapu uwzględnia się także kwotę nierozliczonych gwarancji udzielonych Komisji przez tę instytucję. Zgodność złożonych depozytów z obowiązującymi wymogami wynikającymi z prowadzonej polityki podlega regularnej kontroli.

Tymczasowo zainkasowane grzywny: portfel BUFI

W przypadku inwestowania tymczasowo zainkasowanych grzywien Komisja ponosi ryzyko kredytowe, czyli ryzyko, że kontrahent nie będzie mógł spłacić zobowiązań w pełnej wysokości w należnym terminie. Największa koncentracja ekspozycji przypada na Francję i Niemcy, ponieważ poziom inwestycji w tych krajach wynosi odpowiednio 61 % i 30 % całkowitej wartości portfela.

Gwarancje bankowe

W posiadaniu Komisji znajdują się także gwarancje o znacznej wartości wystawione przez instytucje finansowe i związane z grzywnami nakładanymi przez Komisję na przedsiębiorców naruszających unijne reguły konkurencji (zob. informacja dodatkowa 2.9.1). Przedstawienie gwarancji przez ukarane przedsiębiorstwo stanowi alternatywę dla dokonania tymczasowej zapłaty. W 2012 r. poddano przeglądowi politykę zarządzania ryzykiem stosowaną w odniesieniu do przyjmowania takich gwarancji i zdefiniowano – uwzględniając bieżące warunki finansowe panujące w UE – nowy zestaw wymogów dotyczących ratingu kredytowego oraz ograniczonej części procentowej, jaka może przypadać na kontrahenta (proporcjonalnej do środków własnych każdego kontrahenta). Zapewnia to Komisji w dalszym ciągu wysoką jakość kredytową. Zgodność nierozliczonych gwarancji z obowiązującymi wymogami wynikającymi z prowadzonej polityki podlega regularnej kontroli.

Fundusz Gwarancyjny

Zgodnie z porozumieniem między UE a EBI w sprawie zarządzania Funduszem Gwarancyjnym wszystkie inwestycje międzybankowe powinny mieć co najmniej rating P-1 przyznany przez agencję ratingową Moody's lub równoważny. Na dzień 31 grudnia 2013 r. u takich kontrahentów założone były lokaty terminowe na kwotę 151 mln EUR (w 2012 r.: 242 mln EUR).

8.6. RYZYKO UTRATY PŁYNNOŚCI

Działalność w zakresie zaciągania i udzielania pożyczek

Ryzyko utraty płynności wynikające z zaciągniętych pożyczek zasadniczo niwelują odpowiadające im pożyczki udzielane na analogicznych warunkach (pożyczki wzajemne). W przypadku MFA i Euratomu Fundusz Gwarancyjny służy jako rezerwa płynności (lub zabezpieczenie) na wypadek braku płatności lub zwłoki w płatności ze strony pożyczkobiorców. W przypadku bilansu płatniczego rozporządzenie Rady (WE) nr 431/2009⁽¹⁾ przewiduje procedurę, która zapewnia wystarczająco dużo czasu na uruchomienie środków poprzez rachunki Komisji prowadzone na potrzeby zasobów własnych w państwach członkowskich. W przypadku EFSM rozporządzenie (UE) nr 407/2010 przewiduje podobną procedurę.

Komisja zarządza wymogami w zakresie płynności aktywów i pasywów EWWiS w likwidacji w oparciu o prognozy wypłat opracowane w porozumieniu z odpowiednimi służbami Komisji.

Finanse

Zasady budżetu UE gwarantują, że ogólne zasoby środków pieniężnych na dany rok są zawsze wystarczające do wykonania wszystkich płatności. Kwota składek państw członkowskich ogółem równa się bowiem kwocie środków na płatności na dany rok budżetowy. Składki państw członkowskich wpływają jednak w ciągu całego roku w postaci dwunastu miesięcznych rat, a tymczasem płatności charakteryzuje pewna sezonowość. Ponadto zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 1150/2000 (rozporządzenie w sprawie zasobów własnych) składki państw członkowskich związane z budżetami (korygującymi) zatwierdzonymi po 16. dniu danego miesiąca (N) stają się dostępne dopiero w miesiącu N+2, natomiast związane z nimi środki na płatności dostępne są natychmiast. Obowiązujące procedury dotyczące regularnych prognoz w zakresie środków pieniężnych mają zagwarantować, że zasoby finansowe będą zawsze wystarczające na zrealizowanie płatności, jakie mają zostać wykonane w danym miesiącu, a w razie potrzeby można wezwać państwa członkowskie do przekazania środków na poczet zasobów własnych lub środków dodatkowych z wyprzedzeniem do wysokości określonego pułapu i pod pewnymi warunkami. Sezonowy charakter wydatków i ogólne ograniczenia budżetowe w ostatnich latach sprawiły, że konieczne stało się uważniejsze monitorowanie tempa dokonywania płatności w ciągu roku. Oprócz tego, w kontekście bieżących operacji finansowych Komisji, automatyczne narzędzia zarządzania środkami pieniężnymi gwarantują odpowiednią płynność na wszystkich rachunkach bankowych Komisji na co dzień.

Fundusz Gwarancyjny

Zarządzanie funduszem opiera się na zasadzie, że aktywa mają mieć wystarczający stopień płynności i mobilizacyjności w stosunku do odpowiednich zobowiązań. Fundusz musi utrzymywać w portfelu minimalnie 100 mln EUR o zapadalności poniżej 12 miesięcy, które mają być zainwestowane w instrumenty rynku pieniężnego. Na dzień 31 grudnia 2013 r. wartość tych inwestycji wraz ze środkami pieniężnymi wyniosła 152 mln EUR. Ponadto co najmniej 20 % wartości nominalnej funduszu powinno obejmować instrumenty rynku pieniężnego, obligacje o stałym oprocentowaniu, w przypadku których rezydualny termin zapadalności nie przekracza roku, oraz obligacje o zmiennym oprocentowaniu. Na dzień 31 grudnia 2013 r. część ta wynosiła 59 %.

9. UJAWNIECIE INFORMACJI NA TEMAT PODMIOTÓW POWIĄZANYCH

9.1. PODMIOTY POWIĄZANE

Do podmiotów powiązanych UE zalicza się jednostki UE objęte konsolidacją i przedstawiciele kadry kierowniczej najwyższego szczebla tych jednostek. Transakcje między tymi jednostkami stanowią część normalnych operacji UE i jako takie – zgodnie z regułami rachunkowości UE – nie są objęte szczególnymi obowiązkami informacyjnymi.

9.2. ŚWIADCZENIA PRZYSŁUGUJĄCE KADRZE KIEROWNICZEJ NAJWYŻSZEGO SZCZEBLA

Do celów prezentacji informacji na temat transakcji podmiotów powiązanych dotyczących kadry kierowniczej najwyższego szczebla UE, osoby te pogrupowano w pięć kategorii:

Kategoria 1: przewodniczący Rady Europejskiej, przewodniczący Komisji i prezes Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;

Kategoria 2: wiceprzewodniczący Komisji i wysoki przedstawiciel Unii Europejskiej ds. wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa oraz pozostali wiceprzewodniczący Komisji;

Kategoria 3: sekretarz generalny Rady, członkowie Komisji, sędziowie i rzecznicy generalni Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, prezes i członkowie Sądu, prezes i członkowie Sądu do spraw Służby Publicznej Unii Europejskiej, europejski rzecznik praw obywatelskich i europejski inspektor ochrony danych;

⁽¹⁾ Dz.U. L 128 z 27.5.2009, s. 1.

Kategoria 4: prezes i członkowie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego;

Kategoria 5: urzędnicy instytucji i agencji o najwyższym zaszerogowaniu.

Informacje o przysługujących im uprawnieniach przedstawiono poniżej – pozostałe informacje dostępne są także w opublikowanym na portalu Europa regulaminie pracowniczym, który stanowi oficjalny dokument opisujący prawa i obowiązki wszystkich urzędników UE. Przedstawiciele kadry kierowniczej najwyższego szczebla nie otrzymali od UE żadnych pożyczek o preferencyjnym oprocentowaniu.

ŚWIADCZENIA FINANSOWE PRZYSŁUGUJĄCE KADRZE KIEROWNICZEJ NAJWYŻSZEGO SZCZEBŁA

(EUR)

Świadczenie (na pracownika)	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3	Kategoria 4	Kategoria 5
Wynagrodzenie podstawowe (miesięczne)	25 352	22 964 -	18 371 -	19 840 -	11 681 -
		23 882	20 667	21 126	18 371
Dodatek mieszkaniowy/zagraniczny	15 %	15 %	15 %	15 %	0-4 %-16 %
Dodatki rodzinne:					
na gospodarstwo domowe (% wynagrodzenia)	2 % + 170,52	2 % + 170,52	2 % + 170,52	2 % + 170,52	2 % + 170,52
na dziecko pozostające na utrzymaniu	372,61	372,61	372,61	372,61	372,61
przedszkolny	91,02	91,02	91,02	91,02	91,02
edukacyjny lub	252,81	252,81	252,81	252,81	252,81
edukacyjny– gdy dziecko uczy się w szkole innej niż zapewniana przez zakład pracy rodzica	505,39	505,39	505,39	505,39	505,39
Dodatek dla sędziów-przewodniczących	nd.	nd.	554,17 – 607,71	nd.	nd.
Dodatek reprezentacyjny	1 418,07	911,38	554,17 – 607,71	nd.	nd.
Roczne koszty podróży	nd.	nd.	nd.	nd.	nd.
Przelewy do państw członkowskich:					
dodatek edukacyjny ⁽¹⁾	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
% wynagrodzenia ⁽¹⁾	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
% wynagrodzenia bez zastosowania współczynnika korygującego	do 25 %	do 25 %	do 25 %	do 25 %	do 25 %
Wydatki reprezentacyjne	zwracane	zwracane	zwracane	nd.	nd.
Objęcie stanowiska:					
Koszty zagospodarowania	50 703,52	45 927,10 - 47 764,18	36 741,68 - 41 334,40	39 681,02 - 42 252,94	zwracane
Koszty podróży rodziny	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Koszty przeprowadzki	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Opuszczenie stanowiska:					
Koszty ponownego zagospodarowania	25 352	22 964 - 23 882	18 371 - 20 667	19 840 - 21 126	zwracane
Koszty podróży rodziny	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Koszty przeprowadzki	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane	zwracane
Przeniesienie (% wynagrodzenia) ⁽²⁾	40 %-65 %	40 %-65 %	40 %-65 %	40 %-65 %	nd.

(EUR)

Świadczenie (na pracownika)	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3	Kategoria 4	Kategoria 5
Ubezpieczenie zdrowotne	pokryte	pokryte	pokryte	pokryte	opcjonalnie
Świadczenia emerytalno-rentowe (% wynagrodzenia, przed opodatkowaniem)	do 70 %	do 70 %	do 70 %	do 70 %	do 70 %
Odliczenia:					
Podatek od wynagrodzenia	8 %–45 %	8 %–45 %	8 %–45 %	8 %–45 %	8 %–45 %
Ubezpieczenie zdrowotne (% wynagrodzenia)	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %	1,7 %
Specjalny podatek od wynagrodzenia	7 %	7 %	7 %	7 %	7 %
Odliczenie emerytalne	nd.	nd.	nd.	nd.	11,3 %
Liczba osób na koniec roku	3	9	93	28	111

⁽¹⁾ Przy zastosowaniu współczynnika korygującego („cc”).

⁽²⁾ Wypłacane przez pierwsze trzy lata po opuszczeniu stanowiska.

10. ZDARZENIA NASTĘPUJĄCE PO DNIU BILANSOWYM

Na dzień przekazania niniejszego sprawozdania finansowego księgowy Komisji nie wiedział ani nie został powiadomiony o żadnych istotnych zdarzeniach, które wymagałyby zamieszczenia odrębnych informacji w niniejszej sekcji. Roczne sprawozdanie finansowe i powiązane informacje dodatkowe opracowano, wykorzystując najnowsze dostępne informacje, co znalazło swoje odzwierciedlenie w przedstawionych informacjach.

11. ZAKRES KONSOLIDACJI

11.1. JEDNOSTKI OBJĘTE KONSOLIDACJĄ

A. JEDNOSTKI KONTROLOWANE (52)

1. Instytucje i organy konsultacyjne (11)

Parlament Europejski

Rada Europejska

Komisja Europejska

Komitet Regionów

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

Europejska Służba Działań Zewnętrznych

Europejski Inspektor Ochrony Danych

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

Europejski Trybunał Obrachunkowy

Rada Unii Europejskiej

2. Agencje UE (39)

2.1. Agencje wykonawcze (6)

Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego

Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Konsumentów

Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych

Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacyjności

Agencja Wykonawcza ds. Transeuropejskiej Sieci Transportowej

Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych

2.2. **Agencje zdecentralizowane (33)**

Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego

Europejska Agencja Leków

Organ Nadzoru Europejskiego GNSS

Europejska Agencja Chemikaliów

Fusion for Energy (Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej)

Eurojust

Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn

Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy

Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób

Europejska Agencja Środowiska

Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego

Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki

Europejski Urząd Nadzoru Bankowego

Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu

Urząd Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej

Europejska Agencja Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej

eu-LISA (Europejska Agencja ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości) ⁽¹⁾

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności

Europejska Agencja Kolejowa

Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin

Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa

Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii

Europejskie Kolegium Policyjne (CEPOL)

Europejski Urząd Policji (EUROPOL)

Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego

Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji

Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej

Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych

Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej

Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych

Europejska Fundacja Kształcenia

⁽¹⁾ Objęte konsolidacją po raz pierwszy w 2013 r.

Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy

Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego (znaki towarowe i wzory)

3. Inne jednostki kontrolowane (2)

Europejska Wspólnota Węgla i Stali (w likwidacji)

Europejski Instytut Innowacji i Technologii

B. WSPÓLNE PRZEDSIĘBIORSTWA (5)

Międzynarodowa Organizacja Energii Termojądrowej (ITER)

Wspólne przedsięwzięcie SESAR

Wspólne przedsiębiorstwo FCH

Wspólne przedsiębiorstwo Galileo w likwidacji

Wspólne przedsiębiorstwo IMI

C. JEDNOSTKI STOWARZYSZONE (4)

Europejski Fundusz Inwestycyjny

Wspólne przedsiębiorstwo „Czyste niebo”

Wspólne przedsiębiorstwo ARTEMIS

Wspólne przedsiębiorstwo ENIAC

11.2. JEDNOSTKI NIEOBJĘTE KONSOLIDACJĄ

Chociaż UE zarządza aktywami poniższych jednostek, nie spełniają one kryteriów pozwalających na ich konsolidację i tym samym nie są objęte sprawozdaniem UE.

11.2.1. Europejski Fundusz Rozwoju

Europejski Fundusz Rozwoju (EFR) jest głównym instrumentem umożliwiającym udzielanie pomocy unijnej na finansowanie współpracy na rzecz rozwoju dla państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) oraz krajów i terytoriów zamorskich (KTZ). Traktat rzymski z 1957 r. przewidywał utworzenie EFR w celu świadczenia pomocy technicznej i finansowej, ograniczonej początkowo do krajów afrykańskich, z którymi niektóre państwa członkowskie miały więzi historyczne.

EFR nie jest finansowany z budżetu UE, lecz bezpośrednio z wkładów państw członkowskich, których wysokość jest ustalana w drodze wewnętrznego porozumienia zasiadających w Radzie przedstawicieli państw członkowskich. Środkami EFR zarządzają Komisja i EBI. Każda edycja funduszu jest ustanawiana zazwyczaj na okres około pięciu lat. Od czasu zawarcia pierwszej konwencji o partnerstwie w 1964 r., kolejne edycje programowania EFR odpowiadały w zasadzie cyklowi zawieranych umów/konwencji o partnerstwie.

Działalność EFR reguluje dotyczące go rozporządzenie finansowe (Dz.U. L 78 z 19.3.2008), które przewiduje sporządzenie sprawozdania finansowego EFR odrębnego od sprawozdania UE. Sprawozdanie roczne i zarządzanie zasobami EFR podlegają zewnętrznej kontroli Europejskiego Trybunału Obrachunkowego i Parlamentu Europejskiego. W celach informacyjnych przedstawiono poniżej bilans i sprawozdanie z finansowych wyników działalności 8., 9. i 10 EFR:

BILANS – 8., 9. i 10. EFR

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Aktywa trwałe	424	438
Aktywa obrotowe	2 129	2 094
Aktywa ogółem	2 553	2 532

(mln EUR)

	31.12.2013	31.12.2012
Zobowiązania długoterminowe	(25)	(40)
Zobowiązania krótkoterminowe	(1 214)	(1 057)
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	(1 239)	(1 097)
AKTYWA NETTO	1 313	1 435
FUNDUSZE I KAPITAŁY REZERWOWE		
Kapitał funduszu, do którego opłacenia wezwano	32 529	29 579
Inne kapitały rezerwowe	2 252	2 252
Wynik ekonomiczny przeniesiony z ubiegłych lat	(30 396)	(27 374)
Wynik ekonomiczny za rok	(3 072)	(3 023)
AKTYWA NETTO	1 313	1 435

SPRAWOZDANIE Z FINANSOWYCH WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI – 8., 9. i 10. EFR

(mln EUR)

	2013	2012
Przychody operacyjne	123	124
Koszty operacyjne	(3 027)	(3 017)
Koszty administracyjne	(167)	(107)
DEFICYT Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	(3 072)	(3 001)
Działalność finansowa	0	(22)
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK	(3 072)	(3 023)

11.2.2. Program ubezpieczeń zdrowotnych

Program ubezpieczeń zdrowotnych zapewnia ubezpieczenie kosztów leczenia pracownikom różnych organów UE. Środki programu są jego własnością i nie są kontrolowane przez UE, choć należącymi do niego aktywami finansowymi zarządza Komisja. Program jest finansowany ze składek jego członków (pracowników) i pracodawców (instytucji/agencji/organów). Wszelkie nadwyżki są zatrzymywane w programie.

Program składa się z czterech odrębnych jednostek – głównego programu, obejmującego pracowników instytucji i agencji UE oraz trzech mniejszych programów, obejmujących pracowników Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego, szkół europejskich i personelu pracującego poza terytorium EU, jak np. pracownicy delegatur UE. Na dzień 31 grudnia 2013 r. aktywa programu ogółem wynosiły 291 mln EUR (w 2012 r. 296 mln EUR).

11.2.3. Fundusz gwarancyjny dla uczestników

Niektóre kwoty zaliczek wypłacone w ramach siódmego programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego (7PR) są w istocie pokrywane z funduszu gwarancyjnego dla uczestników (PGF) – kwota wypłaconego zaliczkowania w 2013 r. wynosiła ogółem 4,5 mld EUR (w 2012 r.: 4 mld EUR). Fundusz ten jest odrębną jednostką niezależną od Komisji i nie podlega konsolidacji w niniejszym sprawozdaniu.

Jest to instrument wzajemnych gwarancji, ustanowiony w celu zabezpieczenia ryzyka finansowego ponoszonego przez UE i uczestników w trakcie realizacji działań pośrednich w ramach 7.PR, przy czym jego kapitał oraz odsetki stanowią zabezpieczenie wykonania. Wszyscy uczestnicy działań pośrednich mających postać dotacji wnoszą – na okres trwania działania – na poczet kapitału PGF wkład stanowiący 5 % łącznego wkładu UE. Uczestnicy są właścicielami PGF, a UE (reprezentowana przez Komisję) działa jako ich przedstawiciel wykonawczy. Po zakończeniu danego działania pośredniego uczestnicy odzyskują w całości swój wkład wniesiony na poczet kapitału, chyba że PGF poniesie straty spowodowane niewypełnieniem przez beneficjentów swoich zobowiązań; w takim przypadku uczestnicy odzyskują co najmniej 80 % swojego wkładu. Fundusz gwarancyjny dla uczestników zabezpiecza interesy finansowe zarówno UE, jak i uczestników.

Aktywa PGF na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiły ogółem 1 658 mln EUR (w 2012 r.: 1 452 mln EUR). Środki programu są jego własnością i nie są kontrolowane przez UE, a należącymi do niego aktywami finansowymi zarządza EBI.

ZAGREGOWANE SPRAWOZDANIA Z WYKONANIA BUDŻETU ORAZ INFORMACJE DODATKOWE ⁽¹⁾

SPIS TREŚCI

	Strona
STRUKTURA I ZASADY BUDŻETU	91
1. WYNIK WYKONANIA BUDŻETU UE	93
1.1. WYNIK BUDŻETU UE	93
1.2. UZGODNIENIE WYNIKU EKONOMICZNEGO Z WYNIKIEM BUDŻETU	93
1.3. ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE KWOT UJĘTYCH W BUDŻECIE Z KWOTAMI RZECZYWISTYMI	94
2. WYKONANIE DOCHODÓW BUDŻETOWYCH UE	100
2.1. ZESTAWIENIE WYKONANIA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH	100
3. WYKONANIE DOCHODÓW BUDŻETOWYCH UE	104
3.1. STRUKTURA I ZMIANY STANU ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH	104
3.2. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH	105
3.3. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH	106
3.4. ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH ..	107
3.5. STRUKTURA ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG ROKU POWSTANIA ZOBOWIĄZANIA I DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH	107
3.6. STRUKTURA I ZMIANY STANU ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI	108
3.7. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI	110
3.8. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI	112
3.9. ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI	114
3.10. STRUKTURA ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG ROKU POWSTANIA ZOBOWIĄZANIA I OBSZARÓW POLITYKI	116
4. INSTYTUCJE I AGENCJE	120
4.1. ZESTAWIENIE WYKONANIA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE INSTYTUCJE	120
4.2. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE INSTYTUCJE	121
4.3. DOCHODY AGENCJI: PROGNOZY BUDŻETOWE, NALEŻNOŚCI I OTRZYMANE KWOTY	123
4.4. ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKI NA PŁATNOŚCI Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE AGENCJE	124
4.5. WYNIK BUDŻETU Z UWZGLĘDNIENIEM AGENCJI	127

⁽¹⁾ Należy zauważyć, że w związku z zaokrągleniem danych liczbowych do mln EUR może się wydawać, że niektóre dane finansowe w poniższych tabelach nie sumują się.

STRUKTURA I ZASADY BUDŻETU

Konta budżetowe prowadzi się zgodnie z rozporządzeniem finansowym i przepisami wykonawczymi do niego. Budżet ogólny, który jest głównym instrumentem unijnej polityki finansowej, jest narzędziem stanowienia i zatwierdzania corocznych dochodów i wydatków Unii.

Każdego roku Komisja szacuje dochody i wydatki wszystkich instytucji na nadchodzący rok oraz sporządza projekt budżetu, który przedkłada władzy budżetowej. Na podstawie projektu budżetu Rada przygotowuje swoje stanowisko, które następnie stanowi przedmiot negocjacji między obydwoma organami władzy budżetowej. Przewodniczący Parlamentu ogłasza, że wspólny projekt został ostatecznie uchwalony, co oznacza, że budżet podlega wykonaniu. Za wykonanie budżetu odpowiedzialna jest głównie Komisja.

Struktura budżetu obejmuje w przypadku Komisji środki administracyjne i środki operacyjne. Pozostałe instytucje dysponują jedynie środkami administracyjnymi. Ponadto w budżecie występują dwa rodzaje środków: środki niezróżnicowane i zróżnicowane. Środki niezróżnicowane są wykorzystywane na finansowanie operacji rocznych (zgodnych z zasadą jednoroczności). Środki zróżnicowane zostały wprowadzone w celu pogodzenia zasady jednoroczności z koniecznością zarządzania działaniami wieloletnimi. Mają one finansować przede wszystkim działania wieloletnie. Środki zróżnicowane dzielą się na środki na zobowiązania i środki na płatności:

- **środki na zobowiązania:** pokrywają łączny koszt zobowiązań prawnych zaciągniętych na bieżący rok budżetowy w odniesieniu do działań realizowanych przez kilka lat. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można jednak rozłożyć na kilka lat na roczne raty, o ile przewidziano to w akcie podstawowym,
- **środki na płatności:** pokrywają wydatki wynikające ze zobowiązań zaciągniętych w bieżącym roku budżetowym lub w ubiegłych latach budżetowych.

Pochodzenie środków

Głównym źródłem środków jest budżet Unii na bieżący rok. W przepisach rozporządzenia finansowego przewidziano jednak również inne rodzaje środków. Są to środki z wcześniejszych lat budżetowych lub środki ze źródeł zewnętrznych:

- **Początkowe środki budżetowe** przyjęte na bieżący rok mogą być uzupełniane przesunięciami między poszczególnymi pozycjami i poprzez budżety korygujące.
- **Środki przeniesione** z poprzedniego roku budżetowego lub ponownie udostępnione także uzupełniają budżet na bieżący rok. Są to:
  - (i) niezróżnicowane środki na płatności, które można przenieść automatycznie jedynie na następny rok budżetowy;
  - (ii) środki przeniesione decyzją instytucji w jednym z dwóch przypadków: jeżeli zakończono wstępne etapy lub gdy podstawa prawna została późno przyjęta; oraz
  - (iii) środki udostępnione ponownie w wyniku umorzenia: wiąże się to z ponownym udostępnieniem środków na zobowiązania związanych z funduszami strukturalnymi, które zostały umorzone. Kwoty mogą zostać ponownie udostępnione w drodze wyjątku w przypadku błędu Komisji lub gdy są one niezbędne do zakończenia programu.
- **Dochody przeznaczone na określony cel** obejmują:
  - (i) zwroty, w przypadku gdy kwoty te są dochodami przeznaczonymi na określony cel w pozycji w budżecie, z której poniesiono początkowe wydatki, i mogą być przenoszone bez ograniczeń;
  - (ii) środki EFTA: w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym (EOG) przewidziano wkład finansowy państw członkowskich EOG w niektóre działania uwzględnione w budżecie UE. Odpowiednie linie budżetowe oraz przewidywane kwoty są publikowane w załączniku III do budżetu UE. Kwoty w tych liniach budżetowych powiększa się o wkład EFTA. Środki niewykorzystane na koniec roku są anulowane i zwracane państwu EOG;
  - (iii) dochody od osób trzecich/innych państw, które zawarły z UE umowy przewidujące wkład finansowy w działania UE. Uzyskane kwoty uznaje się za dochody od osób trzecich, które przypisuje się do odpowiednich pozycji w budżecie (często w obszarze badań naukowych) i które mogą być przenoszone bez ograniczeń;

- (iv) dochody z prac na rzecz osób trzecich: w ramach działań naukowo-badawczych ośrodki badawcze UE mogą wykonywać prace na rzecz podmiotów zewnętrznych. Podobnie jak dochody od osób trzecich, dochody z prac na rzecz osób trzecich przypisywane są do poszczególnych pozycji w budżecie i mogą być przenoszone bez ograniczeń; oraz
- (v) środki udostępnione ponownie w wyniku zwrotu zaliczek: są to środki UE, które zostały zwrócone przez beneficjentów i mogą być przenoszone bez ograniczeń.

Struktura dostępnych środków

- Budżet początkowy = środki uchwalone w roku N-1.
- Ostateczne środki budżetowe = początkowo przyjęte środki budżetowe + środki z budżetu korygującego + przesunięcia + środki dodatkowe.
- Środki dodatkowe = dochody przeznaczone na określony cel (zob. wyżej) + środki przeniesione z poprzedniego roku budżetowego lub ponownie udostępnione po umorzeniu.

Obliczenie wyniku budżetu

Kwoty zasobów własnych ujęte w sprawozdaniu to kwoty zaksięgowane w ciągu roku na rachunkach otwartych w imieniu Komisji przez rządy państw członkowskich. Dochody obejmują także, w przypadku nadwyżki, wynik budżetu za poprzedni rok budżetowy. Pozostałe dochody ujęte w sprawozdaniu stanowią kwotę faktycznie uzyskaną w ciągu roku.

Do celów obliczenia wyniku budżetu za dany rok przyjęto, że wydatki obejmują płatności zrealizowane ze środków na dany rok oraz wszelkie środki na dany rok przeniesione na rok następny. Płatności zrealizowane ze środków na dany rok oznaczają płatności zrealizowane przez księgowego do dnia 31 grudnia danego roku budżetowego. W przypadku EFRG płatności obejmują płatności zrealizowane przez państwa członkowskie między dniem 16 października roku N-1 a dniem 15 października N, pod warunkiem że księgowy został poinformowany o zobowiązaniu i autoryzacji do dnia 31 stycznia roku N+1. Wydatki dotyczące EFRG mogą podlegać decyzji w sprawie zgodności wydanej w wyniku kontroli przeprowadzonych w państwach członkowskich.

Wynik budżetu obejmuje dwa elementy: wynik UE oraz wynik udziału państw EFTA należących do EOG. Zgodnie z art. 15 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 w sprawie zasobów własnych wynik ten stanowi różnicę między:

- wszystkimi dochodami otrzymanymi za dany rok budżetowy, oraz
- kwotą płatności dokonanych ze środków na ten rok budżetowy, zwiększoną o kwotę środków na ten rok budżetowy przeniesionych na następny rok,
- różnicę tę powiększa się lub pomniejsza o:
  - saldo netto anulowanych środków na płatności przeniesionych z ubiegłych lat oraz wszelkich płatności, które ze względu na zmiany kursu euro przekraczają środki nieodróżnicowane przeniesione z poprzedniego roku budżetowego, oraz
  - saldo wynikające z dodatnich i ujemnych różnic kursowych w ciągu roku budżetowego.

Środki przeniesione z poprzedniego roku budżetowego, które wynikają z wkładów osób trzecich i prac na rzecz osób trzecich oraz które z zasady nigdy nie wygasają, ujmują się jako środki dodatkowe na rok budżetowy. Wyjaśnia to różnicę między kwotami przeniesionymi z poprzedniego roku budżetowego ujętymi w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2013 r. a kwotami przeniesionymi na następny rok ujętymi w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2012 r. Środki na płatności do ponownego wykorzystania oraz środki ponownie udostępnione w wyniku zwrotu zaliczek nie są uwzględniane przy obliczaniu wyniku budżetowego.

Przeniesione środki na płatności obejmują: przeniesienia automatyczne i przeniesienia decyzją. Anulowane niewykorzystane środki na płatności przeniesione z poprzedniego roku obejmują anulowane środki przeniesione automatycznie lub decyzją. Dotyczy to również zmniejszenia w stosunku do 2012 r. środków z tytułu dochodów przeznaczonych na określony cel przeniesionych na następny rok.

1. WYNIK WYKONANIA BUDŻETU UE

1.1. WYNIK BUDŻETU UE

(mln EUR)

	2013	2012
Dochody za rok budżetowy	149 504	139 541
Płatności ze środków na bieżący rok	(147 567)	(137 738)
Środki na płatności przeniesione na rok N+1	(1 329)	(936)
Anulowanie niewykorzystanych środków na płatności przeniesionych z roku N-1	437	92
Różnice kursowe w roku budżetowym	(42)	60
Wynik budżetu ⁽¹⁾	1 002	1 019

⁽¹⁾ Z czego wynik EFTA wynosi (4) mln EUR w 2013 r. i (4) mln EUR w 2012 r.

Nadwyżka budżetowa UE zwracana jest państwom członkowskim w następnym roku budżetowym poprzez odpowiednie pomniejszenie ich kwot należnych za ten rok.

1.2. UZGODNIENIE WYNIKU EKONOMICZNEGO Z WYNIKIEM BUDŻETU

(mln EUR)

	2013	2012
WYNIK EKONOMICZNY ZA ROK	(4 365)	(5 329)
Dochody		
Należności ustalone w bieżącym roku, ale jeszcze niepobrałe	(2 071)	(2 000)
Należności ustalone w poprzednich latach i pobrane w bieżącym roku	3 357	4 582
Naliczone dochody (netto)	(134)	(38)
Koszty		
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów (netto)	3 216	(1 544)
Wydatki poprzedniego roku poniesione w bieżącym roku	(1 123)	(2 695)
Efekt netto zaliczkowania	(902)	820
Środki na płatności przeniesione na następny rok	(1 528)	(4 666)
Płatności dokonane z przeniesionych środków i anulowane niewykorzystane środki na płatności	1 538	4 768
Zmiany stanu rezerw	4 136	7 805
Inne	(1 028)	(670)
Wynik ekonomiczny agencji i EWWiS	(93)	(15)
WYNIK BUDŻETU ZA ROK	1 002	1 019

Wynik ekonomiczny za dany rok oblicza się w oparciu o zasadę rachunkowości memoriałowej. Wynik budżetu opiera się natomiast na zmodyfikowanej metodzie kasowej, zgodnie z rozporządzeniem finansowym. Ponieważ oba wspomniane wyniki bazują na tych samych operacjach leżących u podstaw rozliczeń, ich uzgodnienie stanowi przydatny rodzaj kontroli.

W 2013 r. wydatki zaliczkowe dotyczące instrumentów inżynierii finansowej i programów pomocy (zob. 2.6.2 i 2.10.2) zostały po raz pierwszy włączone do kategorii „Efekt netto zaliczkowania”. Tego samego przeklasyfikowania dokonano w przypadku danych porównawczych przedstawionych powyżej.

Pozycje uzgadniane – Dochody

Faktyczne dochody budżetowe za dany rok budżetowy odpowiadają dochodom pobranym z tytułu należności ustalonych w ciągu tego roku oraz kwotom pobranym z tytułu należności ustalonych w ubiegłych latach. Dlatego **należności ustalone w bieżącym roku, ale jeszcze niepobrane**, odlicza się od wyniku ekonomicznego na użytek uzgodnienia, jako że nie są one częścią dochodów budżetowych. Z kolei **należności ustalone w poprzednich latach i pobrane w bieżącym roku** dolicza się do wyniku ekonomicznego na użytek uzgodnienia.

Na **naliczone dochody netto** składają się głównie naliczone dochody z tytułu opłat rolnych, zasobów własnych oraz odsetek i dywidend. Uwzględnia się jedynie efekt netto, tj. naliczone dochody za bieżący rok pomniejszone o wpływy z tytułu naliczonych dochodów z poprzedniego roku.

Pozycje uzgadniane – Wydatki

Na **bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów netto** składają się głównie bierne rozliczenia międzyokresowe dokonane na użytek procedur zakończenia księgowania na koniec roku (tzw. procedur cut-off), tj. wydatki kwalifikowalne poniesione przez beneficjentów środków unijnych, które nie zostały jeszcze zgłoszone Komisji. Biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów nie uważa się za wydatki budżetowe, natomiast płatności dokonane w **bieżącym roku powiązane z fakturami ujętymi we wcześniejszych latach** stanowią część wydatków budżetowych bieżącego roku.

Efekt netto zaliczkowania obejmuje 1) nowe kwoty płatności zaliczkowych wypłacone w bieżącym roku i ujęte jako wydatki budżetowe tego roku; i 2) rozliczenie płatności zaliczkowych wypłaconych w bieżącym roku lub we wcześniejszych latach poprzez zatwierdzenie kosztów kwalifikowalnych. Te ostatnie stanowią wydatek zgodnie z zasadą memoriałową, jednak nie jest on ujmowany na kontach budżetowych, jako że płatność początkowych zaliczek została już uwzględniona jako wydatek budżetowy w momencie jej dokonania.

Oprócz płatności dokonanych ze środków na dany rok, przy obliczaniu wyniku budżetu za ten rok należy uwzględnić także **środki na ten rok przeniesione na rok następny** (zgodnie z art. 15 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000). To samo podejście stosuje się do płatności budżetowych dokonanych w bieżącym roku ze **środków przeniesionych oraz anulowania niewykorzystanych środków na płatności**.

Zmiany stanu rezerw odnoszą się do szacunków na koniec roku dokonanych na kontach rozliczeń międzyokresowych (głównie świadczenia pracownicze), które nie mają wpływu na konta budżetowe. **Pozostałe uzgadniane kwoty** obejmują rozmaite elementy, takie jak amortyzacja aktywów, nabycie aktywów, opłaty z tytułu leasingu (część kapitałowa) oraz udziały finansowe, które są różnie traktowane w rachunkowości budżetowej i rachunkowości memoriałowej.

1.3. ZESTAWIENIE PORÓWNAWCZE KWOT UJĘTYCH W BUDŻECIE Z KWOTAMI RZECZYWISTYMI

1.3.1. Dochody

(mln EUR)

	Budżet początkowy	Budżet ostateczny	Rzeczywiste dochody
1. Zasoby własne	131 288	140 326	140 100
w tym cla	18 632	14 857	15 164
w tym VAT	15 030	14 680	14 542
w tym DNB	97 503	110 823	110 032
3. Nadwyżki, salda i dostosowania	0	1 057	698
4. Dochody pochodzące od osób pracujących w instytucjach i innych organach Unii	1 278	1 278	1 199
5. Dochody z działalności administracyjnej instytucji	54	54	611
6. Wkłady i zwroty związane z realizacją porozumień i programów unijnych	60	60	3 898

(mln EUR)

	Budżet początkowy	Budżet ostateczny	Rzeczywiste dochody
7. Odsetki od zaległych płatności i grzywny	123	1 642	2 973
8. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek	4	4	2
9. Dochody różne	30	30	24
Ogółem	132 837	144 451	149 504

1.3.2. Wydatki według działów ram finansowych

(mln EUR)

	Budżet początkowy	Budżet ostateczny ⁽¹⁾	Zrealizowane płatności
1. Trwały wzrost	59 085	73 528	71 238
1.1. Konkurencyjność na rzecz wzrostu i zatrudnienia	11 886	16 290	14 307
1.2. Spójność na rzecz wzrostu i zatrudnienia	47 199	57 238	56 931
2. Gospodarowanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	57 484	60 404	59 524
3. Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	1 515	2 197	1 883
4. UE jako partner na arenie międzynarodowej	6 323	7 200	7 055
5. Administracja	8 430	10 056	8 693
6. Wyrównania	0	75	75
Ogółem	132 837	153 461	148 469

⁽¹⁾ W tym budżety korygujące, środki przeniesione i dochody przeznaczone na określony cel.

1.3.3. Wydatki według obszarów polityki

(mln EUR)

	Budżet początkowy	Budżet ostateczny ⁽¹⁾	Zrealizowane płatności
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	428	411	397
02 Przedsiębiorstwa	1 162	1 587	1 456
03 Konkurencja	92	107	93
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	10 429	14 286	14 107
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	56 344	59 234	58 339
06 Mobilność i transport	984	1 120	1 059
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	391	438	406
08 Badania naukowe	4 808	6 556	5 771
09 Sieci komunikacyjne, treść i technologia	1 389	2 024	1 826
10 Bezpośrednie badania naukowe	411	959	496
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	794	831	820
12 Rynek wewnętrzny	103	127	116

(mln EUR)

	Budżet początkowy	Budżet ostateczny ⁽¹⁾	Zrealizowane płatności
13 Polityka regionalna	37 434	43 960	43 494
14 Podatki i unia celna	112	140	129
15 Edukacja i kultura	2 373	3 301	3 052
16 Komunikacja	253	273	252
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	593	622	599
18 Sprawy wewnętrzne	799	1 053	1 035
19 Stosunki zewnętrzne	3 089	3 354	3 295
20 Handel	102	112	104
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	1 207	1 377	1 345
22 Rozszerzenie	832	933	920
23 Pomoc humanitarna	829	1 278	1 249
24 Zwalczanie nadużyć finansowych	73	83	73
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	194	221	193
26 Administracja Komisji	1 013	1 318	1 082
27 Budżet	67	146	135
28 Kontrola	12	13	12
29 Statystyka	115	147	126
30 Emerytury i wydatki pochodne	1 399	1 401	1 397
31 Służby językowe	397	506	436
32 Energia	814	838	758
33 Sprawiedliwość	184	208	195
40 Rezerwy	80	0	0
90 Inne instytucje	3 527	4 497	3 703
Ogółem	132 837	153 461	148 469

⁽¹⁾ W tym budżety korygujące, środki przeniesione i dochody przeznaczane na określony cel.

1.3.4. Wydatki według działów ram finansowych

(mln EUR)

	Budżet początkowy	Budżet ostateczny ⁽¹⁾	Środki na zobowiązania
1. Trwały wzrost	70 630	75 054	72 682
1.1. Konkurencyjność na rzecz wzrostu i zatrudnienia	16 121	19 191	17 723
1.2. Spójność na rzecz wzrostu i zatrudnienia	54 509	55 863	54 959
2. Gospodarowanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	60 149	62 540	61 463
3. Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	2 106	2 846	2 777

(mln EUR)

	Budżet początkowy	Budżet ostateczny ⁽¹⁾	Środki na zobowiązania
4. UE jako partner na arenie międzynarodowej	9 583	10 015	9 793
5. Administracja	8 430	9 281	8 870
6. Wyrównania	0	75	75
Ogółem	150 898	159 810	155 659

⁽¹⁾ W tym budżety korygujące, środki przeniesione i dochody przeznaczone na określony cel.

1.3.5. Środki na zobowiązania według obszarów polityki

(mln EUR)

	Budżet początkowy	Budżet ostateczny ⁽¹⁾	Środki na zobowiązania
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	556	527	517
02 Przedsiębiorstwa	1 154	1 269	1 241
03 Konkurencja	92	99	94
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	12 004	12 823	12 131
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	58 852	61 226	60 167
06 Mobilność i transport	1 741	1 843	1 807
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	498	518	506
08 Badania naukowe	6 878	8 130	7 915
09 Sieci komunikacyjne, treść i technologia	1 805	2 131	2 085
10 Bezpośrednie badania naukowe	424	1 000	518
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	1 024	1 043	997
12 Rynek wewnętrzny	106	123	117
13 Polityka regionalna	43 389	44 464	44 170
14 Podatki i unia celna	145	151	147
15 Edukacja i kultura	2 813	3 433	3 303
16 Komunikacja	266	275	269
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	634	648	635
18 Sprawy wewnętrzne	1 296	1 444	1 420
19 Stosunki zewnętrzne	5 001	5 088	5 023
20 Handel	107	111	108
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	1 572	1 701	1 664
22 Rozszerzenie	1 062	1 152	1 147
23 Pomoc humanitarna	917	1 360	1 339
24 Zwalczenie nadużyć finansowych	79	79	79
25 Koordynacja polityk Komisji i doradztwo prawne	193	205	194
26 Administracja Komisji	1 030	1 184	1 119

(mln EUR)

	Budżet początkowy	Budżet ostateczny ⁽¹⁾	Środki na zobowiązania
27 Budżet	67	138	134
28 Kontrola	12	13	12
29 Statystyka	134	144	134
30 Emerytury i wydatki pochodne	1 399	1 401	1 397
31 Służby językowe	397	482	435
32 Energia	738	818	782
33 Sprawiedliwość	218	235	225
40 Rezerwy	764	528	0
90 Inne instytucje	3 527	4 023	3 830
Ogółem	150 898	159 810	155 659

⁽¹⁾ W tym budżety korygujące, środki przeniesione i dochody przeznaczone na określony cel.

Kwota środków na płatności w początkowo przyjętym budżecie, podpisanym przez przewodniczącego Parlamentu Europejskiego w dniu 12 grudnia 2012 r., wynosiła 1 32 837 mln EUR, a z zasobów własnych sfinansowana miała zostać kwota 1 31 288 mln EUR. Szacunki dotyczące dochodów i wydatków w początkowym budżecie są zazwyczaj korygowane w trakcie roku budżetowego, przy czym tego rodzaju zmiany przedstawia się w budżetach korygujących. Korekty zasobów własnych opartych na DNB gwarantują, że dochody przewidziane w budżecie będą dokładnie odpowiadać zapisanym w budżecie wydatkom. Zgodnie z zasadą równowagi dochody i wydatki budżetowe (środki na płatności) muszą się równoważyć.

Dochody:

W 2013 r. przyjęto dziewięć budżetów korygujących. Przy uwzględnieniu tych budżetów ostateczne dochody ogółem w 2013 r. wyniosły 144 451 mln EUR. Zostały one sfinansowane z zasobów własnych w kwocie 140 326 mln EUR (zatem o 9 038 mln EUR większej, niż początkowo prognozowano), a w pozostałej części z innych dochodów. Zwiększone zapotrzebowanie na sfinansowanie środków na płatności zaspokojono przede wszystkim dzięki wezwaniu do wniesienia zasobów własnych opartych na DNB, zapisanemu w budżetach korygujących nr 2 i 8/2013.

List w sprawie poprawek do budżetu korygującego nr 6/2013 zawierał grzywny nałożone na przedsiębiorstwa w łącznej wysokości 1 614 mln EUR, które były znane w momencie sporządzenia projektu budżetu korygującego nr 6/2013. Do dnia 31 grudnia 2013 r. pozostałe grzywny stały się wymagalne, albo wskutek wydania prawomocnego wyroku, albo ze względu na brak odwołania ze strony przedsiębiorstw od nowych decyzji o nałożeniu grzywny.

Dochody, wkłady i zwroty w związku z zawartymi przez Unię porozumieniami i realizowanymi przez nią programami wynoszą łącznie 3 888 mln EUR. Kwoty główne dotyczą EFRG i EFRROW (a w szczególności rozliczenia rachunków i nieprawidłowości), udziału państw trzecich w programach badawczych oraz innych wkładów i zwrotów na rzecz programów/działań Unii. Znaczną część tej kwoty stanowią dochody przeznaczone na określony cel, co zwykle wiąże się z wpisaniem dodatkowych środków po stronie wydatków.

Jeżeli chodzi o wynik zasobów własnych, pobór tradycyjnych zasobów własnych był zbliżony do prognozowanych kwot. Stało się tak dlatego, że szacunki budżetowe – zmienione w czasie sporządzenia budżetu korygującego nr 6/2013 (zmniejszone wówczas o 1 871 mln EUR zgodnie z nowymi prognozami makroekonomicznymi z wiosny 2013 r.) – zostały ponownie zmienione w liście w sprawie poprawek do tego budżetu korygującego w celu uwzględnienia rzeczywistego tempa poboru. Zmniejszono je więc ponownie o 2 062 mln EUR.

Także ostateczne płatności państw członkowskich z tytułu VAT i DNB są zbliżone do ostatecznych szacunków budżetowych. Różnice między szacowanymi kwotami a kwotami faktycznie wpłaconymi wynikają z różnic między kursami euro stosowanymi dla celów budżetowych a kursami obowiązującymi w dniu faktycznego dokonania płatności przez państwa członkowskie spoza UGW.

Wydatki:

Rok 2013 był ostatnim rokiem okresu programowania 2007–2013. We wstępnym budżecie dla wszystkich instytucji środki na zobowiązania ustalono na kwotę 150 898 mln EUR, co stanowi wzrost o 1,7 % w porównaniu z ostatecznym budżetem na 2012 r. W porównaniu z projektem budżetu przygotowanym przez Komisję kwota ta była niższa o 160 mln EUR, pozostawiając margines 2,45 mld EUR w pułapie przewidzianym w wieloletnich ramach finansowych.

Środki na płatności ostatecznie ustalono na kwotę 132 837 mln EUR, niższą o 4,96 mld EUR od kwoty przewidzianej w projekcie budżetu na 2013 r. W stosunku do ostatecznego budżetu na 2012 r. oznaczało to spadek o 2,2 %. Początkowa kwota środków na płatności w 2013 r. odpowiadała 0,99 % unijnego DNB, przez co w pułapie określonym w ramach finansowych pozostał margines rządu 11,24 mld EUR.

Jeśli chodzi o środki na zobowiązania, ostateczny budżet, a co za tym idzie, wyznaczone cele polityczne zostały całkowicie zrealizowane (99,7 % z wyłączeniem nieuruchomionych rezerw). Najważniejsze dostosowania wprowadzone w ciągu roku za pomocą budżetów korygujących dotyczyły kwot niezbędnych ze względu na przystąpienie Chorwacji (655 mln EUR), uruchomienia Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (415 mln EUR), wydatków nieprzewidzianych ze względu na swój charakter oraz dodatkowych środków na zobowiązania w dziale 1b przeznaczonych dla Francji, Włoch i Hiszpanii (150 mln EUR) wynikających z porozumienia Rady Europejskiej o zwiększeniu przydziałów dla tych państw w ramach funduszy strukturalnych. Całkowite wykonanie w kwocie 151 080 mln EUR oznacza, że 1 011 mln EUR pozostało niewykorzystanych. Po przeniesieniu na 2014 r. kwota 833 mln EUR wygasa. W dużej części chodzi jednak o nieuruchomione rezerwy: 464 mln EUR na Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji, 64 mln EUR w rezerwie na pomoc nadzwyczajną, a 43 mln EUR w rezerwie na międzynarodowe porozumienia w sprawie połowów.

Całkowity wzrost początkowo zapisanych w budżecie środków na płatności, wprowadzony w drodze budżetów korygujących, wyniósł 11,6 mld EUR. Wobec dużego nagromadzenia wniosków o płatność oraz zaległości w spłacie wniosków z 2012 r. władza budżetowa przyjęła decyzję o dwuetapowym zwiększeniu środków na płatności o 11,2 mld EUR (budżety korygujące nr 2/2013 i 8/2013). W ten sposób poziom środków na płatności wzrósł do poziomu określonego w pułapie ram finansowych, co pomogło ograniczyć wzrost zobowiązań pozostających do realizacji (RAL).

Zapotrzebowanie na płatności z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej zostało pokryte za pomocą nowych środków w wysokości 15 mln EUR wprowadzonych budżetem korygującym nr 5/2013 oraz zmiany przydziału kwoty 250 mln EUR budżetem korygującym nr 9/2013 z linii budżetowych zaproponowanych w tym celu przez Komisję w ramach przesunięcia zbiorczego. Pozostałe środki na płatności w kwocie 150 mln EUR wpisano do budżetu na 2014 r.

Całkowite wykonanie środków na płatności w budżecie ostatecznym wyniosło 142 883 mln EUR, czyli 98,9 %. Kwota ta jest o 8 mld EUR wyższa niż w 2012 r., a także o 7 mld EUR wyższa od pułapu przewidzianego w ramach finansowych na 2014 r. Zaległości w uregulowaniu wniosków o płatność na koniec roku dodatkowo wzrosły do 26,2 mld EUR. Po uwzględnieniu przeniesienia środków na płatności na 2014 r., kwota 238 mln EUR wygasa.

Ponad połowa wygasających środków Komisji pochodzi z odrzucenia przez Radę wniosku o przesunięcie środków w związku z dostosowaniem wynagrodzeń. Ze środków na płatności przeniesionych z 2012 r. anulowano kwotę 97 mln EUR.

Bardziej szczegółowa analiza dostosowań budżetowych, ich właściwego kontekstu, uzasadnienia i wpływu znajduje się w sprawozdaniu Komisji z zarządzania budżetem i finansami za rok budżetowy 2013, w części A zawierającej ogólny przegląd na poziomie budżetu oraz w części B dotyczącej poszczególnych działów wieloletnich ram finansowych.

2. WYKONANIE DOCHODÓW BUDŻETOWYCH UE
2.1. ZESTAWIENIE WYKONANIA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH

Tytuł	(mln EUR)									
	Dochody przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochody			Wpływy (% budżetu)	Nierozliczone
	Początkowe	Ostateczne	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione	Ogółem		
1. Zasoby własne	131 288	140 326	140 102	45	140 147	140 097	3	140 100	99,84 %	47
3. Nadwyżki, salda i dostosowania	0	1 057	698	0	698	698	0	698	65,99 %	0
4. Dochody pochodzące od osób pracujących w instytucjach i innych organach UE	1 278	1 278	1 206	5	1 211	1 194	5	1 199	93,83 %	12
5. Dochody z działalności administracyjnej instytucji	54	54	604	29	632	587	24	611	1 133,46 %	21
6. Wkłady i zwroty związane z realizacją porozumień i programów wspólnotowych	60	60	3 601	525	4 126	3 500	398	3 898	6 496,27 %	228
7. Odsetki od zaległych płatności i grzywny	123	1 642	2 631	10 774	13 406	634	2 338	2 973	181,05 %	10 433
8. Operacje zaciągania i udzielania pożyczek	4	4	35	222	257	2	0	2	49,77 %	255
9. Dochody różne	30	30	25	9	34	22	2	24	79,42 %	10
Ogółem	132 837	144 451	148 901	11 609	160 510	146 733	2 771	149 504	103,50 %	11 006

Tytuł 1 w ujęciu szczegółowym: Zasoby własne

Rozdział	Dochody przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochody		Wpływy	Nierozliczone
	Początkowe	Ostateczne	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione		
						Ogółem	% budżetu		
11. Opłaty wyrównawcze od cukru	123	(35)	202	0	202	202	0	(582,66) %	0
12. Cła	18 632	14 857	15 166	45	15 211	15 161	3	102,06 %	47
13. VAT	15 030	14 680	14 542	0	14 542	14 542	0	99,06 %	0
14. DNB	97 503	110 823	110 032	0	110 032	110 032	0	99,29 %	0
15. Korekta nierównowagi budżetowej	0	0	166	0	166	166	0	0,00 %	0
16. Obniżka składek opartych na DNB dla Niderlandów i Szwecji	0	0	(6)	0	(6)	(6)	0	0,00 %	0
Ogółem	131 288	140 326	140 102	45	140 147	140 097	3	99,84 %	47

Tytuł 3 w ujęciu szczegółowym: Nadwyżki, salda i dostosowania

Rozdział	Dochody przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochody		Wpływy	Nierozliczone
	Początkowe	Ostateczne	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione		
						Ogółem	% budżetu		
30. Nadwyżka z poprzedniego roku	0	1 057	1 054	0	1 054	1 054	0	99,65 %	0
31. Salda VAT	0	0	(522)	0	(522)	(522)	0	0,00 %	0
32. Salda DNB	0	0	162	0	162	162	0	0,00 %	0
34. Dostosowanie związane z nieuczestnictwem w WSiSW	0	0	0	0	0	0	0	0,00 %	0
35. Rabat brytyjski – dostosowania	0	0	4	0	4	4	0	0,00 %	0
Ogółem	0	1 057	698	0	698	698	0	65,99 %	0

2.1.1. *Dochody z tytułu zasobów własnych*

Zdecydowana większość dochodów pochodzi z zasobów własnych. Wynika to z art. 311 Traktatu o funkcjonowaniu UE, zgodnie z którym: „bez uszczerbku dla innych dochodów budżet jest finansowany całkowicie z zasobów własnych”. Większość wydatków budżetowych jest finansowana z zasobów własnych. Inne dochody stanowią jedynie niewielką część finansowania ogółem.

Zasoby własne można podzielić na następujące kategorie:

- 1) tradycyjne zasoby własne (TZW), na które składają się cła i opłaty wyrównawcze od cukru. Te zasoby własne pochodzą od podmiotów gospodarczych. Pobierają je państwa członkowskie w imieniu UE. Niemniej jednak państwa członkowskie zatrzymują 25 % na pokrycie kosztów poboru. Cła nakłada się na przywóz produktów pochodzących z państw trzecich, według stawek opartych na Wspólnej Taryfie Celnej. Opłaty wyrównawcze od cukru wpłacane są przez producentów cukru w celu finansowania refundacji wywozowych na cukier. TZW stanowią zwykle około 13 % kwoty dochodów z tytułu zasobów własnych;
- 2) zasoby własne oparte na podatku od wartości dodanej (VAT) pochodzą z obciążeń podstaw VAT państw członkowskich. Podstawy VAT zostały w tym celu ujednolicone zgodnie z przepisami UE i są obciążane według jednakowej stawki procentowej dla wszystkich państw członkowskich. Niemniej podstawa VAT uwzględniana w tej kalkulacji jest ograniczona do 50 % DNB każdego państwa członkowskiego. Zasoby oparte na VAT zwykle stanowią około 12 % dochodów z tytułu zasobów własnych;
- 3) zasoby oparte na dochodzie narodowym brutto (DNB) wykorzystywane są do zrównoważenia dochodów i wydatków, tj. do sfinansowania tej części budżetu, która nie jest objęta żadnym innym rodzajem dochodów. DNB każdego państwa członkowskiego obciążone jest taką samą stawką procentową, ustaloną zgodnie z przepisami UE. Zasoby oparte na DNB zwykle stanowią około 75 % dochodów z tytułu zasobów własnych.

Podział zasobów własnych przeprowadzany jest zgodnie z zasadami określonymi w decyzji Rady 2007/436/WE, Euratom z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie systemu zasobów własnych UE ⁽¹⁾ (DZW z 2007 r.).

2.1.2. *Tradycyjne zasoby własne*

Tradycyjne zasoby własne: wszelkie ustalone kwoty tradycyjnych zasobów własnych należy ująć na jednym z rachunków prowadzonych przez właściwe organy.

- Na rachunku zwyczajnym określonym w art. 6 ust. 3 lit. a) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 ujmuje się: wszelkie kwoty odzyskane lub objęte zabezpieczeniem.
- Na odrębnym rachunku określonym w art. 6 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000 ujmuje się: wszelkie kwoty jeszcze nieodzyskane lub nieobjęte zabezpieczeniem; na rachunku tym mogą też zostać ujęte kwestionowane kwoty objęte zabezpieczeniem.

Kwartalne sprawozdanie państw członkowskich dla Komisji, dotyczące odrębnych rachunków, obejmuje:

- saldo do odzyskania w poprzednim kwartale,
- ustalone należności w danym kwartale,
- korekty podstawy (poprawki/anulowania) w danym kwartale,
- kwoty odpisane (których nie można udostępnić zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1150/2000),
- kwoty odzyskane w danym kwartale,
- saldo pozostające do odzyskania na koniec danego kwartału.

Tradycyjne zasoby własne należy zapisać na rachunku Komisji otwartym przez administrację finansową lub organ wyznaczony przez państwo członkowskie najpóźniej w pierwszym dniu roboczym następującym po 19. dniu drugiego miesiąca następującego po miesiącu, w którym ustalono należności (lub odzyskano, w przypadku odrębnego rachunku). Państwa członkowskie zatrzymują – na poczet kosztów poboru – 25 % tradycyjnych zasobów własnych. Warunkowe należności z tytułu zasobów własnych są korygowane w oparciu o stopień prawdopodobieństwa ich odzyskania.

⁽¹⁾ Dz.U. L 163 z 23.6.2007, s. 17.

2.1.3. *Zasoby oparte na VAT oraz zasoby oparte na DNB*

Zasoby własne oparte na VAT wynikają z zastosowania obowiązującej wszystkie państwa członkowskie jednolitej stawki do zharmonizowanej podstawy VAT określonej zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 lit. b) DZW z 2007 r. Jednolitą stawkę ustalono na 0,30 %, z wyjątkiem okresu 2007–2013, w którym stawkę poboru dla Austrii ustalono na 0,225 %, dla Niemiec na 0,15 %, a dla Niderlandów i Szwecji na 0,10 %. Podstawa VAT jest ograniczona do 50 % DNB dla każdego państwa członkowskiego.

Zasoby oparte na DNB to zasoby zmienne, mające zapewnić dochody wymagane w danym roku w celu pokrycia wydatków przekraczających kwotę uzyskaną z tradycyjnych zasobów własnych, zasobów opartych na VAT i dochodów różnych. Dochody te wynikają z zastosowania jednolitej stawki do sumy DNB wszystkich państw członkowskich. Zasoby oparte na VAT i DNB ustala się na podstawie prognoz podstaw VAT i DNB sporządzonych w momencie sporządzenia projektu budżetu. Następnie prognozy te koryguje się; dane liczbowe aktualizuje się w danym roku budżetowym w ramach budżetu korygującego.

Rzeczywiste kwoty podstaw VAT i DNB znane są w roku następującym po danym roku budżetowym. Komisja oblicza różnice między kwotami należnymi od państw członkowskich według rzeczywistej podstawy a kwotami faktycznie zapłaconymi na podstawie (skorygowanych) prognoz. Komisja wzywa państwa członkowskie do uregulowania salda VAT i DNB (dodatniego lub ujemnego) na pierwszy dzień roboczy miesiąca grudnia roku następującego po danym roku budżetowym. W ciągu kolejnych czterech lat nadal można wprowadzać korekty do rzeczywistych podstaw VAT i DNB, o ile nie zostaną wydane zastrzeżenia. Salda obliczone wcześniej są korygowane, a różnica staje się wymagalna w tym samym czasie co salda VAT i DNB za poprzedni rok budżetowy.

Podczas prowadzonych kontroli sprawozdań VAT i danych dotyczących DNB Komisja może zgłaszać państwom członkowskim zastrzeżenia dotyczące kwestii, które mogą mieć konsekwencje dla ich składek na poczet zasobów własnych. Kwestie te mogą na przykład wynikać z braku zadowalających danych lub potrzeby opracowania odpowiedniej metodyki. Zastrzeżenia te należy postrzegać jako potencjalne roszczenia względem państw członkowskich o niepewnych kwotach, ponieważ nie można dokładnie oszacować ich wpływu finansowego. Kiedy możliwe jest określenie dokładnej kwoty, wzywa się do przekazania odpowiednich zasobów opartych na VAT i DNB w powiązaniu z saldami VAT i DNB lub wystawia się indywidualne wezwania do wpłacenia środków.

2.1.4. *Rabat brytyjski*

Mechanizm ten polega na redukcji płatności Zjednoczonego Królestwa na poczet zasobów własnych proporcjonalnie do tzw. „nierównowagi budżetowej” Zjednoczonego Królestwa i powoduje odpowiedni wzrost płatności innych państw członkowskich na poczet zasobów własnych. Mechanizm korekty nierównowagi budżetowej na rzecz Zjednoczonego Królestwa ustanowiono na posiedzeniu Rady Europejskiej w Fontainebleau (w czerwcu 1984 r.) oraz na mocy wynikającej z niego decyzji w sprawie zasobów własnych z dnia 7 maja 1985 r. Mechanizm ma na celu ograniczenie nierównowagi budżetowej Zjednoczonego Królestwa poprzez redukcję jego płatności na rzecz UE. Niemcy, Austria, Szwecja i Niderlandy korzystają ze zmniejszonego wkładu w finansowanie rabatu (ograniczonego do jednej czwartej ich nominalnego wkładu na ten cel).

2.1.5. *Obniżka brutto*

Na posiedzeniu w dniach 15 i 16 grudnia 2005 r. Rada Europejska ustaliła, że Niderlandy i Szwecja uzyskują obniżkę brutto ich rocznych składek opartych na DNB w latach 2007–2013. Zgodnie z mechanizmem wyrównawczym Niderlandy korzystają z obniżki brutto swojej rocznej składki opartej na DNB w wysokości 605 mln EUR, a Szwecja – z obniżki brutto swojej rocznej składki opartej na DNB w wysokości 150 mln EUR (według cen z 2004 r.).

3. WYKONANIE DOCHODÓW BUDŻETOWYCH UE

3.1. STRUKTURA I ZMIANY STANU ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH

		(mln EUR)										
		Środki na zobowiązania					Środki na płatności					
Dział ram finansowych	Środki przyjęte	Zmiany (prze-sunięcia i BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczane na określony cel	Ogółem do- datkowo	Ogółem za- twierdzone	Środki przyjęte	Zmiany (prze-sunięcia i BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczane na określony cel	Ogółem do- datkowo	Ogółem za- twierdzone
	1	2	3	4	5=3+4	6=1+2+5	7	8	9	10	11=9+10	12=7+8+11
1 Trwały wzrost	70 630	620	28	3 777	3 805	75 054	59 085	10 037	157	4 250	4 407	73 528
2 Gospodarowanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	60 149	(4)	2	2 393	2 395	62 540	57 484	552	36	2 332	2 368	60 404
3 Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	2 106	507	0	233	233	2 846	1 515	450	9	224	232	2 197
4 UE jako partner na arenie międzynarodowej	9 583	(4)	2	433	435	10 015	6 323	500	30	346	377	7 200
5 Administracja	8 431	0	0	851	851	9 281	8 430	(1)	767	859	1 627	10 056
6 Wyrównania	0	75	0	0	0	75	0	75	0	0	0	75
Ogółem	150 898	1 193	31	7 687	7 719	159 810	132 837	11 614	999	8 011	9 010	153 461

3.2. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH

Dział ram finansowych	Środki na zobowiązania zatwierdzone	Zaciągnięte zobowiązania						Środki przeniesione						Środki wygasające						
		Ze środków na dany rok	Ze środków przemieszonych	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Dochody przeznaczone na określony cel	Środki przeniesione	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Ze środków przemieszonych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	1	2	3	4	
																				7
1	75 054	70 585	28	2 069	72 682	96,84 %	1 708	169	1 877	2,50 %	495	0	0	495	0,66 %					
2	62 540	60 080	2	1 381	61 463	98,28 %	1 012	1	1 013	1,62 %	64	0	0	64	0,10 %					
3	2 846	2 606	0	171	2 777	97,59 %	62	2	64	2,26 %	4	0	0	4	0,15 %					
4	10 015	9 500	2	291	9 793	97,78 %	142	6	149	1,48 %	74	0	0	74	0,73 %					
5	9 281	8 234	0	636	8 870	95,57 %	215	0	215	2,32 %	196	0	0	196	2,11 %					
6	75	75	0	0	75	100,00 %	0	0	0	0,00 %	0	0	0	0	0,00 %					
Ogółem	159 810	151 080	31	4 548	155 659	97,40 %	3 140	178	3 318	2,08 %	833	0	0	833	0,52 %					

3.3. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH

(mln. EUR)

Dział ram finansowych	Środki na płatności zatwierdzone		Zrealizowane płatności					Środki przeniesione					Środki wygasające				
	1	2	Ze środków przemieszczonych	Z dochodów znaczących na określony cel	Ogółem	%	Środki przeniesione autonomicznie	Środki przeniesione decyzją	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Ze środków przemieszczonych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	
	1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1	
1 Trwały wzrost	73 528	68 804	138	2 296	71 238	96,89%	135	1 954	2 254	3,06%	18	0	18	0	37	0,05%	
2 Gospodarowanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	60 404	57 980	32	1 512	59 524	98,54%	34	2 820	856	1,42%	20	4	24	0	24	0,04%	
3 Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	2 197	1 703	8	173	1 883	85,71%	9	51	311	14,15%	2	1	3	0	3	0,15%	
4 UE jako partner na arenie międzynarodowej	7 200	6 786	26	243	7 055	97,99%	34	103	138	1,92%	2	5	7	0	7	0,09%	
5 Administracja	10 056	7 534	699	460	8 693	86,44%	699	399	1 098	10,92%	196	68	265	0	265	2,63%	
6 Wyrównania	75	75	0	0	75	100,00%	0	0	0	0,00%	0	0	0	0	0	0,00%	
Ogółem	153 461	142 883	902	4 684	148 469	96,75%	911	3 327	4 657	3,03%	238	97	335	0	335	0,22%	

3.4. ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH

Dział ram finansowych	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec poprzedniego roku						Zobowiązania za rok					Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem
	Zobowiązania przeniesione z poprzedniego roku	Umorzenie/aktualizacja wyceny/anulowanie	Środki na płatności	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania zaciągnięte w roku	Środki na płatności	Anulowane zobowiązania, których nie można przeznaczyć na następne okresy	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem			
1 Trwały wzrost	166 271	(1 019)	(63 822)	101 430	72 682	(7 416)	(3)	65 263	166 693			
2 Gospodarowanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	26 886	(396)	(13 444)	13 045	61 463	(46 080)	0	15 383	28 428			
3 Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	2 316	(133)	(628)	1 555	2 777	(1 255)	0	1 522	3 077			
4 UE jako partner na arenie międzynarodowej	21 429	(852)	(5 002)	15 575	9 793	(2 053)	(2)	7 738	23 313			
5 Administracja	909	(191)	(715)	3	8 870	(7 978)	4	896	899			
6 Wyrównania	0	0	0	0	75	(75)	0	0	0			
Ogółem	217 810	(2 590)	(83 611)	131 609	155 659	(64 858)	(1)	90 801	222 410			

3.5. STRUKTURA ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG ROKU POWSTANIA ZOBOWIĄZANIA I DZIAŁÓW RAM FINANSOWYCH

Dział ram finansowych	Zobowiązania pozostające do spłaty według roku powstania zobowiązania i działów ram finansowych										Ogółem
	<2007	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Ogółem		
1 Trwały wzrost	4 097	337	859	3 760	12 112	28 399	51 867	65 263	166 693		
2 Gospodarowanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	479	46	95	139	219	2 571	9 496	15 383	28 428		
3 Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	6	16	50	144	214	398	728	1 522	3 077		
4 UE jako partner na arenie międzynarodowej	956	415	823	1 237	2 375	3 845	5 923	7 738	23 313		
5 Administracja	0	0	0	0	0	1	139	759	899		
Ogółem	5 537	815	1 827	5 280	14 920	35 214	68 153	90 664	222 410		

3.6. STRUKTURA I ZMIANY STANU ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

(mln EUR)

	Środki na zobowiązania						Środki na płatności					
	1	2	3	4	5=3+4	6=1+2+5	7	8	9	10	11=9+10	12=7+8+11
Obszar polityki	Środki przy- jęte	Zmiany (przesunięcia, BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczo- ne na okre- słony cel	Ogółem do- datkowo	Ogółem za- twierdzone	Środki przy- jęte	Zmiany (przesunięcia, BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczo- ne na okre- słony cel	Ogółem do- datkowo	Ogółem za- twierdzone
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	556	(60)	0	31	31	527	428	(52)	6	29	35	411
02 Przedsiębiorstwa	1 154	(16)	0	131	131	1 269	1 162	214	19	192	211	1 587
03 Konkurencja	92	1	0	6	6	99	92	1	8	6	13	107
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	12 004	276	24	518	542	12 823	10 429	3 303	38	517	555	14 286
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	58 852	(33)	2	2 406	2 407	61 226	56 344	512	27	2 351	2 378	59 234
06 Mobilność i transport	1 741	0	0	102	102	1 843	984	18	6	112	118	1 120
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	498	(1)	0	21	21	518	391	9	18	19	37	438
08 Badania naukowe	6 878	(4)	0	1 256	1 256	8 130	4 808	174	26	1 548	1 573	6 556
09 Sieci komunikacyjne, treść i technologia	1 805	6	0	320	321	2 131	1 389	167	14	454	468	2 024
10 Bezpośrednie badania naukowe	424	0	0	576	576	1 000	411	8	48	491	539	959
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	1 024	15	0	4	4	1 043	794	30	3	4	7	831
12 Rynek wewnętrzny	106	0	0	16	16	123	103	2	6	17	22	127
13 Polityka regionalna	43 389	780	3	292	295	44 464	37 434	6 222	12	292	304	43 960
14 Podatki i unia celna	145	1	0	6	6	151	112	16	7	5	12	140
15 Edukacja i kultura	2 813	15	0	604	604	3 433	2 373	254	13	661	674	3 301
16 Komunikacja	266	1	0	8	8	275	253	(2)	14	8	23	273
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	634	(14)	0	28	28	648	593	(5)	11	23	34	622
18 Sprawy wewnętrzne	1 296	60	0	88	88	1 444	799	174	5	75	80	1 053
19 Stosunki zewnętrzne	5 001	(125)	0	212	212	5 088	3 089	118	13	134	147	3 354
20 Handel	107	0	0	3	4	111	102	2	4	3	7	112
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	1 572	1	2	127	129	1 701	1 207	23	11	136	147	1 377

	(mln EUR)											
	Środki na zobowiązania					Środki na płatności						
	Środki przy- jęte	Zmiany (przesunięcia, BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczo- ne na okres- lony cel	Ogółem do- datkowo	Ogółem za- twierdzone	Środki przy- jęte	Zmiany (przesunięcia, BK)	Przeniesione	Dochody przeznaczo- ne na okres- lony cel	Ogółem do- datkowo	Ogółem za- twierdzone
	1	2	3	4	5=3+4	6=1+2+5	7	8	9	10	11=9+10	12=7+8+11
Obszar polityki	1 062	54	0	35	35	1 152	832	76	8	17	25	933
22 Rozszerzenie	917	411	0	32	32	1 360	829	410	7	32	39	1 278
23 Pomoc humanitarna	79	0	0	0	0	79	73	0	10	10	10	83
24 Zwalczanie nadużyć finansowych	193	0	0	11	11	205	194	0	16	11	27	221
25 Koordynacja polityk i doradztwo prawne	1 030	(2)	0	156	156	1 184	1 013	14	133	158	290	1 318
26 Administracja Komisji	67	63	0	7	7	138	67	63	8	7	16	146
27 Budżet	12	0	0	1	1	13	12	0	1	1	1	13
28 Kontrola	134	(1)	0	11	11	144	115	7	6	19	24	147
29 Statystyka	1 399	0	0	1	1	1 401	1 399	0	0	1	1	1 401
30 Emerytury i wydatki pochodne	397	0	0	86	86	482	397	0	24	86	109	506
31 Służby językowe	738	1	0	80	80	818	814	(70)	6	88	93	838
32 Energia	218	1	0	16	16	235	184	4	4	15	19	208
33 Sprawiedliwość	764	(236)	0	0	0	528	80	(80)	0	0	0	0
40 Rezerwy	3 527	0	0	496	496	4 023	3 527	0	468	502	970	4 497
90 Inne instytucje												
Ogółem	150 898	1 193	31	7 687	7 719	159 810	132 837	11 614	999	8 011	9 010	153 461

3.7. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

Obszar polityki	Zatwierdzone środki na zobowiązania	Zaciągnięte zobowiązania				Środki przeniesione				Środki wygasające					
		Ze środków na dany rok		Ogółem		Dochody przeznaczone na określony cel		Ogółem		Ze środków budżetowych na dany rok		Dochody przeznaczone na określony cel		Ogółem	
		2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12+13	15=14/1
	1														
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	527	488	0	29	517	98,09 %	2	0	2	0,44 %	8	0	0	8	1,47 %
02 Przedsiębiorstwa	1 269	1 135	0	105	1 241	97,77 %	26	0	26	2,03 %	2	0	0	2	0,19 %
03 Konkurencja	99	91	0	3	94	94,88 %	3	0	3	2,62 %	2	0	0	2	2,50 %
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	12 823	12 097	24	10	12 131	94,61 %	509	168	677	5,28 %	14	0	0	14	0,11 %
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	61 226	58 797	2	1 368	60 167	98,27 %	1 038	0	1 038	1,69 %	21	0	0	21	0,03 %
06 Mobilność i transport	1 843	1 734	0	73	1 807	98,03 %	30	0	30	1,61 %	7	0	0	7	0,36 %
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	518	495	0	11	506	97,67 %	10	0	10	1,88 %	2	0	0	2	0,45 %
08 Badania naukowe	8 130	6 874	0	1 041	7 915	97,35 %	215	0	215	2,64 %	0	0	0	0	0,01 %
09 Sieci komunikacyjne, treść i technologia	2 131	1 810	0	276	2 085	97,84 %	45	0	45	2,10 %	1	0	0	1	0,06 %
10 Bezpośrednie badania naukowe	1 000	424	0	94	518	51,79 %	482	0	482	48,21 %	0	0	0	0	0,00 %
11 Gospodarka morska i rybołówstwo	1 043	995	0	1	997	95,55 %	2	0	2	0,20 %	44	0	0	44	4,25 %
12 Rynek wewnętrzny	123	104	0	13	117	95,22 %	4	0	4	3,10 %	2	0	0	2	1,69 %
13 Polityka regionalna	44 464	44 162	3	5	44 170	99,34 %	287	0	287	0,65 %	7	0	0	7	0,02 %
14 Podatki i unia celna	151	144	0	3	147	97,21 %	3	0	3	1,81 %	1	0	0	1	0,97 %
15 Edukacja i kultura	3 433	2 826	0	477	3 303	96,20 %	127	0	127	3,71 %	3	0	0	3	0,09 %
16 Komunikacja	275	264	0	5	269	98,10 %	3	0	3	1,08 %	2	0	0	2	0,82 %
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	648	614	0	20	635	97,88 %	8	1	9	1,35 %	5	0	0	5	0,77 %
18 Sprawy wewnętrzne	1 444	1 352	0	68	1 420	98,31 %	20	2	22	1,50 %	3	0	0	3	0,19 %
19 Stosunki zewnętrzne	5 088	4 869	0	153	5 023	98,71 %	58	5	64	1,25 %	2	0	0	2	0,04 %
20 Handel	111	105	0	2	108	96,66 %	2	0	2	1,40 %	2	0	0	2	1,94 %

3.8. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

Obszar polityki	(mln EUR)																			
	Środki na płatności zatwierdzone					Zrealizowane płatności					Środki przeniesione					Środki wygasające				
	Zę środków dany rok	Zę środków niesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Środki przeniesione autonomicznie	Środki przeniesione decyzją	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Zę środków dany rok	Zę środków niesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%	Zę środków dany rok	Zę środków niesionych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%
1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1					
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	411	366	26	397	96,68%	8	0	3	11	2,60%	2	1	0	3	0,72%					
02 Przedsiębiorstwa	1 587	1 359	80	1 456	91,76%	14	0	111	126	7,91%	3	2	0	5	0,33%					
03 Konkurencja	107	84	2	93	87,19%	7	0	3	10	9,61%	2	1	0	3	3,20%					
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	14 286	13 672	399	14 107	98,74%	14	36	117	168	1,18%	9	2	0	11	0,08%					
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	59 234	56 815	23	58 339	98,49%	21	0	850	871	1,47%	20	4	0	24	0,04%					
06 Mobilność i transport	1 120	990	64	1 059	94,58%	6	0	48	54	4,86%	5	1	0	6	0,56%					
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	438	377	12	406	92,71%	21	0	7	28	6,41%	3	1	0	4	0,89%					
08 Badania naukowe	6 556	4 958	790	5 771	88,02%	24	0	758	782	11,92%	0	3	0	3	0,05%					
09 Sieci komunikacyjne, treść i technologia	2 024	1 539	273	1 826	90,21%	15	0	181	196	9,69%	1	1	0	2	0,10%					
10 Bezpośrednie badania naukowe	959	366	89	496	51,68%	54	0	402	456	47,57%	0	7	0	7	0,75%					
11 Gospodarka morska i rybołówstwo	831	816	1	820	98,71%	3	1	2	7	0,87%	3	1	0	4	0,42%					
12 Rynek wewnętrzny	127	97	13	116	90,79%	6	0	3	9	7,08%	2	1	0	3	2,13%					
13 Polityka regionalna	43 960	43 262	222	43 494	98,94%	12	380	70	461	1,05%	2	2	0	4	0,01%					
14 Podatki i unia celna	140	120	3	129	92,07%	7	0	3	9	6,71%	1	0	0	2	1,22%					
15 Edukacja i kultura	3 301	2 614	426	3 052	92,45%	11	0	235	247	7,47%	2	1	0	3	0,08%					
16 Komunikacja	273	234	5	252	92,32%	14	0	4	17	6,34%	3	1	0	4	1,34%					
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	622	574	15	599	96,32%	12	0	8	19	3,09%	3	1	0	4	0,59%					
18 Sprawy wewnętrzne	1 053	966	64	1 035	98,33%	4	0	11	15	1,41%	2	1	0	3	0,26%					
19 Stosunki zewnętrzne	3 354	3 189	94	3 295	98,23%	17	0	39	56	1,68%	1	2	0	3	0,09%					
20 Handel	112	99	2	104	93,10%	3	0	2	5	4,67%	2	0	0	2	2,23%					

3.9. ZMIANY STANU ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG OBSZARÓW POLITYKI

Obszar polityki	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec poprzedniego roku						Zobowiązania za rok					Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem
	Zobowiązania przeniesione z poprzedniego roku	Umorzenie/aktualizacja wyceny/anulowanie	Środki na płatności	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania osiągnięte w roku	Środki na płatności	Anulowane zobowiązania, których nie można przemieścić na następne okresy	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem			
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	623	(3)	(142)	478	517	(256)	0	261	739			
02 Przedsiębiorstwa	2 090	(20)	(963)	1 107	1 241	(493)	0	748	1 855			
03 Konkurencja	8	(1)	(7)	0	94	(86)	0	8	8			
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	29 668	(133)	(13 541)	15 994	12 131	(566)	0	11 565	27 559			
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	23 847	(320)	(12 377)	11 150	60 167	(45 962)	0	14 205	25 354			
06 Mobilność i transport	3 317	(64)	(885)	2 368	1 807	(174)	0	1 633	4 001			
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	1 002	(12)	(268)	723	506	(138)	0	368	1 090			
08 Badania naukowe	10 781	(92)	(3 109)	7 579	7 915	(2 661)	(2)	5 252	12 831			
09 Sieci komunikacyjne, treść i technologia	2 594	(31)	(952)	1 611	2 085	(874)	0	1 211	2 822			
10 Bezpośrednie badania naukowe	199	(20)	(121)	59	518	(375)	0	143	202			
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	2 290	(107)	(633)	1 551	997	(188)	0	809	2 360			
12 Rynek wewnętrzny	21	(2)	(16)	4	117	(100)	0	17	21			
13 Polityka regionalna	1 112 307	(811)	(42 832)	68 664	44 170	(662)	0	43 508	1 112 172			
14 Podatki i unia celna	93	(5)	(59)	29	147	(70)	0	77	106			
15 Edukacja i kultura	2 194	(57)	(938)	1 199	3 303	(2 114)	0	1 188	2 387			
16 Komunikacja	119	(10)	(84)	25	269	(168)	0	101	126			
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	642	(62)	(293)	288	635	(306)	0	328	616			
18 Sprawy wewnętrzne	1 677	(69)	(331)	1 277	1 420	(704)	0	715	1 992			
19 Stosunki zewnętrzne	11 342	(352)	(2 421)	8 569	5 023	(874)	0	4 149	12 718			
20 Handel	18	(1)	(11)	6	108	(93)	0	15	21			
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	3 453	(103)	(905)	2 444	1 664	(439)	0	1 225	3 669			
22 Rozszerzenie	3 039	(58)	(763)	2 218	1 147	(157)	(1)	988	3 206			

Obszar polityki	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec poprzedniego roku					Zobowiązania za rok				
	Zobowiązania przeniesione z poprzedniego roku	Umrzenie/aktualizacja wyceny/anulowanie	Środki na płatności	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania zaciągnięte w roku	Środki na płatności	Anulowane zobowiązania, których nie można przeznaczyć na następne okresy	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku	Zobowiązania pozostające do spłaty na koniec roku ogółem	
23 Pomoc humanitarna	831	(3)	(555)	273	1 339	(694)	0	645	918	
24 Zwalczanie nadużyć finansowych	35	(3)	(18)	14	79	(55)	0	25	38	
25 Koordynacja polityk i doradztwo prawne	17	(3)	(14)	0	194	(179)	0	15	15	
26 Administracja Komisji	174	(10)	(153)	11	1 119	(929)	0	190	201	
27 Budżet	8	(1)	(8)	0	134	(127)	0	7	7	
28 Kontrola	1	0	0	0	12	(11)	0	1	1	
29 Statystyka	114	(9)	(48)	57	134	(78)	0	55	113	
30 Emerytury i wydatki pochodne	0	0	0	0	1 397	(1 397)	0	0	0	
31 Służby językowe	24	(2)	(22)	0	435	(415)	0	20	20	
32 Energia	4 517	(40)	(639)	3 838	782	(119)	0	664	4 502	
33 Sprawiedliwość	179	(25)	(79)	75	225	(116)	0	109	184	
90 Inne instytucje	588	(163)	(425)	0	3 830	(3 278)	5	557	557	
Ogółem	217 810	(2 590)	(83 611)	131 609	155 659	(64 858)	(1)	90 801	222 410	

3.10. STRUKTURA ZOBOWIĄZAŃ POZOSTAJĄCYCH DO SPŁATY WEDŁUG ROKU POWSTANIA ZOBOWIĄZANIA I OBSZARÓW POLITYKI

Obszar polityki	(mln EUR)										
	<2007	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Ogółem		
01 Sprawy gospodarcze i finansowe	32	10	0	0	73	184	180	261	739		
02 Przedsiębiorstwa	4	14	23	55	135	364	513	748	1 855		
03 Konkurencja	0	0	0	0	0	0	0	8	8		
04 Zatrudnienie i sprawy społeczne	673	57	7	246	924	4 862	9 225	11 565	27 559		
05 Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	196			2	144	2 079	8 729	14 205	25 354		
06 Mobilność i transport	21	103	48	211	375	707	903	1 633	4 001		
07 Środowisko i działania w dziedzinie klimatu	8	45	65	105	133	170	197	368	1 090		
08 Badania naukowe	102	85	209	397	1 003	2 069	3 714	5 252	12 831		
09 Sieci komunikacyjne, treść i technologia	7	15	30	115	188	394	863	1 211	2 822		
10 Bezpośrednie badania naukowe	3	1	9	5	5	8	27	143	202		
11 Gospodarka morską i rybołówstwo	275	1	3	10	44	490	728	809	2 360		
12 Rynek wewnętrzny	0	0	0	0	1		3	17	21		
13 Polityka regionalna	3 583	9	421	1 560	7 925	19 331	35 836	43 508	112 172		
14 Podatki i unia celna	0	0	0	0		7	22	77	106		
15 Edukacja i kultura	1	33	54	81	138	332	560	1 188	2 387		
16 Komunikacja	0	0		0	1	3	19	101	126		
17 Zdrowie i ochrona konsumentów	4	1	30	29	52	65	108	328	616		
18 Sprawy wewnętrzne	0	14	41	128	183	340	570	715	1 992		
19 Stosunki zewnętrzne	335	318	573	822	1 257	1 971	3 293	4 149	12 718		
20 Handel	0	0		0		2	4	15	21		
21 Rozwój i stosunki z państwami AKP	92	41	118	227	352	609	1 005	1 225	3 669		
22 Rozszerzenie	137	45	125	172	369	600	770	988	3 206		
23 Pomoc humanitarna	1	1	9	14	28	37	182	645	918		

Obszar polityki	(mln EUR)									
	<2007	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Ogółem	
24 Zwalczenie nadużyć finansowych	0	1	1	1	2	3	6	25	38	
25 Koordynacja polityk i doradztwo prawne	0	0	0	0	0	0	0	15	15	
26 Administracja Komisji	0	0	0	0	0	0	11	190	201	
27 Budżet	0	0	0	0	0	0	0	7	7	
28 Kontrola	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
29 Statystyka	2			1	6	18	31	55	113	
30 Emerytury i wydatki pochodne	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
31 Służby językowe	0	0	0	0	0	0	0	20	20	
32 Energia	61	21	62	1 095	1 576	549	475	664	4 502	
33 Sprawiedliwość	0		2	5	7	18	43	109	184	
90 Inne instytucje	0	0	0	0	0	0	137	420	557	
Ogółem	5 537	815	1 827	5 280	14 920	35 214	68 153	90 664	222 410	

RAMY FINANSOWE NA LATA 2007–2013

(mln EUR)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Ogółem
1. Trwały wzrost	53 979	57 653	61 696	63 555	63 974	67 614	70 644	439 115
2. Gospodarowanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	55 143	59 193	56 333	59 955	59 888	60 810	61 289	412 611
3. Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	1 273	1 362	1 518	1 693	1 889	2 105	2 407	12 247
4. UE jako partner na arenie międzynarodowej	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595	55 935
5. Administracja	7 039	7 380	7 525	7 882	8 091	8 523	8 492	54 932
6. Wyrównania	445	207	210	0	0	0	75	937
Środki na zobowiązania:	124 457	132 797	134 722	140 978	142 272	148 049	152 502	975 777
Środki na płatności ogółem:	122 190	129 681	120 445	134 289	133 700	141 360	144 285	925 950

W niniejszej części przedstawione są główne kategorie wydatków UE według działów ram finansowych na lata 2007–2013. Rok budżetowy 2013 był siódmym i ostatnim rokiem objętym ramami finansowymi na lata 2007–2013. Ogólny pułap środków na zobowiązania na 2013 r. wynosi 152 502 mln EUR, co stanowi 1,15 % DNB. Odpowiedni pułap środków na płatności wynosi 144 285 mln EUR, czyli 1,08 % DNB. W powyższej tabeli przedstawiono ramy finansowe według cen bieżących.

Dział 1 – Trwały wzrost

Dział ten obejmuje dwa oddzielne, ale powiązane ze sobą komponenty:

- 1a. Konkurencyjność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – komponent ten obejmuje wydatki na badania i innowacje, edukację i szkolenia, sieci transeuropejskie, politykę społeczną, rynek wewnętrzny i polityki powiązane.
- 1b. Spójność na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – komponent ten ma na celu poprawę konwergencji najmniej rozwiniętych państw członkowskich i regionów, stanowiąc uzupełnienie strategii UE na rzecz trwałego rozwoju poza mniej zamożnymi regionami i wspierania współpracy międzyregionalnej.

Dział 2 – Gospodarowanie zasobami naturalnymi i ich ochrona

Dział 2 obejmuje wspólną politykę rolną i rybołówstwa, środki w dziedzinie rozwoju obszarów wiejskich i środki środowiskowe, w szczególności program Natura 2000. Kwota przeznaczona na wspólną politykę rolną jest związana z porozumieniem osiągniętym podczas posiedzenia Rady Europejskiej w październiku 2002 r.

Dział 3 – Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość

Nowy dział 3 (Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość) jest dowodem na to, że coraz większą wagę przywiązuje się do takich obszarów, jak sprawiedliwość i sprawy wewnętrzne, ochrona granic, polityka imigracyjna i azylowa, zdrowie publiczne i ochrona konsumentów, kultura, młodzież, polityka informacyjna i dialog z obywatelami, w których to dziedzinach powierzono UE szczególne zadania. Obejmuje on dwa komponenty:

- 3a. Wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość.
- 3b. Obywatelstwo.

Dział 4 – UE jako partner na arenie międzynarodowej

Dział 4 obejmuje wszystkie działania zewnętrzne, w tym instrumenty przedakcesyjne. Komisja zaproponowała włączenie EFR do ram finansowych, ale Parlament Europejski i Rada Europejska nie przychyliły się do tej propozycji.

Dział 5 – Administracja

Dział ten obejmuje wydatki administracyjne wszystkich instytucji, renty i emerytury oraz szkoły europejskie. W przypadku instytucji (z wyjątkiem Komisji) koszty te stanowią łączną sumę ich wydatków, natomiast agencje oraz inne organy mają zarówno wydatki administracyjne, jak i operacyjne.

Dział 6 – Wyrównania

Zgodnie z porozumieniem politycznym, według którego nowe państwa członkowskie nie powinny być płatnikami netto budżetu UE na samym początku członkostwa, przewidziano w ramach tego działu środki na wyrównania. Kwota ta była dostępna w formie transferów na rzecz tych państw na wyrównanie różnicy pomiędzy wysokością wpłacanych przez nie składek do budżetu i kwot z niego uzyskiwanych.

OBSZARY POLITYKI

W ramach stosowania przez siebie koncepcji zarządzania kosztami działań (ABM) Komisja wprowadziła w swoich procesach planowania i zarządzania metodę budżetowania zadaniowego (ABB). Z budżetem zadaniowym związana jest struktura budżetu, w której tytuły budżetu odpowiadają obszarom polityki, a rozdziały budżetu – działaniom. Celem metody ABB jest zapewnienie przejrzystych ram umożliwiających przełożenie celów politycznych Komisji na konkretne działania przy wykorzystaniu środków legislacyjnych, finansowych bądź innych środków polityki publicznej. Uporządkowanie pracy Komisji według działań pozwala na uzyskanie klarownego obrazu przedsięwzięć Komisji, a jednocześnie tworzy wspólne ramy do wyznaczania priorytetów. Zasoby rozdzielane są zgodnie z priorytetami w toku procedury budżetowej, przy czym odnośne działania stanowią podstawę tworzenia założeń budżetowych. Poprzez powiązanie działań z przydzielonymi na nie zasobami metoda ABB ma na celu zwiększenie efektywności i skuteczności korzystania z zasobów Komisji.

Obszar polityki można zdefiniować jako jednorodny zbiór działań składających się na pracę Komisji, które są istotne w procesie podejmowania decyzji. Każdy obszar polityki przyporządkowany jest do określonej dyrekcji generalnej i obejmuje średnio około sześciu lub siedmiu pojedynczych działań. Obszary polityki mają głównie charakter operacyjny, ponieważ główne działania podejmowane w ich ramach są skierowane do osób trzecich, odpowiednio w ich zakresie działalności. Budżet operacyjny uzupełniany jest o niezbędne wydatki administracyjne dla każdego obszaru polityki.

4. INSTYTUCJE I AGENCJE

4.1. ZESTAWIENIE WYKONANIA DOCHODÓW BUDŻETOWYCH Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE INSTYTUCJE

Instytucja	Dochoły przewidziane w budżecie		Ustalone należności			Dochoły			Wpływy (% budżetu)	Nierozliczone
	Początkowe	Ostateczne	Bieżący rok	Przeniesione	Ogółem	Z należności – bieżący rok	Z należności – przeniesione	Ogółem		
Parlament Europejski	143	143	157	25	182	155	4	158	110,55 %	24
Rada Europejska i Rada	57	57	77	11	88	70	10	81	142,17 %	7
Komisja	132 514	144 128	148 268	11 573	159 841	146 110	2 756	148 866	103,29 %	10 975
Trybunał Sprawiedliwości	45	45	43	0	43	42	0	42	94,44 %	1
Trybunał Obrachunkowy	20	20	17	0	17	17	0	17	85,85 %	0
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	11	11	14	0	14	14	0	14	132,16 %	0
Komitet Regionów	8	8	10	0	10	9	0	9	119,48 %	0
Rzecznik Praw Obywatelskich	1	1	1	0	1	1	0	1	90,89 %	0
Europejski Inspektor Ochrony Danych	1	1	1	0	1	1	0	1	70,20 %	0
Europejska Służba Działań Zewnętrznych	37	37	313	0	313	313	0	313	840,31 %	0
Ogółem	132 837	144 451	148 901	11 609	160 510	146 733	2 771	149 504	103,50 %	11 006

Skonsolidowane sprawozdanie z wykonania budżetu ogólnego UE obejmuje, podobnie jak w latach poprzednich, wykonanie budżetu wszystkich instytucji, ponieważ w ramach budżetu UE ustanowione są oddzielne budżety dla poszczególnych instytucji. Agencje nie mają oddzielnych budżetów w ramach budżetu UE i są częściowo finansowane z dotacji z budżetu Komisji.

Jeżeli chodzi o ESDZ, należy zauważyć, że oprócz własnego budżetu otrzymuje ona też wkłady od Komisji w wysokości 210 mln EUR (w 2012 r.: 212 mln EUR) i z EFR – w kwocie 59 mln EUR (w 2012 r.: 53 mln EUR). Te środki budżetowe są przekazywane ESDZ (jako dochoły przeznaczone na określony cel) przede wszystkim na pokrycie kosztów personelu Komisji zatrudnionego w delegaturach UE, którymi zarządza Służba.

4.2. WYKORZYSTANIE ŚRODKÓW NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKÓW NA PŁATNOŚCI Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE INSTYTUCJE

Środki na zobowiązania

Instytucja	(mln EUR)														
	Zaciągnięte zobowiązania					Środki przesłane					Środki wygasające				
	Zatwierdzone środki na zobowiązania	Ze środków na dany rok	Ze środków przemieszonych	Z dochodów znaczących na określony cel	Ogółem	%	Z dochodów znaczących na określony cel	Środki przesłane decyzyjne	Ogółem	%	Ze środków na dany rok	Ze środków przemieszonych	Dochody przeznaczone na określony cel	Ogółem	%
1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9=7+8	10=9/1	11	12	13	14=11+12+13	15=14/1	
Parlament Europejski	1 883	1 736	0	1 857	98,6%	12	0	12	0,6%	15	0	0	15	0,8%	
Rada Europejska i Rada	605	464	0	507	83,8%	27	0	27	4,4%	71	0	0	71	11,8%	
Komisja	155 788	147 684	31	151 829	97,5%	3 078	178	3 256	2,1%	702	0	0	702	0,5%	
Trybunał Sprawiedliwości	357	342	0	343	96,1%	1	0	1	0,2%	13	0	0	13	3,6%	
Trybunał Obrachunkowy	143	132	0	132	92,2%	0	0	0	0,2%	11	0	0	11	7,6%	
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	134	122	0	126	93,9%	1	0	1	0,4%	8	0	0	8	5,7%	
Komitet Regionów	90	85	0	87	97,1%	0	0	0	0,0%	3	0	0	3	2,9%	
Rzecznik Praw Obywatelskich	10	10	0	10	98,2%	0	0	0	0,0%	0	0	0	0	1,8%	
Europejski Inspektor Ochrony Danych	8	7	0	7	95,1%	0	0	0	0,0%	0	0	0	0	4,9%	
Europejska Służba Działan Zewnętrznych	793	498	0	761	96,0%	21	0	21	2,7%	10	0	0	10	1,3%	
Ogółem	159 810	151 080	31	155 659	97,4%	3 140	178	3 318	2,1%	833	0	0	833	0,5%	

Środki na płatności

(mln EUR)

Instytucja	Zatwierdzone środki na płatności	Zrealizowane płatności					Środki przeniesione					Środki wygasające				
		Ze środków dany rok	Ze środków przeniesionych	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Środki przeniesione autonomicznie	Środki przeniesione de-cyzią	Z dochodów przeznaczonych na określony cel	Ogółem	%	Ze środków dany rok	Ze środków przeniesionych	Dochody przewidziane na określony cel	Ogółem	%
1	2	3	4	5=2+3+4	6=5/1	7	8	9	10=7+8+9	11=10/1	12	13	14	15=12+13+14	16=15/1	
Parlament Europejski	2 189	286	25	1 770	80,9%	278	0	107	385	17,6%	15	19	0	34	1,5%	
Rada Europejska i Rada	651	39	41	496	76,3%	48	0	28	76	11,7%	71	7	0	78	12,0%	
Komisja	148 964	477	4 381	144 766	97,2%	490	419	3 128	4 037	2,7%	107	54	0	161	0,1%	
Trybunał Sprawiedliwości	375	15	1	342	91,2%	16	0	1	17	4,5%	13	3	0	16	4,2%	
Trybunał Obrachunkowy	156	11	0	132	84,7%	11	0	0	11	7,3%	11	2	0	12	8,0%	
Komitet Ekonomiczno-Społeczny	142	7	3	125	87,7%	8	0	1	9	6,2%	8	1	0	9	6,1%	
Komitet Regionów	98	7	2	87	88,9%	7	0	0	7	7,2%	3	1	0	4	3,8%	
Rzecznik Praw Obywatelskich	10	1	0	10	91,9%	1	0	0	1	6,0%	0	0	0	0	2,1%	
Europejski Inspektor Ochrony Danych	9	0	0	7	81,5%	1	0	0	1	9,3%	0	0	0	1	9,3%	
Europejska Służba Działania Zewnętrznych	868	59	229	735	84,7%	52	0	61	113	13,0%	10	9	0	20	2,3%	
Ogółem	153 461	902	4 684	148 469	96,7%	911	419	3 327	4 657	3,0%	238	97	0	335	0,2%	

4.3. DOCHODY AGENCJI: PROGNOZY BUDŻETOWE, NALEŻNOŚCI I OTRZYMANE KWOTY

(mln EUR)

Agencja	Prognozowane dochody – budżet	Ustalone należności	Otrzymane kwoty	Nierozliczone	Finansowanie – obszar polityki Komisji
Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki	12	12	12	0	06
Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu	11	10	10	0	18
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego	151	125	125	0	06
Frontex	94	92	92	0	18
Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego	19	18	18	0	15
Europejskie Kolegium Policyjne	8	9	9	0	18
Europejska Agencja Chemikaliów	99	98	98	0	02
Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób	58	59	59	0	17
Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii	16	16	16	0	18
Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	26	26	26	0	12
Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych	19	18	18	0	12
Europejska Agencja Środowiska	49	63	63	0	07
Europejski Urząd Policji	83	83	83	0	18
Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych	28	30	30	0	12
Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa	9	9	9	0	11
Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności	76	76	76	0	17
Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn	7	8	8	0	04
Organ Nadzoru Europejskiego GNSS	14	54	54	0	06
Fusion for Energy	432	432	432	0	08
Eurojust	32	32	32	0	18
eu-LISA	34	19	19	0	18
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego	57	58	56	2	06
Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego	418	189	189	0	12
Europejska Agencja Leków	252	269	240	29	02
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji	10	10	9	0	09
Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej	4	4	4	0	09
Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej	22	22	22	0	18

(mln EUR)

Agencja	Prognozowane dochody – budżet	Ustalone należności	Otrzymane kwoty	Nierozliczone	Finansowanie – obszar polityki Komisji
Europejska Agencja Kolejowa	26	26	26	0	06
Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy	15	16	16	0	04
Europejski Instytut Innowacji i Technologii	99	97	97	0	15
Centrum Tłumaczeń dla Organów UE	52	54	50	4	15
Europejska Fundacja Kształcenia	20	22	22	0	15
Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin	14	13	13	0	17
Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy	21	21	21	0	04
Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego	51	52	52	0	15
Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacyjności	16	16	16	0	06
Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych	40	40	40	0	08
Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych	47	47	47	0	08
Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Konsumentów	7	7	7	0	17
Agencja Wykonawcza ds. Transeuropejskiej Sieci Transportowej	10	10	10	0	06
Ogółem	2 457	2 260	2 224	37	

(mln EUR)

Rodzaj dochodów	Prognozowane dochody – budżet	Ustalone należności	Otrzymane kwoty	Nierozliczone
Dotacje z Komisji	1 349	1 370	1 370	1
Dochody z tytułu opłat	569	591	564	27
Pozostałe dochody	539	299	290	9
Ogółem	2 457	2 260	2 224	37

4.4. ŚRODKI NA ZOBOWIĄZANIA I ŚRODKI NA PŁATNOŚCI Z PODZIAŁEM NA POSZCZEGÓLNE AGENCJE

(mln EUR)

Agencja	Środki na zobowiązania			Środki na płatności		
	Środki	Zaciągnięte zobowiązania	Przeniesione	Środki	Zrealizowane płatności	Przeniesione
Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki	12	12	0	14	8	5

(mln EUR)

Agencja	Środki na zobowiązania			Środki na płatności		
	Środki	Zaciągnięte zobowiązania	Przeniesione	Środki	Zrealizowane płatności	Przeniesione
Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu	12	10	0	12	11	1
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Lotniczego	169	135	32	180	125	52
Frontex	95	92	0	116	79	32
Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego	20	20	0	21	19	2
Europejskie Kolegium Policyjne	9	8	0	10	9	1
Europejska Agencja Chemikaliów	108	106	0	123	106	14
Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób	59	54	0	70	53	11
Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii	17	16	0	17	16	1
Europejski Urząd Nadzoru Bankowego	26	23	0	33	25	4
Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych	19	18	0	22	16	5
Europejska Agencja Środowiska	72	54	17	76	47	27
Europejski Urząd Policji	84	82	0	100	87	10
Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych	28	26	0	32	24	6
Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa	9	9	0	11	9	1
Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności	79	78	0	85	77	7
Europejski Instytut ds. Równości Kobiet i Mężczyzn	8	7	0	10	8	2
Organ Nadzoru Europejskiego GNSS	94	81	13	75	26	49
Fusion for Energy	1 297	1 297	0	439	393	23
Eurojust	34	33	0	37	32	5
eu-LISA	61	61	0	38	19	7
Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego	62	59	2	59	53	3
Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego	418	209	0	37	201	38
Europejska Agencja Leków	252	243	0	292	249	33
Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji	10	9	1	10	9	1
Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej	4	3	0	4	3	0

(mln EUR)

Agencja	Środki na zobowiązania			Środki na płatności		
	Środki	Zaciągnięte zobowiązania	Przeniesione	Środki	Zrealizowane płatności	Przeniesione
Agencja Praw Podstawowych Unii Europejskiej	22	22	0	26	20	7
Europejska Agencja Kolejowa	26	25	0	28	25	2
Europejska Agencja Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy	17	15	2	21	14	6
Europejski Instytut Innowacji i Technologii	142	138	1	106	102	2
Centrum Tłumaczeń dla Organów UE	52	44	0	56	44	3
Europejska Fundacja Kształcenia	22	22	0	23	21	2
Wspólnotowy Urząd Ochrony Odmian Roślin	16	14	0	15	13	0
Europejska Fundacja na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy	21	21	0	25	20	5
Agencja Wykonawcza ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego	51	50	0	58	50	5
Agencja Wykonawcza ds. Konkurencyjności i Innowacyjności	16	16	0	18	15	1
Agencja Wykonawcza Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych	40	39	0	42	39	2
Agencja Wykonawcza ds. Badań Naukowych	47	46	0	50	46	3
Agencja Wykonawcza ds. Zdrowia i Konsumentów	7	7	0	8	7	1
Agencja Wykonawcza ds. Transeuropejskiej Sieci Transportowej	10	10	0	11	10	1
Ogółem	3 546	3 215	70	2 410	2 130	381

(mln EUR)

Rodzaj środków	Środki na zobowiązania			Środki na płatności		
	Środki	Zaciągnięte zobowiązania	Przeniesione	Środki	Zrealizowane płatności	Przeniesione
Personel	875	844	1	796	838	16
Koszty administracyjne	350	343	1	351	335	83
Koszty operacyjne	2 322	2 028	68	1 262	957	282
Ogółem	3 546	3 215	70	2 410	2 130	381

4.5. WYNIK BUDŻETU Z UWZGLĘDNIENIEM AGENCJI

(mln EUR)

	UE	AGENCJE	Eliminacja dotacji dla agencji	OGÓŁEM
Dochody za rok budżetowy	149 504	2 224	(1 370)	150 358
Płatności ze środków na bieżący rok	(147 567)	(1 909)	1 370	(148 106)
Środki na płatności przeniesione na rok N+1	(1 329)	(381)	0	(1 710)
Anulowanie niewykorzystanych środków przeniesionych z roku N-1	437	107	0	543
Różnice kursowe w roku budżetowym	(42)	0	0	(42)
Ogółem	1 002	41	0	1 043

W celu uwzględnienia wszelkich istotnych danych budżetowych dotyczących agencji w części budżetowej skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego zawarto oddzielne sprawozdanie dotyczące wykonania indywidualnych budżetów tradycyjnych agencji objętych konsolidacją.